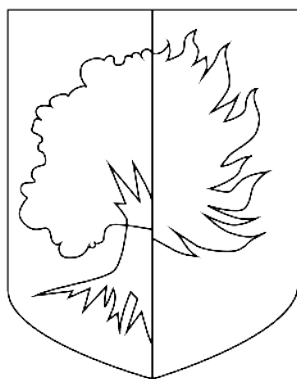


Raport o stanie gminy Żarów 2023



Żarów, 31 maja 2024 r.

Niniejszy raport opracowano na podstawie informacji zebranych przygotowanych przez:

1. Urząd Miejski w Żarowie:
 - 1.1. Referat Finansowo-Budżetowy,
 - 1.2. Referat Gospodarki Komunalnej,
 - 1.3. Referat Inwestycji,
 - 1.4. Referat Nieruchomości, Gospodarki Przestrzennej i Lokalowej,
 - 1.5. Referat Rozwoju i Ochrony Środowiska,
 - 1.6. Referat Organizacyjny,
 - 1.7. Urząd Stanu Cywilnego,
 - 1.8. Stanowisko ds. wojskowości, obrony cywilnej, bezpieczeństwa i porządku publicznego,
2. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie
3. Bibliotekę Publiczną im. ks. Jana Twardowskiego,
4. Gminne Centrum Kultury i Sportu w Żarowie.

Spis treści

1. Wstęp.....	6
2. Informacje ogólne.....	7
2.1. Charakterystyka gminy Żarów.....	7
2.2. Żarów w 2022 w liczbach.....	8
2.2.1. Liczba mieszkańców.....	8
2.2.2. Ruchy migracyjne.....	9
2.2.3. Zgony.....	9
2.2.4. Urodziny dzieci.....	9
2.2.5. Małżeństwa i rozwody.....	9
2.2.3. Rejestracja uchodźców wojennych z Ukrainy.....	9
3. Informacje finansowe.....	10
3.1. Stan finansów gminy Żarów.....	10
3.2. Wykonanie budżetu gminy Żarów.....	10
3.2.1. Dochody Gminy Żarów.....	10
3.2.2. Wydatki Gminy.....	13
3.2.3. Wynik budżetu.....	14
3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych.....	15
3.4. Wieloletnia prognoza finansowa.....	15
3.5. Realizacja budżetu partycypacyjnego.....	16
3.5.1. Fundusz sołecki 2023:.....	16
3.5.1.1. Wysokość środków przypadających na dane sołectwo:.....	17
3.5.1.2. Zwiększenia funduszu sołeckiego 2023 r.....	17
3.5.2. Dotacje przyznane na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy za- bytkach wpisanych do rejestru zabytków.....	20
3.5.2.1. Rejestr zabytków i Program opieki nad zabytkami.....	20
3.5.2.2. Dotacje na prace konserwatorskie.....	20
4. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	21
4.1. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.....	21
4.2. Analiza potrzeb mieszkaniowych.....	23
4.3. Zasób mieszkaniowy Gminy Żarów.....	23
4.3.1. Wielkość zasobu mieszkaniowego.....	23
4.4. Analiza potrzeb oraz plan remontów i modernizacji.....	24
4.5. Zasady polityki czynszowej.....	26
4.5.1. Zaległości w opłacaniu czynszów.....	27
4.5.2. Odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego.....	29
4.6. Zamiany mieszkań.....	29
4.7. Likwidacja lokali niesamodzielnych.....	29
5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	30
5.1. Strategia rozwoju.....	30
5.2. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe.....	30
5.3. Gminny Program Rewitalizacji (GPR).....	30

5.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego.....	31
5.5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego.....	31
5.6. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych.....	31
5.6.1. Sposób zarządzania nieruchomościami gminy Żarów oraz kierunki gospodarowania nieruchomościami w 2023 roku.....	31
5.6.2. Program gospodarowania nieruchomościami zasobu.....	32
5.6.3. Stan ewidencji nieruchomości.....	33
5.7. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych.....	33
5.8. Ochrona środowiska.....	35
5.8.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej (PGN).....	35
5.8.2. Program ochrony środowiska dla gminy Żarów.....	36
5.8.3. Ograniczenie niskiej emisji na obszarze gminy Żarów poprzez likwidację kotłowni stałopalnych starej generacji.....	36
5.8.4. Program Aglomeracji Wałbrzyskiej wymiany źródeł ciepła.....	36
5.8.5. Klaster energii odnawialnej.....	37
5.8.6. Program usuwania azbestu.....	37
5.8.7. Czyste powietrze.....	37
5.8.8. Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie”.....	37
5.8.9. Sub-Regionalny Sieciowy Program Modernizacji Budynków.....	38
5.8.10. Kontrole uchwały antysmogowej.....	38
5.9. Pomoc społeczna.....	38
5.10. Sprzedaż węgla na preferencyjnych zasadach.....	38
5.11. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi.....	39
5.12. Polityka społeczna.....	41
5.13. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żarów.....	41
5.14. Polityka mieszkaniowa.....	42
6. Gospodarka komunalna – zarządzanie przestrzenią i otoczeniem życia codziennego mieszkańców...43	43
6.1. Gospodarka odpadami.....	43
6.2. Zieleń miejska.....	44
6.3. Rekultywacja nieczynnego składowiska.....	44
6.4. Oświetlenie ulic i placów.....	44
6.5. Cmentarze.....	44
6.6. Melioracje.....	45
7. Inwestycje gminne.....	45
7.1. Drogi i chodniki.....	45
7.2. Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury publicznej.....	45
7.2.1. Zagospodarowanie terenów publicznych.....	45
7.2.2. Rewitalizacja terenów zielonych tj. parku i stawu w Żarowie.....	46
7.3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych.....	46
8. Oświata w gminie Żarów.....	47
8.1. Placówki oświatowe w gminie Żarów.....	47
8.2. Pozostałe wydatki na edukację.....	49

8.3. Dowożenie uczniów i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o niepełnosprawności.....	50
8.4. Dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych.....	50
8.5. Uczniowie z Ukrainy.....	50
8.6. Opieka nad dziećmi.....	50
9. Kultura i sport.....	51
9.1. Gminne Centrum Kultury i Sportu w Żarowie.....	51
9.2. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Żarów im. ks. Jana Twardowskiego.....	53
10. Bezpieczeństwo mieszkańców.....	55
10.1. Ochotnicze straże pożarne w systemie KSRG.....	55
10.2. Działania gminnych OSP na rzecz mieszkańców.....	57
10.2. Zarządzanie kryzysowe.....	58
10.3. Kwalifikacje wojskowe.....	58
11. Transport publiczny.....	58
11.1. Transport autobusowy.....	58
11.2. Transport kolejowy.....	59
12. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarowie.....	59
13. Sprawozdanie z pracy Burmistrza.....	65
14. Współpraca ze społecznościami.....	65
14.1. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji.....	65
14.2. Stowarzyszenia JST.....	67
14.2.1. Lokalna Grupa Działania „Szlakiem Granitu”.....	67
14.2.2. Lokalna Organizacja Turystyczna „Księstwo Świdnicko-Jaworskie”.....	67
14.2.3. Sudety 2030.....	67
14.2.4. Aglomeracja Wałbrzyska.....	67
14.2.4. Związek Miast Polskich.....	68
14.6. Współpraca międzynarodowa.....	68
15. Spis załączników.....	69
16. Spis tabel i wykresów.....	69

1. Wstęp

W związku z obowiązkiem jaki nakłada art. 28aa. Ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2019 r. poz. 506.) przedkładam Radzie Miejskiej w Żarowie „Raport o stanie gminy Żarów” za rok 2023.

Raport zawiera najistotniejsze informacje dotyczące działalności organów gminy w oparciu o budżet przyjęty przez Radę Miejską w Żarowie.

Rok 2023 był kolejnym rokiem z dużą aktywnością w wielu obszarach funkcjonowania gminy.

Dla rozwoju gminy był to kolejny rok pod względem wzrostu wielkości realizowanego budżetu opartego o wypracowane dochody własne oraz największe w historii naszej gminy pozyskane dotacje pochodzące ze środków unijnych i krajowych.

Realizacja zadań samorządu, na które wydatkowane były wypracowane i pozyskane fundusze, to obok inwestycji i remontów w infrastrukturze gminnej, zadania z obszarów oświaty, kultury i opieki społecznej.

Realizacja wszystkich zadań nie byłaby możliwa bez szczególnego zaangażowania kierownictwa Urzędu Miejskiego w Żarowie, radnych Rady Miejskiej, zespołów pracowników jednostek gminnych oraz szerokiego grona społeczników.

Raport obejmuje podsumowanie działalności Burmistrza Miasta Żarów w roku 2023, a w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady gminy.

Przemysław Sikora

Burmistrz Miasta Żarów

2. Informacje ogólne

2.1. Charakterystyka gminy Żarów

Gmina Żarów położona jest na Przedgórzu Sudetów Środkowych, na pograniczu z Niziną Śląską, w środkowej części województwa dolnośląskiego i północno-wschodnim krańcu powiatu świdnickiego. Obszar Gminy obejmuje powierzchnię 87,98 km², w tym miasto Żarów zajmuje 6,15 km², ma charakter równinny z niewielkimi wzniesieniami. Gmina jest oddalona około 11 km od Świdnicy, 35 km od Wałbrzycha i 50 km od Wrocławia.

Żarów jest gminą miejsko-wiejską, w której skład wchodzi: miasto Żarów stanowiące centrum administracyjne i gospodarcze oraz 17 sołectw: Bożanów, Buków, Gołaszycze, Imbramowice, Kalno, Kruków, Łażany, Marcinowiczki, Mielęcín, Mikoszowa, Mrowiny, Pożarzysko, Przyłęgów, Pyszczyń, Siedlimowice, Wierzbna, Zastruże.

Na terenie Gminy znajdują się złoża surowców mineralnych, które przyczyniły się do rozkwitu miasta Żarów i zwiększyły jego rolę w produkcji przetwórczej i przemysłowej.

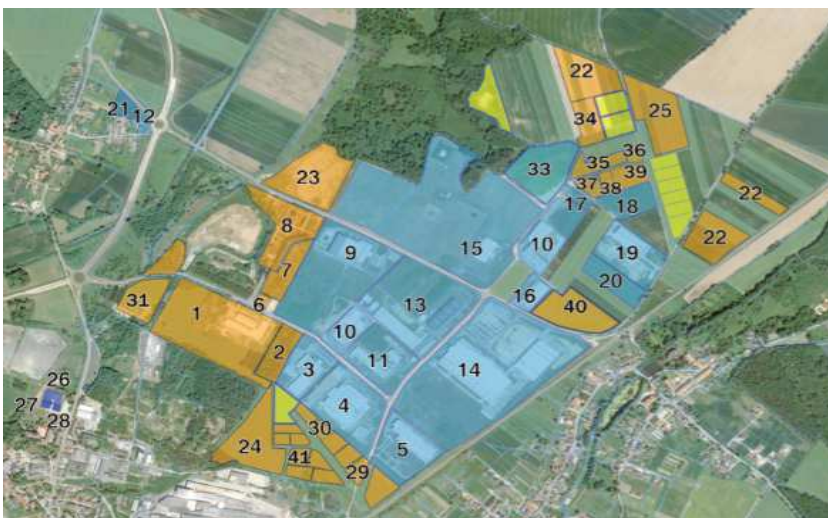
Do ważnych zasobów Gminy zaliczyć należy bogate złoża wody pitnej – w postaci wód głębinowych w okolicach Wierzbnej posiadające dobre parametry fizyko-chemiczne.

Na terenie miasta Żarów zlokalizowana jest strefa przemysłowa obejmująca obszar ponad 120 ha. Na tym terenie zlokalizowanych jest 41 firm z branży motoryzacyjnej, budowlanej, AGD, obróbki metali, produkcji energii odnawialnej, oraz wielu innych.

Powyższe zasoby naturalne są istotnym elementem w kształtowaniu się perspektywicznego rozwoju Gminy.



Ilustracja 1: Podział administracyjny gminy Żarów



Ilustracja 2: Miejska Strefa Inwestycyjna

2.2. Żarów w 2022 w liczbach

2.2.1. Liczba mieszkańców

Według danych z ewidencji ludności Urzędu Miejskiego w Żarowie w minionym roku nieznacznie zmalała liczba mieszkańców. Na koniec grudnia 2023 roku ilość stałych mieszkańców gminy wynosiła 11.819, w tym 5.556 to mieszkańcy wsi, a mieszkańcy miasta 6.282. Ilość kobiet w naszej gminie wynosiła 6.032 ilość mężczyzn 5.789.

2.354 osób to osoby niepełnoletnie, z czego 1.155 dziewczęta, a 1.199 to chłopcy.

Najwięcej mieszkańców zamieszkuje Mrowiny – 965 osób, a najmniej Tarnawę – 26.

Tabela nr 1. Liczba stałych mieszkańców z podziałem na miejscowości – stan na 31.12.2023

Miejscowość	Liczba kobiet	Liczba mężczyzn.	Razem
Bożanów	77	78	155
Buków	193	193	386
Gołszyce	60	64	124
Imbramowice	286	245	531
Kalno	225	220	443
Kruków	91	86	177
Łażany	337	340	677
Marcinowiczki	13	20	33
Mielęcín	75	75	150
Mikoszowa	86	89	175
Mrowiny	464	501	965
Pożarzysko	121	122	243
Przyłęgów	119	135	254
Pyszczyń	73	75	148
Siedlimowice	76	69	145
Tarnawa	14	12	26
Wierzbna	375	415	790
Zastruże	67	48	115
Żarów	3 280	3 002	6 282
łącznie	6 032	5 789	11 819

Tabela nr 2. Liczba mieszkańców z podziałem na grupy wiekowe – stan na 31.12.2023

	kobiety	mężczyźni
W wieku przedprodukcyjnym (0-17 lat)	1 079	1 104
W wieku produkcyjnym mężczyźni (18-65) kobiety (18-60)	3 201	3 714
W wieku produkcyjnym mężczyźni (65+) kobiety (60+)	1 749	863

Przygotowano na podstawie danych statystycznych z ewidencji ludności i Urzędu Stanu Cywilnego w Żarowie.

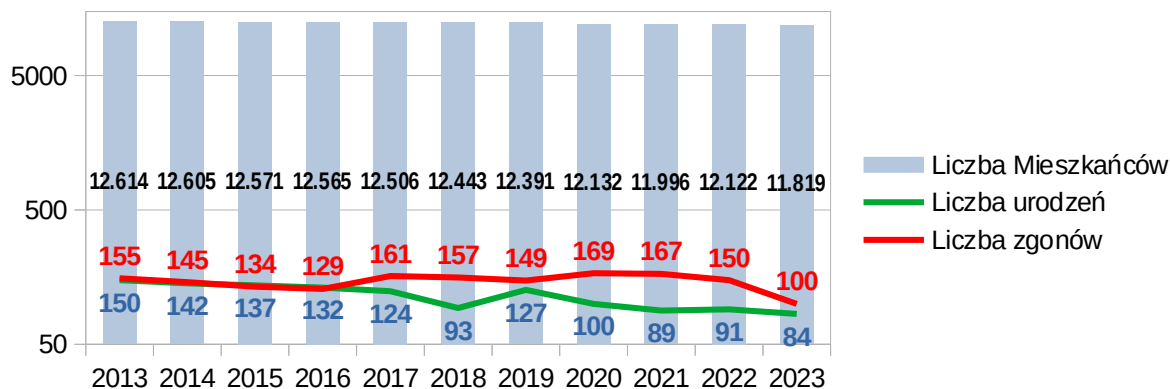
2.2.2. Ruchy migracyjne

W ubiegłym roku w gminie Żarów na pobyt stały zameldowano 385 osób, na pobyt czasowy 29 obywateli Polski i 185 cudzoziemców. Dokonano 112 wymeldowań z pobytu stałego, w tym 105 na wniosek, 7 wymeldowania z urzędu.

Mniejszości w Żarowie stan na dzień 31.12.2023 r.:

amerykańskie 5, białoruskie 13, bułgarskie 1, estońskie 1, filipińskie 1, francuskie 1, holenderskie 1, indyjskie 1, kanadyjskie 2, kazachskie 4, mołdawskie 1, południowokoreańskie 2, rosyjskie 1, rumuńskie 2, słoweńskie 1, syryjskie 2, ukraińskie 322.

Wykres nr 1. Zmiany liczby ludności na terenie gminy Żarów w latach 2013-2023



Przygotowano na podstawie danych statystycznych z Bazy Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego

2.2.3. Zgony

Do wieczności odeszło 100 osób, w tym 46 mieszkańcy miasta, a 54 wsi. 45 zmarłych to mężczyźni, a 55 kobiety.

2.2.4. Urodziny dzieci

W 2023 roku urodziło się 84 dzieci:

- chłopcy – 38
- dziewczęta – 46

Najpopularniejszym imionami były:

- męskie: Antoni, Nikodem, Ksawery,
- damskie: Maja, Mia, Maria.

2.2.5. Małżeństwa i rozwody

W Urzędzie Stanu Cywilnego w Żarowie zarejestrowano 48 małżeństw, z czego: 26 to śluby cywilne, 17 wyznaniowych i 5 zawartych za granicą. Odnotowano 23 rozwody.

2.2.3. Rejestracja uchodźców wojennych z Ukrainy

W wyniku agresji Rosji na Ukrainę, która rozpoczęła się w marcu 2022 roku, na teren Polski przybyła olbrzymia ilość uchodźców, którzy na terenie całego kraju uzyskali pomoc materialną i instytucjonalną.

W myśl ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa Urząd Stanu Cywilnego w Żarowie nadawał obywatelom Ukrainy nr PESEL, status UKR (uprawnający do otrzymania świadczeń społecznych) oraz zakładał Profil Zaufany osobom do tego uprawnionym. W ramach udzielanego wsparcia osoby obsługiwane w USC w Żarowie otrzymywały możliwość wykonania bezpłatnego zdjęcia wymaganego do nadania nr PESEL.

W roku 2022 w USC obsłużono 723 osoby, a w roku 2023 148 osób nadając status UKR.

3. Informacje finansowe

3.1. Stan finansów gminy Żarów

Realizacja budżetu w 2023 roku przedstawiała się następująco:

- Dochody budżetu zrealizowano w wysokości 82.695.773,46 zł, co w stosunku do dochodów planowanych w wysokości 85.345.519,32 zł stanowiło 96,90 % wykonania planu.
- Udział dochodów bieżących w dochodach ogółem w roku 2023 wyniósł 79,79 %, a dochodów majątkowych w dochodach ogółem 20,21 %.
- Wydatki budżetowe w roku 2023 zrealizowano w wysokości 86.328.329,22 zł, co w stosunku do wydatków planowanych w wysokości 92.357.685,20 zł stanowiło 93,47 % wykonania planu.
- Udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem w roku 2023 wyniósł 24,87 %, a udział wydatków bieżących w wydatkach ogółem wyniósł 75,13 %.
- Zobowiązania Gminy według tytułów dłużnych na dzień 31.12.2023 roku wynosiły ogółem 39.785.941,91 zł i dotyczyły: zobowiązań niewymagalnych z tytułu obligacji komunalnych i pożyczek długoterminowych w kwocie łącznej 39.778.166,96 oraz zobowiązań wymagalnych w kwocie 7.774,95 zł dotyczących zwrotu zabezpieczeń należytego wykonania umowy na sumach depozytowych.



3.2. Wykonanie budżetu gminy Żarów

3.2.1. Dochody Gminy Żarów

Wykonanie dochodów ogółem, w tym dochodów bieżących i majątkowych przedstawia powyższa tabela nr 4, z której wynika, że dochody ogółem w roku 2023 w porównaniu do roku 2020 wzrosły o ponad 11.897.000 zł, w porównaniu do roku 2021 wzrosły o ponad 4.219.000 zł, a w stosunku do roku 2022 zmniejszyły się o ponad 24.000 zł.

Natomiast dochody bieżące w roku 2023 w stosunku do roku 2022 zmniejszyły się o blisko 8.868.000 zł, w stosunku do roku 2021 zmniejszyły się o ponad 1.774.000 zł, a w stosunku do roku 2020 wzrosły o ponad 3.916.000 zł. Znaczny spadek dochodów bieżących w roku 2023 wynikał głównie z mniejszych wpływów z dotacji na cele bieżące Gminy oraz mniejszych wpływów dochodów z tytułu udziału udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT).

Z kolei dochody majątkowe w roku 2023 w stosunku do roku 2022 zwiększyły się o blisko 8.844.000 zł, w stosunku do roku 2021 zwiększyły się o blisko 5.994.000 zł, a w porównaniu do roku 2020 zwiększyły się o ponad 7.981.000 zł. Zróżnicowane kwoty dochodów majątkowych w ostatnich latach wynikały m. in. z poziomu wpływów ze sprzedaży majątku i z wysokości dotacji pozyskanych na dofinansowanie gminnych inwestycji, szczególnie w ramach programów realizowanych z udziałem Funduszy Rządowych oraz środków unijnych.

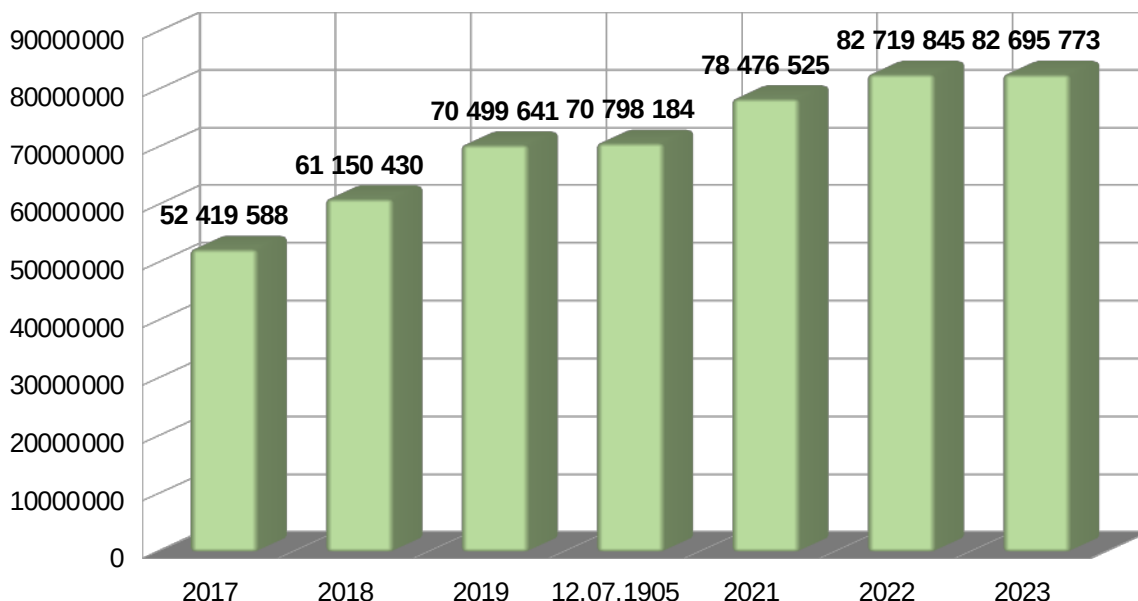
Tabela nr 3. Dochody budżetowe ogółem w latach 2017-2023

Rok	Dochody ogółem	W tym:	
		Dochody bieżące	Dochody majątkowe
2017	52 419 587,94	47 885 105,67	4 534 482,27
2018	61 150 429,60	50 102 962,07	11 047 467,53
2019	70 499 641,42	57 870 229,24	12 629 412,18
2020	70 798 183,53	62 067 824,09	8 730 359,44
2021	78 476 524,96	67 759 045,59	10 717 479,37
2022	82 719 844,71	74 852 303,75	7 867 540,96
2023	82 695 773,46	65 984 403,97	16 711 369,49

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Analizując z kolei wpływy z tytułu udziałów Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych w poszczególnych latach tj. 2017-2023, przedstawionych w tabeli nr 4 poniżej należy stwierdzić, że dochody z tego tytułu w roku 2023 w stosunku do roku 2022 uległy zmniejszeniu o blisko 2.975.000 zł, w porównaniu do roku 2021 zmniejszyły się o około 1.702.000 zł, a w stosunku do roku 2020 zmniejszyły się o ponad 157.000 zł.

Wykres nr 3. Dochody budżetowe ogółem



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

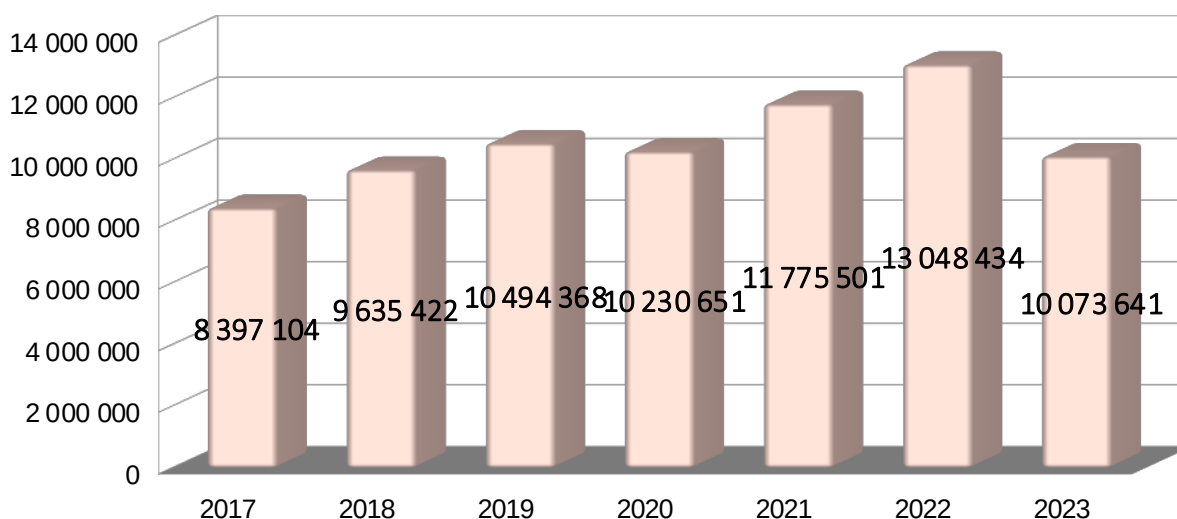
Tabela nr 4. Dochody Gminy z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych

Rok	Udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT)
2017	8 397 104,00
2018	9 635 422,00
2019	10 494 368,00
2020	10 230 651,00
2021	11 775 501,00
2022	13 048 433,57
2023	10 073 641,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Poniżej przedstawiamy powyższe dane w formie wykresu.

Wykres nr 4. Udziały Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Z kolei dochody Gminy z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych w latach 2017-2021 były znacznie mniejsze niż w roku 2022. Natomiast w roku 2023 nastąpił ich wzrost do kwoty 1.316.348 zł. Były one wyższe od dochodów z udziałów z CIT z roku 2022 o około 377.000 zł. Szczegóły przedstawiono w tabeli nr 5.

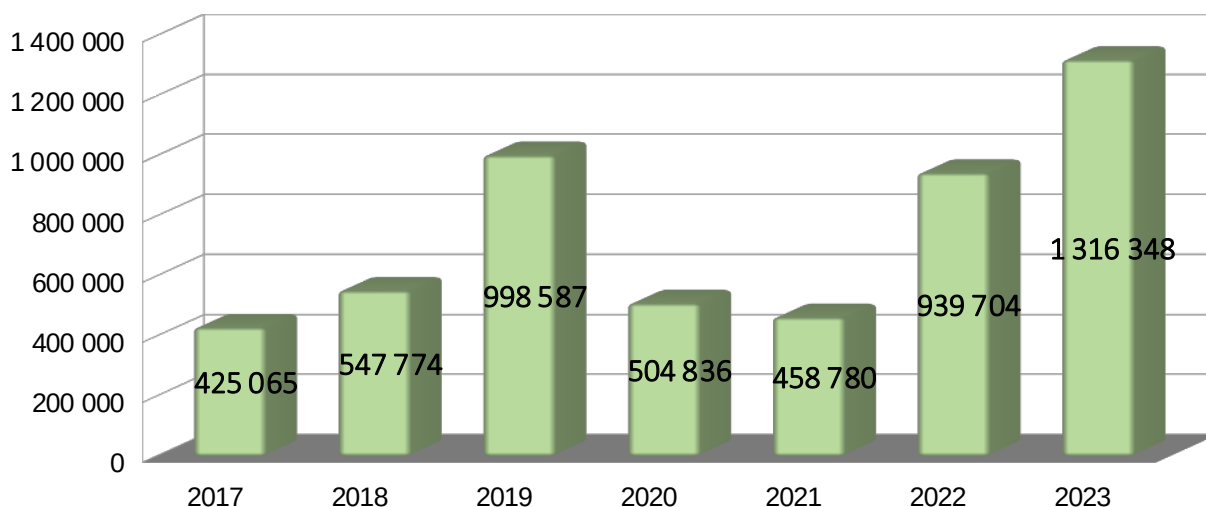
Tabela nr 5. Dochody Gminy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych

Rok	Udziały w podatku dochodowym od osób prawnych (CIT)
2017	425 064,92
2018	547 773,84
2019	998 587,19
2020	504 835,62
2021	458 780,90
2022	939 703,76
2023	1 316 348,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Poniżej przedstawiamy również powyższe dane w formie wykresu.

Wykres nr 5. Udziały Gminy w podatku dochodowym od osób prawnych



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

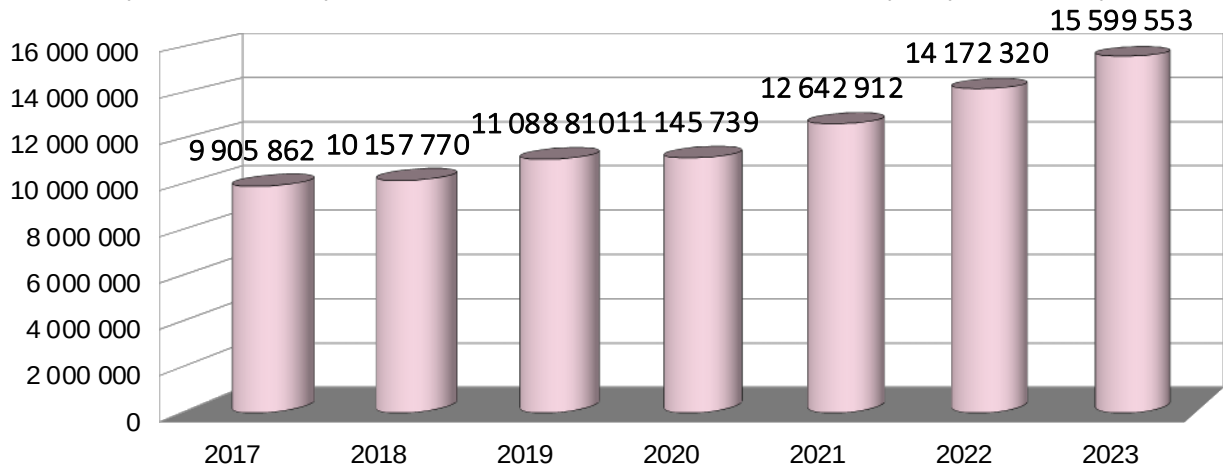
Z kolei tabela nr 6 przedstawia dochody Gminy z tytułu wpływów z podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych w latach 2017-2023. Należy zauważyć, że wpływy powyższe w roku 2023 w stosunku do roku 2022 wzrosły o ponad 1.427.000 zł, w stosunku do roku 2021 wzrosły ponad 2.956.000 zł, a w odniesieniu do roku 2020 uległy zwiększeniu o blisko 4.454.000 zł.

Tabela nr 6 Wpływ z podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych

Rok	Wpływ z podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych
2017	9 905 861,83
2018	10 157 769,91
2019	11 088 809,95
2020	11 145 738,91
2021	12 642 912,12
2022	14 172 320,01
2023	15 599 535,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Wykres nr 6. Wpływ z podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Poniżej przedstawiamy ponadto informację o dochodach własnych gminy z podatków oraz kwoty umorzeń zaległości podatkowych

Tabela nr 7. Dochody własne gminy z podatków oraz kwoty umorzeń zaległości podatkowych

Rozdz.	§	Wyszczególnienie	Plan na 31.12. 2023r.	Wykonanie na 31.12.2023r.	% wykon.	Umorzenie podatków	
						kwota	Liczba podmiotów
1. Dochody podatkowe ogółem, w tym:			18.039.894,00	18.138.182,46	100,54	298.763,67	
75601	0350	Wpływy z podatku od działalności gospodarczej osób fizycznych, opłacanego w formie karty podatkowej	27.000,00	25.327,89	93,81		
75615	0310	Wpływy z podatku od nieruchomości (osoby prawne)	12.600.002,00	12.674.855,22	100,59	296.334,00	
75615	0320	Wpływy z podatku rolnego (osoby prawne)	140.000,00	149.169,46	106,55		
75615	0330	Wpływy z podatku leśnego (osoby prawne)	56.550,00	57.091,00	100,96		
75615	0340	Wpływy z podatku od środków transportowych (osoby prawne)	4.542,00	4.504,00	99,16		
75615	0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych (osoby prawne)	35.000,00	22.246,00	63,56		
75616	0310	Wpływy z podatku od nieruchomości (osoby fizyczne)	2.885.000,00	2.924.698,45	101,38	2.429,67	
75616	0320	Wpływy z podatku rolnego (osoby fizyczne)	1.416.000,00	1.427.745,41	100,83		
75616	0330	Wpływy z podatku leśnego (osoby fizyczne)	3.800,00	3.697,94	97,31		
75616	0340	Wpływy z podatku od środków transportowych (osoby fizyczne)	152.000,00	151.303,00	99,54		
75616	0360	Wpływy z podatku od spadków i darowizn (osoby fizyczne)	50.000,00	47.516,73	95,03		
75616	0500	Wpływy z podatku od czynności cywilnoprawnych (osoby fizyczne)	670.000,00	650.027,36	97,02		

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

3.2.2. Wydatki Gminy

Wykonanie wydatków w Gminie Żarów przedstawia tabela nr 8, z której wynika że wydatki ogółem w roku 2023 w stosunku do roku 2022 zwiększyły się o ponad 2.849.000 zł, w stosunku do roku 2021 zwiększyły się o blisko 11.292.000 zł, a w stosunku do roku 2020 zwiększyły się o ponad 17.559.000 zł. Wydatki bieżące budżetu z kolei w latach 2020-2022 z roku na rok ulegały znacznemu zwiększeniu, natomiast w roku 2023 uległy zmniejszeniu w stosunku do roku poprzedniego 2022 o ponad 6.770.000 zł. Ogólne zwiększenie wydatków w poszczególnych latach wynika m.in. ze wzrostu wydatków bieżących w latach 2020-2022 oraz ze wzrostu wydatków majątkowych, zwłaszcza w roku 2023, które wzrosły w stosunku do roku 2022 o blisko 9.620.000 zł, co wiązało się z realizowanymi przez Gminę inwestycjami.

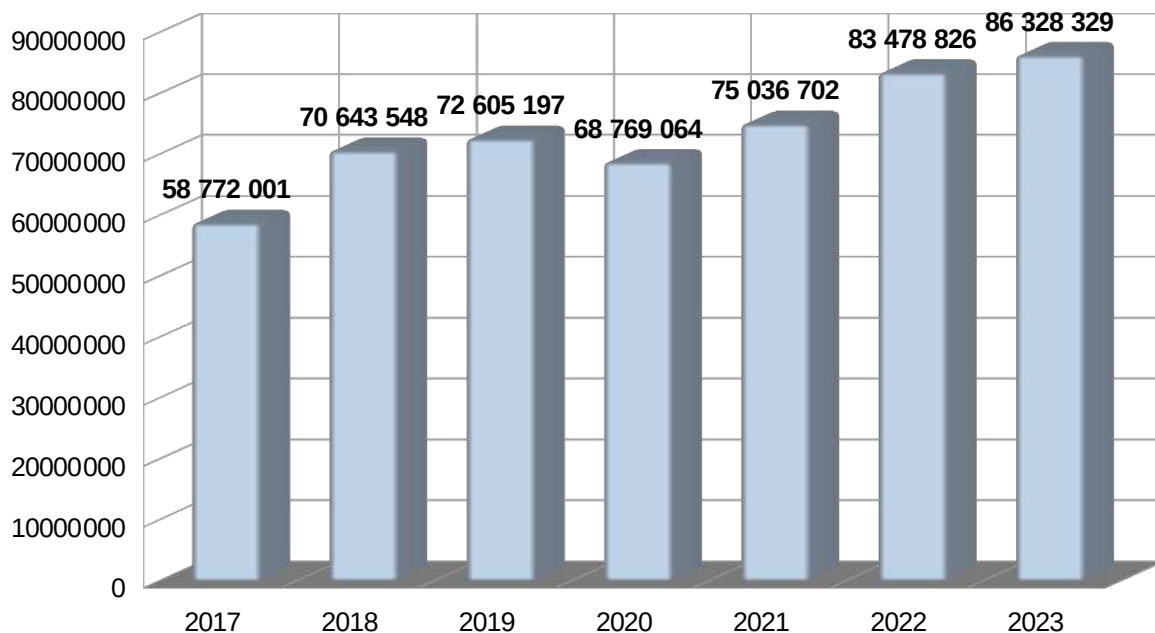
Największe wydatki w roku 2023 Gmina poniosła między innymi w takich obszarach jak oświata i wychowanie, gospodarka komunalna i ochrona środowiska, transport i łączność, administracja publiczna, rodzina, kultura i ochrona dziedzictwa narodowego oraz pomoc społeczna. Poniżej przedstawiamy tabelę nr 8 dotyczącą wydatków Gminy w ostatnich latach.

Tabela nr 8. Wydatki Gminy ogółem

Rok	Wydatki ogółem	w tym:	
		Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
2017	58 772 001,08		
2018	70 643 548,25		
2019	72 605 196,87		
2020	68 769 064,39	57 721 181,93	11 047 882,46
2021	75 036 701,69	61 995 547,01	13 041 154,68
2022	83 478 825,95	71 629 725,14	11 849 100,81
2023	86 328 329,22	64 859 519,66	21 468 809,56

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Wykres nr 7. Wydatki Gminy ogółem w latach 2017-2023



Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

3.2.3. Wynik budżetu

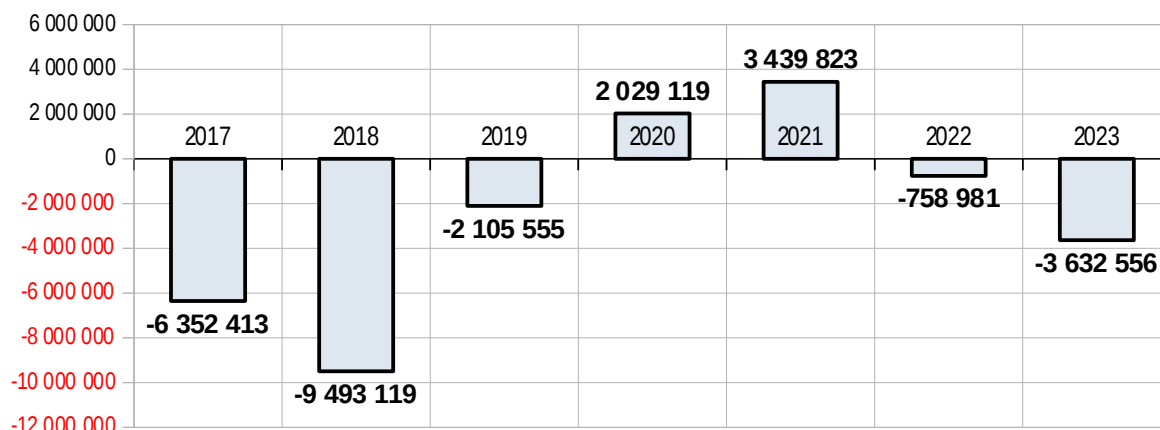
Tabela nr 9 przedstawia wynik budżetu Gminy Żarów w latach 2019-2023. Rok 2023 zamknął się deficytem budżetowym w kwocie 3.632.555,76 zł, przy planowanym deficycie w kwocie 7.012.165,88 zł.

Tabela nr 9. Wynik budżetu w latach 2017-2023

Rok	Wynik budżetu
2017	-6 352 413,14
2018	-9 493 118,65
2019	-2 105 555,45
2020	2 029 119,14
2021	3 439 823,27
2022	-758 981,24
2023	-3 632 555,76

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Wykres nr 8. Wynik budżetu w latach 2017-2023



□ Wynik budżetu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdań budżetowych

Dotacje i środki otrzymane w roku 2023 na inwestycje stanowiły kwotę ogółem 15.334.742,14 zł, składały się na nie m. in.:

- kwota 3.650.021,81 zł z tytułu dofinansowania zadania pn. „Rewitalizacja terenów zielonych na obszarze miasta Żarów” – w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład,
- kwota 245.399,18 zł dotycząca zadania pn. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”,
- kwota 2.115.303,60 zł z tytułu dofinansowania zadania pn. „Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Żarowie” – z programu RPO WD 2014-2020 (Agglomeracja Wałbrzyska),
- kwota 1.900.000 zł z tytułu dofinansowania zadania pn. „Przebudowa dróg gminnych ul. Cembrowskiego, Stumetrówka oraz Ks. Jadwigi w Żarowie – w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład,
- kwota 954.815,40 zł z tytułu dofinansowania zadania pn. „Budowa dróg gminnych ul. Bukowa, Wierzbowa, Jodłowa w Żarowie” – w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład,
- kwota 2.450.000 zł z tytułu dofinansowania zadania pn. „Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Imbramowicach” w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład,
- kwota 1.441.284,89 zł dotycząca dofinansowania zadania pn. „Przebudowa dróg gminnych ul. Polna i ul. Szkolna w Łażanach” – w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- kwota 40.723 zł z tytułu dofinansowania zadania pn. „Przebudowa infrastruktury rekreacyjnej w Żarowie przy ul. Wierzbowej”,
- kwota 95.445 zł z tytułu refundacji wydatków poniesionych na realizację zadania inwestycyjnego dotyczącego „przebudowy skweru z placem zabaw przy Placu Wolności w Żarowie”,
- kwota 720.035,20 zł z tytułu planowanego dofinansowania zadania pn. „Wykonanie bezpiecznych przejść dla pieszych” – w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
- kwota 32.785,09 zł z tytułu dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu na realizację programu pn. „Ciepłe mieszkanie”,
- kwota 942.805 zł otrzymana z Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa.

3.3. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych

Zgodnie z załącznikiem nr 1 do Raportu o stanie gminy Żarów.

3.4. Wieloletnia prognoza finansowa

Planowany harmonogram spłat i obsługi zadłużenia oraz prognozowana nadwyżka operacyjna przedstawia się następująco:

Tabela nr 10. Wieloletnia prognoza finansowa (stan na 31.12.2023 r.)

rok	Harmonogram spłat zadłużenia (raty kapitałowe)	Wydatki na obsługę zadłużenia (odsetki, prowizje)	Kwota długu (stan na koniec roku)	Prognozowana nadwyżka operacyjna
2023 wykonanie	3.701.848,00	3.042.070,83	39.785.941,91	1.124.884,31
2024	3.701.848,00	3.223.900,00	37.676.319,00	4.774.182,35
2025	3.901.228,00	2.683.600,00	38.975.091,00	4.801.228,00
2026	3.993.168,00	2.307.900,00	41.381.923,00	4.482.531,92
2027	3.993.168,00	2.380.000,00	37.388.755,00	6.734.000,00
2028	3.993.168,00	2.253.600,00	33.395.587,00	7.970.000,00
2029	4.134.168,00	2.090.400,00	29.261.419,00	9.350.000,00
2030	3.993.168,00	1.888.800,00	25.268.251,00	10.660.000,00
2031	4.093.168,00	1.617.700,00	21.175.083,00	12.040.000,00
2032	4.093.168,00	1.364.100,00	17.081.915,00	12.980.000,00
2033	3.968.915,00	1.072.700,00	13.113.000,00	14.000.000,00
2034	4.000.000,00	772.600,00	9.113.000,00	15.090.000,00
2035	4.000.000,00	530.600,00	5.113.000,00	16.230.000,00
2036	5.113.000,00	329.100,00	0,00	17.350.000,00

Źródło: Opracowanie własne na podstawie załącznika nr 1 do informacji o kształtowaniu się Wieloletniej prognozy Finansowej Gminy Żarów wg stanu na dzień 31.12.2023 r.

Wpływ planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych na finanse gminy Żarów

W roku 2023 Gmina realizowała szereg inwestycji, zarówno krótkoterminowych jak i długoterminowych korzystając między innymi z dofinansowania otrzymanego:

1. w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład na: „Rewitalizację terenów zielonych na obszarze miasta Żarów”, „Przebudowę dróg gminnych ul. Cembrowskiego, Stumetrówka oraz Ks. Jadwigi w Żarowie”, „Budowę dróg gminnych ul. Bukowa, Wierzbowa, Jodłowa w Żarowie”, „Termomodernizację Szkoły Podstawowej w Imbramowicach”,
2. w ramach Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na: „Przebudowę dróg gminnych ul. Polna i ul. Szkolna w Łażanach”, „Wykonanie bezpiecznych przejść dla pieszych”,
3. ze środków unijnych: na dofinansowanie wymiany wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych...” i na realizację zadania pn. „Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Żarowie” (dofinansowanie z programu RPO WD 2014-2020).

Gmina w roku 2023 finansowała inwestycje zarówno ze środków pochodzących z emisji obligacji komunalnych, jak i korzystała z wolnych środków oraz z niewykorzystanych środków pieniężnych, pozostałych na rachunkach bankowych z poprzedniego roku budżetowego: (kwota 1.575.044,50 zł) – pozyskana z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg na realizację zadania inwestycyjnego pn. „Przebudowa dróg gminnych - ulic Wiosenna, Jaworowa, Topolowa wraz z przebudową i rozbudową skrzyżowania ulic Wiosenna, Jaworowa, Jarzębinowa i Pogodna w Żarowie” oraz kwota 100.000 zł otrzymana w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020, projekt grantowy „Cyfrowa Gmina”, przeznaczona na zadanie inwestycyjne pn. „Podniesienie standardów bezpieczeństwa cyberinformatycznego”.

Nadal utrzymujące się w roku 2023 na wysokim poziomie stopy procentowe znacząco obciążąły budżet bieżący Gminy kosztami obsługi długu (m. in. dotyczącego wyemitowanych obligacji komunalnych oraz pożyczki zaciągniętej w NFOŚiGW w Warszawie).

3.5. Realizacja budżetu partycypacyjnego

W gminie Żarów elementy budżetu partycypacyjnego funkcjonują w trzech mechanizmach: w funduszu sołeckim, dotacjach dla parafii na realizację zadań związanych z restauracją zabytków sztuki sakralnej oraz dotacjami dla stowarzyszeń realizujących zadania publiczne, które omówiono w Rozdziale 5.11.

3.5.1. Fundusz sołecki 2023:

- wysokość środków przypadających na sołectwa w Gminie Żarów –**486.940,58 zł**

- kwota wydatków wykonanych w ramach funduszu sołeckiego – **477.168,63 zł**
 - bieżące – **78.542,73 zł**
 - inwestycyjne – **298.625,90 zł**

3.5.1.1. Wysokość środków przypadających na dane sołectwo:

- Bożanów.....19 473,2 zł
- Buków.....33 098,94 zł
- Gołszyce.....17 928,59 zł
- Imbramowice.....43 690,60 zł
- Kalno.....34 864,22 zł
- Kruków.....21 072,99 zł
- Łażany.....48 545,11 zł
- Marcinowiczki.....12 798,26 zł
- Mielęcín.....19 583,54zł
- Mikoszowa.....20 466,18 zł
- Mrowiny.....55 164,90 zł
- Pożarzysko.....24 769,04 zł
- Przyłégów.....25 320,69 zł
- Pyszczyń.....19 914,53 zł
- Siedlimowice.....18 976,73 zł
- Wierzbna.....54 227,10 zł
- Zastruże.....17 045,95 zł

Zadania zrealizowane w ramach funduszu sołeckiego w 2023 r.:

zakup wyposażenia do świetlic wiejskich, doposażenie placów zabaw, doposażenie siłowni zewnętrznych, budowa chodników w sołectwach, zakup wyposażenia dla jednostek OSP, zakup wyposażenia dla Kół Gospodyń Wiejskich, zakup wyposażenia do szkoły w Imbramowicach, zakup namiotów, konserwacja i serwis kosiarek użytkowanych podczas wykaszania terenów zielonych w sołectwach, zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych (roślinność, ziemia ogrodnicza, kora it.), środki z f.s. przeznaczone na usługę koszenia w sołectwach, wykonanie oświetlenia w sołectwach, zakup monitoringu na teren sołectwa, zakup materiałów do budowy dróg i chodników, wykonanie siłowni zewnętrznej, wykonanie placu zabaw, zakup progów zwalniających na teren sołectwa, zakup materiałów budowlanych i wykonanie nawierzchni na przystanku autobusowym, zakup wyposażenia i materiałów do działalności zespołu Krukowanie, zakup namiotów, wykonanie sygnalizacji spowalniającej ruch, zakup materiałów do remontu ławek na trybunach sportowych, Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw – budowa wiaty, zakup sprzętu ogrodniczego, zakup ławostołów, zagospodarowanie centrum wsi w Mrowinach, serwis kosiarki, wymiana okien i drzwi w budynku jednostki OSP, Doposażenie boiska sportowego w Przyłégowie, utrzymanie czystości na przystankach, remont świetlicy, zakup skrzynki elektrycznej zasilającej prąd, zakup pojemnika na nakrętki, zakup mat. do remontu witaczy, zakup kompostownika, zakup kosiarki, zakup i montaż klimatyzatora na świetlicy wiejskiej, wykonanie szafy, zakup sprzętu sportowego.

3.5.1.2. Zwiększenia funduszu sołeckiego 2023 r.

- 1) Zgodnie z uchwałą nr XXXIX/310/2022 z dnia 24 marca 2022 r. w sprawie zmiany uchwały nr XXI/145/2020 z dnia 19 marca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki: W przypadku co najmniej 10 % frekwencji mieszkańców uprawnionych do głosowania na zebraniu wiejskim zwiększa się środki w budżecie Gminy przeznaczone na dane sołectwo ponad środki pochodzące z funduszu sołeckiego obliczonego na podstawie art.3 ust. 1 ustawy o Funduszu Sołeckim o dodatkowe 10 % przeznaczone na realizację zadań remontowych oraz budowlanych, prac wykonywanych w związku z utrzymaniem i zagospodarowaniem terenów zielonych, wyodrębnionych w funduszu sołeckim na dany rok, któ-

re będą samodzielnie wykonywane przez mieszkańców sołectwa do realizacji w roku 2023 r.

Frekwencja pow. 10% była w 15 sołectwach na 17 sołectw co zaowocowało zwiększeniem funduszu w tych sołectwach o łączną kwotę ok. 42.532,13 zł

Tabela 11. Zwiększony Fundusz Sołecki ze względu na frekwencję pow. 10%

lp	Miejscowość	upr. do głosowania	obecnych	spełniony warunek	przyznana kwota	przeznaczenie
1	Bożanów	117	20	tak	1 947,32	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
2	Buków	327	36	tak	3 309,89	montaż lampy ulicznej
3	Gołszyce	97	5	nie	0,00	-
4	Imbramowice (+Tarnawa)	486	19	nie	0,00	-
5	Kalno	344	44	tak	3 486,42	wykonanie siłowni zewnętrznej i wykonanie chodnika
6	Kruków	148	16	tak	2 107,30	wykonanie placu zabaw
7	Łażany	532	59	tak	4 854,51	wykonanie chodnika ul. Sportowa
8	Marcinowiczki	29	5	tak	1 279,83	utwardzenie drogi na terenie sołectwa
9	Mielęcín	119	17	tak	1 958,35	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
10	Mikoszowa	139	19	tak	2 046,62	budowa wiaty przy placu zabaw
11	Mrowiny	776	85	tak	5 516,49	zagospodarowanie centrum wsi
12	Pożarzysko	210	39	tak	2 476,90	utrzymanie terenów zielonych
13	Przyłęgów	208	25	tak	2 532,07	doposażenie placu zabaw
14	Pyszczyń	118	21	tak	1 991,45	doposażenie placu zabaw
15	Siedlimowice	117	19	tak	1 897,67	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
16	Wierzbna	604	72	tak	5 422,71	na utrzymanie terenów zielonych i zakup monitoringu
17	Zastruże	79	17	tak	1 704,60	zakup monitoringu
Łącznie					42 532,13	

- 2) Zgodnie z uchwałą nr XXI/145/20201 z dnia 19 marca 2020 r w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki: W przypadku przeznaczenia przez sołectwo na działania remontowe lub inwestycyjne minimum 95 % kwoty przysługującego mu na dany rok budżetowy funduszu sołeckiego, zwiększa się środki w budżecie Gminy przeznaczone na dane sołectwo ponad środki pochodzące z funduszu sołeckiego obliczonego na podstawie art.3 ust 1 ustawy o Funduszu sołeckim o dodatkowe 10 % przeznaczone na infrastrukturę gminna w tym tereny zielone zlokalizowane na terenie sołectwa.

Z tego zwiększenia skorzystało 17 sołectw w kwocie łącznej ok. 48.694,05 zł

Tabela 12. Zwiększony Fundusz Sołecki ze względu na przeznaczenie 95% funduszu na inwestycje lub remonty na wsi

lp	Miejscowość	spełniony warunek	przyznana kwota	przeznaczenie
1	Bożanów	tak	1 947,32	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
2	Buków	tak	3 309,89	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
3	Gołszyce	tak	1 792,86	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
4	Imbramowice (+Tarnawa)	tak	4 369,06	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
5	Kalno (+Wostówka)	tak	3 486,42	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
6	Kruków	tak	2 107,30	wykonanie placu zabaw

Raport o stanie gminy Żarów 2023

lp	Miejscowość	spełniony warunek	przyznana kwota	przeznaczenie
7	Łażany	tak	4 854,51	wykonanie chodnika ul. Sportowa
8	Marcinowiczki	tak	1 279,83	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
9	Mielęcín	tak	1 958,35	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
10	Mikoszowa	tak	2 046,62	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
11	Mrowiny	tak	5 516,49	zagospodarowanie centrum wsi
12	Pożarzysko	tak	2 476,90	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
13	Przyłęgów	tak	2 532,07	zakup materiałów do utrzymania i zagospodarowania terenów zielonych
14	Pyszczyń	tak	1 991,45	doposażenie placu zabaw
15	Siedlimowice	tak	1 897,67	przeznaczona na zakup kosiarki i kompostownika
16	Wierzbna	tak	5 422,71	na utrzymanie terenów zielonych i zakup monitoringu
17	Zastruże	tak	1 704,60	zakup monitoringu
Łącznie			48 694,05	

- 3) W celu pobudzania aktywności obywatelskiej mieszkańców sołectw istnieje możliwość uzyskania dodatkowych środków w budżecie gminy o kwotę 10 % wartości funduszu sołeckiego na realizację zadań wykonywanych samodzielnie przez mieszkańców sołectwa.

Z tej możliwości skorzystało 10 sołectw w łącznej kwocie ok. 26.347,00 zł.

Tabela 13. Zwiększony Fundusz Sołecki ze względu na zadania wykonywane samodzielnie

lp	Miejscowość	spełniony warunek	przyznana kwota	przeznaczenie
1	Bożanów	tak	1 947,00	zakup kory, kwiatów, ziemi
2	Buków	tak	2 800,00	zakup donic, kwiatów i krzewów, ziemi, agrowłóknin, nawozów
3	Gołaszycy	tak	1 700,00	zakup drzew w celu zagospodarowania terenu przy placu zabaw
4	Imbramowice (+Tarnawa)	nie	0,00	-
5	Kalno (+Wostówka)	nie	0,00	-
6	Kruków	tak	1 200,00	zakup krzewów
7	Łażany	nie	0,00	-
8	Marcinowiczki	nie	0,00	-
9	Mielęcín	tak	1 931,00	zakup kwiatów i elementów do budowy dekoracyjnej studni
10	Mikoszowa	nie	0,00	-
11	Mrowiny	tak	5 337,00	zakup elementów do budowy ławek
12	Pożarzysko	nie	0,00	-
13	Przyłęgów	tak	2 512,00	zakup materiałów do zagospodarowania terenów zielonych we wsi
14	Pyszczyń	tak	1 900,00	zakup drzew i krzewów
15	Siedlimowice	tak	1 900,00	zakup drzew i krzewów, ziemi, donic, agrowłókniny, nawozów w celu zagospodarowania i upiększenia wsi
16	Wierzbna	tak	5 120,00	zakup elementów do budowy tablic informacyjnych
17	Zastruże	nie	0,00	-
Łącznie			26 347,00	

3.5.2. Dotacje przyznane na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków

3.5.2.1. Rejestr zabytków i Program opieki nad zabytkami

Gmina Żarów wywiązała się z ustawowego obowiązku założenia Gminnej Ewidencji Zabytków (GEZ) w 2004 r. Gminna ewidencja zabytków składa się z 441 kart adresowych obiektów zabytkowych.

Obiekty te cechują się dużą różnorodnością i należą do wszystkich kategorii zabytków nieruchomych wymienionych w Ustawie. Zgodnie z wykazem ewidencji, w Żarowie znajdują się 74 obiekty zabytkowe, poza miastem jest ich 192. Oprócz tego w ewidencji znalazło się 12 obszarów historycznych (zespoły i założenia urbanistyczne i ruralistyczne). Zewidencjonowano 147 stanowisk archeologicznych, z których dwa wpisane są do rejestru zabytków, wyznaczono także 16 obszarów obserwacji archeologicznej.

Wyłączną własnością gminy jest sześć obiektów zabytkowych. Dwa z nich są wpisane do rejestru zabytków, są to: park miejski oraz aleja dębowa przy drodze obiegającej stadion sportowy. Wobec nich władze Żarowa zobowiązane są do sprawowania opieki właścicielskiej, polegającej w szczególności na zapewnieniu warunków do: naukowego badania i dokumentowania zabytku, prowadzenia prac konserwatorskich, zabezpieczenia i utrzymania zabytku oraz jego otoczenia w jak najlepszym stanie, korzystania z zabytku w sposób zapewniający trwałe zachowanie jego wartości, popularyzowania i upowszechniania wiedzy o zabytku i jego znaczeniu dla kultury. 27 obiektów zabytkowych jest współwłasnością gminy i właścicieli prywatnych (wspólnoty mieszkaniowe).

Gminny Program Opieki nad Zabytkami gminy Żarów został przyjęty przez Radę Miejską Żarowie Uchwałą nr XXX/233/2021 z dnia 27 maja 2021 r. zmienioną uchwałą nr XXXI/245/2021 z dnia 24 czerwca 2021 r.

Zgodnie z wykazem GEZ w Żarowie znajdują się:

- 262 obiekty zabytkowe (64 w m. Żarów, 198 poza miastem).
- 148 stanowisk archeologicznych
- 16 obszarów obserwacji archeologicznej.

Z czego 31 obiektów zabytkowych (w tym 2 stanowiska archeologiczne) jest wpisanych do rejestru zabytków WKZ.

3.5.2.2. Dotacje na prace konserwatorskie

Rada Miejska w Żarowie w uchwale przyjmującej budżet gminy Żarów na rok 2023 przeznaczyła 160.852,50 zł na dotacje na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków, znajdujących się na terenie gminy Żarów.

Tabela nr 14. Dotacje na zabytki z budżetu Gminy Żarów na rok 2023

Lp.	Podmiot	Obiekt zabytkowy	Nazwa zadania	Kwota zaktualizowanej dotacji
1	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Imbramowicach	Kaplica mszalna p.w. św. Antoniego Padewskiego w Pyszczyźnie	Renowacja wraz z zabezpieczeniem przed degradacją 5 barokowych lichtarzy	12 300,00 zł
2	Parafia Rzymskokatolicka pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Imbramowicach	Kościół parafialny p.w. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Imbramowicach	Remont płyty posadzkowej i podestu pod ławkami (południowa część Kościoła)	35 000,00 zł
4	Parafia Rzymskokatolicka pw. Stanisława B.M. w Bukowie	Kościół parafialny p.w. św. Stanisława BM w Bukowie	Prace konserwatorskie przy kamiennej figurze św. Jana Nepomucena (etap II)	12 930,00 zł
4	Parafia Rzymskokatolicka pw. Stanisława B.M. w Bukowie	Kościół parafialny p.w. św. Stanisława BM w Bukowie	Konserwacja malowideł w kaplicy bocznej w kościele pw. św. Stanisława B.M. w Bukowie	82 776,06 zł
5	Parafia Rzymskokatolicka pw. Stanisława B.M. w Bukowie	Kościół p.w. św. Józefa w Pożarzysku	Roboty budowlane we wnętrzu kościoła polegające na wykonaniu szpachli wykończeniowej ścian oraz wykonania nowej powłoki malarskiej	66 051,00 zł
6	Parafia Rzymskokatolicka pw. Matki Bożej Królowej Polski w Mrowinach	Kaplica pałacowa w Zastrużu	Konserwacja wyposażenia pocysterskiej kaplicy pałacowej. Konserwacja północnej części barokowej balustrady empory.	37 936,67 zł
			RAZEM	246 993,73 zł

Źródło: Opracowanie własne

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

4.1. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Zgodnie z zapisem art. 4 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 roku, poz. 725), jednym z podstawowych zadań własnych gminy jest tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb członków wspólnoty samorządowej. Dążenie do jak najpełniejszej realizacji tego zadania powinno być jednym z priorytetowych celów, działań podejmowanych przez organy gminy. Posiadanie lokalu mieszkalnego umożliwia samodzielnie się podstawowej komórki społecznej, jaką jest rodzina. Jednocześnie, jako jedno z najdroższych dóbr, lokal mieszkalny jest dla przeciętnego gospodarstwa domowego trudno osiągalny, co stawia gminę przed wyzwaniem wymagającym dużego zaangażowania.

Ze względu na powyższe, dysponowanie zasobem powinno odbywać się w sposób zapewniający maksymalne jego wykorzystanie na cele związane z udzielaniem pomocy mieszkaniowej tym, którzy tego rzeczywiście potrzebują. Należy bowiem podkreślić, iż zgodnie z art.1 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2023 roku, poz. 40 ze zm.), wszyscy mieszkańcy Gminy tworzą z mocy prawa wspólnotę samorządową, jednakże z przepisu art. 4 ustawy wynika, że Gmina zapewnia najem socjalny, lokale zamienne i tymczasowe pomieszczenia, a także zaspokaja potrzeby mieszkaniowe na zasadach i w wypadkach przewidzianych ustawą, gospodarstw domowych o niskich dochodach, a nie wszystkich gospodarstw domowych, niezależnie od dochodów. Przepis ten zakreśla zatem granice gospodarowania przez Gminę lokalami, wchodzącymi w skład komunalnego zasobu oraz zasobem tymczasowych pomieszczeń.

Działania podejmowane w tym zakresie powinny być zgodne z zasadami prawidłowej gospodarki, do czego zobowiązuje art. 12 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tj. Dz. U. z 2023 roku, poz. 344 ze zm.). Konieczne są zatem zarówno czynności, które powodują zabezpieczenie substancji budowlanej zasobu przed uszkodzeniem lub zniszczeniem, czyli zachowywanie jej w stanie niepogorszonym, jak i przestrzeganie reguł zarządzania i rozporządzania nieruchomościami oraz ko-

rzystania z nich, a które pozwolą na jak pełniejszą realizację tworzenia warunków do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych i równocześnie są racjonalne.

Przyjmuje się następujące priorytety w gospodarowaniu lokalami i budynkami, wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu gminy Żarów:

1. dążenie do optymalnego wykorzystania mieszkaniowego zasobu gminy, poprzez sukcesywne zmniejszenie liczby niezagospodarowanych lokali;
2. u efektywnienie dotychczas stosowanych oraz wprowadzenie nowych instrumentów, służących skutecznemu egzekwowaniu należności z tytułu korzystania z mieszkań gminnych oraz minimalizowaniu zadłużenia;
3. usprawnienie realizacji wykwaterowań lokatorów z budynków o złym stanie technicznym lub przeznaczonych do opróżnienia z uwagi na istotny interes gminy;
4. sukcesywną poprawę stanu technicznego posiadanego zasobu mieszkaniowego, w szczególności poprzez:
 - 1) realizację koniecznych remontów i modernizacji;
 - 2) likwidację barier architektonicznych w związku z remontami lokali, wskazywanych na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych osób niepełnosprawnych;
 - 3) zmianę sposobu ogrzewania opartego na paliwach stałych, na inne systemy grzewcze w celu ograniczenia zanieczyszczenia powietrza i poprawy efektywności energetycznej;
5. optymalizacja struktury własnościowej budynków z lokalami wchodzącymi w skład mieszkaniowego zasobu Gminy w celu zmniejszenia kosztów utrzymania zasobu;
6. racjonalizacja wynajmu gminnych lokali mieszkalnych w ramach rozwiązań służących dostosowaniu wielkości wynajmowanych lokali do potrzeb i możliwości najemców.

Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym Zasobem Gminy Żarów jest podstawowym dokumentem planistycznym, obejmującym działania operacyjne pozwalające na efektywne gospodarowanie mieszkaniowym zasobem Gminy. Obowiązek uchwalenia niniejszego dokumentu wynika z art. 21 ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 roku, poz. 725 ze zm.). Zgodnie z powyższą ustawą wieloletni program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy powinien być uchwalony na co najmniej pięć kolejnych lat. Opracowanie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy w perspektywie najbliższych pięciu lat, pozwoli na przyjęcie odpowiedniej strategii finansowania rozwoju zasobu mieszkaniowego należącego do gminy.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 ww. ustawy Program ten obejmuje następujące zagadnienia:

1. prognozę zawierającą wielkość oraz stan techniczny mieszkaniowego zasobu gminy, w poszczególnych latach;
2. analizę potrzeb oraz plan remontów i modernizacji wynikający ze stanu technicznego budynków i lokali;
3. planowaną sprzedaż lokali;
4. zasady polityki czynszowej;
5. zasady i sposób zarządzania mieszkaniowym zasobem gminy;
6. źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej gminy;
7. wielkość wydatków na utrzymanie zasobów mieszkaniowych, w tym: koszty bieżącej eksploatacji, koszty remontów, modernizacji, koszty zarządu nieruchomościami oraz wydatki inwestycyjne;
8. opis innych działań mających na celu poprawę i racjonalizację gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy.

Celem Programu jest określenie kierunków działania gminy Żarów w zakresie gospodarowania mieszkaniowym zasobem, a w szczególności:

1. zaspokajania potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej o najniższych dochodach;
2. poprawy jakości życia mieszkańców zamieszkujących w lokalach należących do gminy Żarów;

3. poprawy stanu technicznego lokali w budynkach wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu gminy Żarów.

Gospodarując mieszkaniowym zasobem, Gmina Żarów działa w oparciu o ustawę z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (tj. Dz. U. z 2023 roku, poz. 725), uchwałą Nr XXII/159/2020 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 25 czerwca 2020 roku w sprawie „Wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem Gminy Żarów na lata 2020-2025”, uchwałą Nr XXVI/199/2021 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 28 stycznia 2021 roku w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarów.

4.2. Analiza potrzeb mieszkaniowych

Z uwagi na regulacje ustawowe, gmina podejmuje działania zmierzające do zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych członków wspólnoty samorządowej. Do działań tych należą przede wszystkim:

1. zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw domowych osiągających niskie dochody
 - 1) w przypadku osób ubiegających się o najem socjalny lokalu;
 - 2) w sytuacji mieszkań do remontu na koszt przyszłego najemcy.
2. zapewnienie lokali zamiennych;
3. realizacja wyroków sądowych, w których sąd orzekł o uprawnieniu do zawarcia umowy najmu socjalnego lokalu.

Wypełniając zawartą w ustawie z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, dyspozycję tworzenia zasobu tymczasowych pomieszczeń, Gmina Żarów niezależnie od własnych możliwości lokalowych, będzie dążyła do współpracy z podmiotami prywatnymi w zakresie najmu pokoi o charakterze hotelowym, celem przeznaczenia ich na realizację wyroków eksmisyjnych, przyznających uprawnienie do pomieszczenia tymczasowego.

Na podstawie umowy zawartej w dniu 04.03.2022 roku z PKP S.A. Oddział Gospodarowania Nieruchomościami we Wrocławiu przy ul. Joannitów 13 oraz aneksu nr 1 do ww. umowy z dnia 30 grudnia 2022 roku, Gmina Żarów dysponuje w okresie od 04.03.2022 roku do 30.06.2024 roku dwoma kompleksowo wyremontowanymi lokalami mieszkalnymi, usytuowanymi w budynku Dworca Kolejowego w Żarowie przy ul. Dworcowej 3 w Żarowie z przeznaczeniem na lokale tymczasowe.

4.3. Zasób mieszkaniowy Gminy Żarów

Do zadań własnych gminy należy, między innymi tworzenie warunków do zaspokajania potrzeb mieszkaniowych wspólnoty samorządowej. Zadaniem ustawowym gminy jest zapewnianie lokali w ramach najmu socjalnego i lokali zamiennych, a także zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstwom domowym o niskich dochodach. Powyższe zadania gmina wykonuje wykorzystując mieszkaniowy zasób gminy lub inny zasób. Należy więc przyjąć, że uzyskując przychody z najmu lokali mieszkalnych, część uzyskanych środków gmina powinna przeznaczyć na budowę lokali najmu socjalnego i lokali zamiennych. W planach strategicznych Gminy Żarów znajduje się zamiar budowy ww. lokali. Aby przystąpić do realizacji ww. zamierzenia, należy przede wszystkim poprawić stan techniczny istniejącego zasobu, przy jednoczesnym wywiązaniu się ze zobowiązań wobec wspólnot mieszkaniowych.

Dotychczasowe wpływy z tytułu czynszów najmu nie pozwalały na właściwe utrzymanie substancji mieszkaniowej. Obecnie budynki wymagają zwiększonego nakładu prac remontowych oraz ponoszenia coraz wyższych kosztów utrzymania tych zasobów, stąd też zachodzi konieczność corocznego podwyższenia choć w niewielkim stopniu stawki bazowej czynszu. Pomimo tego, że nowa stawka czynszu nie pokryje rzeczywistych kosztów, to w pewnym stopniu pozwoli na wykonanie najpilniejszych remontów takich, jak: naprawa poszyc dachowych, naprawa kominów, wymiana instalacji elektrycznej oraz wykonanie wentylacji.

4.3.1. Wielkość zasobu mieszkaniowego

Mieszkaniowy zasób Gminy Żarów tworzą lokale mieszkalne, usytuowane w budynkach stanowiących w 100 % własność gminy oraz lokale w budynkach wspólnotowych. W skład mieszkaniowego zasobu

Gminy Żarów, według stanu na dzień 31 grudnia 2023 roku, wchodzi 287 lokale mieszkalne o łącznej powierzchni użytkowej 11.474,83 m², w tym:

1. 14 lokali o łącznej powierzchni użytkowej 466,75 m² (bez pomieszczeń przynależnych), położonych w budynkach stanowiących własność Gminy,
2. 273 lokale o łącznej powierzchni użytkowej 11.008,08 m² (bez pomieszczeń przynależnych), położonych w budynkach wspólnotowych.

Tabela nr 15. Struktura zasobu mieszkaniowego Gminy Żarów – stan na 31.12.2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba budynków	Ilość lokali	Powierzchnia użytkowa [m ²]
100% własność Gminy	3	14	466,75
Budynki wspólnotowe	112	273	11.008,08
Razem	115	287	11.474,83

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Żarów jest współwłaścicielem 112 budynków mieszkalnych i mieszkalno użytkowych, należących do wspólnot mieszkaniowych, w których znajduje się 273 lokale mieszkalnych komunalnego zasobu Gminy Żarów o łącznej powierzchni użytkowej 11.474,83 m².

Tabela nr 16. Zasób mieszkaniowy Gminy Żarów – budynki należące w 100% do Gminy

Lp.	Adres		Ilość lokali mieszkalnych w budynku	Powierzchnia użytkowa lokali [m ²]	Rok budowy
1	Żarów, ul. Sikorskiego	2	3	146,04	1865
2	Żarów, ul. Armii Krajowej	45a	5	130,01	1906
3	Żarów, ul. A. Mickiewicza	21	6	190,7	1907
Łącznie			14	466,75	-

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 17. Wykaz budynków mieszkalnych administrowanych przez Gminę Żarów stan na dzień 31.12.2023 r.

lp.	adres	rodzaj	Liczba lokali
1.	Żarów, ul. Armii Krajowej 45 a	Mieszkalny	5
3.	Żarów, ul. Mickiewicza 21	Mieszkalny	6
4.	Żarów, ul. Sikorskiego 2	Mieszkalny	3
Łącznie:			14

Źródło: Opracowanie własne

4.4. Analiza potrzeb oraz plan remontów i modernizacji

1. Potrzeby w zakresie remontów budynków i lokali mieszkalnych należących do mieszkaniowego zasobu Gminy Żarów, określane są na podstawie stanu technicznego budynków wynikającego między innymi z przeglądów technicznych przeprowadzanych w oparciu o art. 62 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 roku, poz.682), a także z ekspertyz, opinii, wizji lokalnych, nakazów oraz wyników kontroli Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego. Wśród potrzeb remontowych priorytetowy charakter przypisuje się potrzebom w zakresie eliminacji zagrożenia bezpieczeństwa użytkowników lokali i osób trzecich, zabezpieczenia przeciwpożarowego budynków, działań podnoszących energooszczędność budynków mieszkalnych i służących zmianie ogrzewania na nisko-emisyjne, wyłączenia z użytkowania obiektów, których kompleksowy remont jest niezasadny ekonomicznie.
2. Zdecydowana większość budynków stanowiących własność Gminy Żarów wymaga remontów ze względu na ich wiek, ogólny stan techniczny i konieczność dostosowania do aktualnie obowiązujących przepisów techniczno-budowlanych. Wspomniany zasób wymaga wykonywania robót odpowiednich do stopnia zużycia wartości historycznej i zabytkowej a także przewidywanego okresu eksploatacji. Prace służące poprawie stanu technicznego zasobu realizowane są stosownie do możliwości finansowych Gminy, które w pełni nie pokrywają istniejących w tym zakresie potrzeb.

3. Plan remontów, w tym modernizacji, uwzględnia priorytety przyjęte dla uzyskania poprawy stanu technicznego zasobu mieszkaniowego i podniesienia standardu warunków mieszkaniowych, z zachowaniem pierwszeństwa dla tych robót, które usuwają istniejący obecnie stan zagrożenia, od których zależy bezpieczeństwo mieszkańców. Plan uwzględnia również potrzeby w zakresie wykonania ulepszeń lokali mieszkalnych oraz zagospodarowanie wolnych lokali.

Priorytetowym celem remontów jest zapewnienie bezpieczeństwa lokatorom, w związku z tym w pierwszej kolejności podejmowane są prace zmierzające do zabezpieczenia konstrukcji budynków oraz zabezpieczenia instalacji technicznych i zabezpieczenia przeciwpożarowego.

Remonty zapewniają utrzymanie zasobu mieszkaniowego na poziomie technicznym gwarantującym:

1. w zakresie standardu budynków między innymi:
 - 1) sprawną instalację odgromową,
 - 2) stan konstrukcji budynku zapewniający bezpieczeństwo,
 - 3) elewację budynku bez ubytków,
 - 4) sprawną instalację elektryczną,
 - 5) sprawne przewody dymowe, spalinowe i wentylacyjne,
 - 6) kompletne i zakonserwowane obróbki blacharskie i elementy odwodnienia dachów,
2. w zakresie standardu technicznego lokali mieszkalnych między innymi:
 - 1) sprawną wentylację w kuchni i łazience,
 - 2) sprawną stolarkę okienną i drzwiową,
 - 3) sprawne instalacje elektryczne i gazowe,
 - 4) wyposażenie lokalu w urządzenia sanitarne.

Jako główne elementy zapewnienia bezpieczeństwa mieszkańcom oraz zabezpieczenia mienia Gminy Żarów, wskazuje się remonty obejmujące:

1. roboty dekarско-blacharskie;
3. prace w zakresie przewodów kominowych, wentylacyjnych, spalinowych;
4. wymianę/naprawę uszkodzonych elementów konstrukcji.

Prace remontowe wykonywane są przede wszystkim ze środków bieżących (czynsze, wpływy ze sprzedaży mieszkań). Zakres potrzeb remontowych poszczególnych budynków będących w zasobie mieszkaniowym Gminy Żarów sporządzany jest na podstawie dokumentacji technicznej (protokoły z okresowych przeglądów technicznych budynków, orzeczeń stanu technicznego zasobu).

Tabela nr 18. Remonty w lokalach komunalnych (mieszkalnych i użytkowych) 2023r.

lp.	rodzaj/zakres	kwota
1.	Kompleksowe remonty lokali komunalnych	
-	wykonano remont 1 lokalu mieszkalnego	18 738,00
2.	Projekty budowlane	
-	wykonano projekt budowlany przebudowy budynku usługowego wraz ze zmianą sposobu użytkowania zlokalizowanego w Żarowie przy ul. Zamkowej 1	149 568,00
-	wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową budowy świetlicy wiejskiej wraz z remizą strażacką zlokalizowaną w Pożarzysku	47 500,00
-	wykonano 8 inwentaryzacji budowlanych budynków użytkowych i mieszkalnych Gminy Żarów	118 080,00
-	wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową na rozbudowę żłobka miejskiego „Bajkowa Kraina” w Żarowie	92 250,00
-	wykonano audyty energetyczne dla 6 budynków	33 702,00
3.	Wykonano roczne usługi kominiarskie budynków komunalnych Gminy Żarów	3 894,15
4.	Wykonano awaryjną naprawę dachu komórek gospodarczych w Żarowie	15 407,47
5.	Wykonano wymianę instalacji elektrycznej w lokalu komunalnym w Łażanach	9 720,00
-	wykonano wymianę instalacji elektrycznej w dwóch lokalach komunalnych w Żarowie	7 268,00
6.	Wykonano rozbiórkę 7 żelbetowych nieużytkowanych słupów w Żarowie	22 398,30

Raport o stanie gminy Żarów 2023

lp.	rodzaj/zakres	kwota
7.	Wykonano remont dachu budynku mieszkalno-gospodarczego w Bukowie	32 110,17
-	Wykonano montaż papy na dachu budynku użytkowego	5 915,41
8.	Wykonano wentylację wywiewną w lokalu komunalnym w Żarowie	3 240,00
9.	Dokonano zakupu i wymiany 12 okien w 5 lokalach komunalnych	20 611,14
10.	Dokonano zakupu i wymiany 4 drzwi wejściowych do 4 lokali komunalnych	10 148,76
11.	Wykonano wydzielenie pomieszczenia łazienki z pomieszczenia kuchni w lokalu komunalnym w Mrowinach	8 499,60
12.	Wykonano instalację gazową w lokalu komunalnym	2 500,00
13.	W 4 lokalach komunalnych dokonano zakupu i montażu promienników elektrycznych jako główne źródło ogrzewania	16 988,40
14.	Wykonano 5-letnią kontrolę instalacji elektrycznej w 7 budynkach komunalnych	3 500,00
15.	Wykonano inwentaryzacje budowlane 10 budynków mieszkalnych	18 722,00
16.	Wykonano roczną kontrolę instalacji gazowej w 7 budynkach komunalnych	1 650,00
17.	Dokonano przeglądów kotłów gazowych w 4 budynkach	3 075,00
18.	Dokonano zakupu i wymiany 38 wodomierzy w 32 lokalach mieszkalnych komunalnych gminy Żarów	8 208,00
19.	Deratyzacja	
-	wykonano deratyzację wiosenną i jesienną w 7 budynkach komunalnych mieszkalnych i użytkowych 1 090,00	
20.	Dokonano zakupu 45 rolek papy termozgrzewalnej na pokrycie nieszczelności poszycia dachowego komórek gospodarczych	6 045,00
21.	Wykonano 4 charakterystyki świadectwa energetycznego dla 4 lokali komunalnych	1 968,00
22.	Remonty bieżące, zabezpieczające w komunalnych lokalach mieszkalnych – wykonano 57 remontów bieżących	25 712,50
	Łącznie	687 419,90

Źródło: Opracowanie własne

4.5. Zasady polityki czynszowej

- Racjonalna polityka czynszowa Gminy Żarów powinna zmierzać do utrzymania zasobu mieszkaniowego na odpowiednim poziomie technicznym i estetycznym oraz do takiego kształtowania poziomu stawek czynszu, które zapewniłyby samowystarczalność finansową gospodarki mieszkaniowej, a w przyszłości wpłynęłyby na zmniejszenie dopłaty z budżetu do utrzymania gminnego zasobu mieszkaniowego. Wpływy z tytułu czynszu systematycznie powinny pokrywać nie tylko koszty bieżącego utrzymania budynków mieszkalnych, ale również zapewniać pozyskanie środków na remonty.
- Dla województwa dolnośląskiego wskaźnik przeliczeniowy na okres od 1 października 2023 r. do 31 marca 2024 r. wynosi 6.424 zł/m² i ustalony został Obwieszczeniem Wojewody Dolnośląskiego z dnia 28 września 2023 r. w sprawie ogłoszenia wysokości wskaźników przeliczeniowych kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych dla województwa dolnośląskiego (Dz. Urz. Woj. Doln. z 2023 r. poz. 5355). Oznacza to, że w stosunku do 3 % wartości odtworzeniowej maksymalna miesięczna stawka czynszu za 1 m² dla województwa dolnośląskiego, mogłaby wynosić 16,06 zł/m².
- Stawkę bazową czynszu ustala Burmistrz Miasta Żarów w drodze zarządzenia, na podstawie postanowień niniejszej uchwały, mając na względzie wydatki związane z utrzymaniem lokalu. Aktualnie miesięczna stawka bazowa przyjęta zarządzeniem Nr 208/2022 Burmistrza Miasta Żarów z dnia 10 listopada 2022 roku w sprawie ustalenia miesięcznych stawek czynszu za lokale mieszkalne wchodzące w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarów wynosi 6,90 zł/m² co oznacza, że stanowi jedynie 1,27 % wartości odtworzenia. Maksymalny wzrost stawki czynszu w stosunku rocznym nie może być wyższy niż 5 % plus publikowany wskaźnik inflacji za dany rok.
- Stawka czynszu najmu za lokal objęty najmem socjalnym oraz za tymczasowe pomieszczenie nie może przekraczać połowy stawki najniższego czynszu, obowiązującego w mieszkaniowym zasobie Gminy Żarów. Do ww. stawki czynszu nie stosuje się czynników obniżających i podwyższających wartość użytkową lokali.
- W stosunku do osób znajdujących się w trudnym położeniu materialnym, stosuje się system dodatków mieszkaniowych, z zachowaniem ustawowych warunków ich przyznawania. Wprowadzone zostają

również obniżki czynszu dla najemców na zasadach wynikających z niniejszej uchwały, które stanowić będą ochronę dla najuboższych lokatorów przed skutkami wzrostu opłat z tytułu czynszu.

6. Stawkę czynszu podwyższa się nie częściej niż raz na rok, przy czym celem polityki czynszowej Gminy Żarów będzie dążenie do zrównoważenia wydatków na utrzymanie zasobu z dochodami z tytułu czynszów za najem lokali mieszkalnych, przy założeniu, że w 2025 roku stawka czynszu nie przekroczy 3 % wartości odtworzeniowej, wyliczonej według wysokości wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, określonej obwieszczeniem Wojewody Dolnośląskiego.
7. Zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, nie jest uzależnione od wpłacenia przez najemcę kaucji zabezpieczającej pokrycie należności z tytułu najmu.

W obecnych warunkach zarządzania mieszkaniowym zasobem Gminy Żarów, stawka czynszu za najem lokalu mieszkalnego powinna być uzależniona głównie od standardu lokalu tj. od wyposażenia w urządzenia i instalacje techniczne. Wysokość czynszu dla danego lokalu określa się w oparciu o stawkę bazową czynszu oraz czynniki podwyższające i obniżające jego wartość użytkową.

Stawka czynszu za najem socjalny lokalu stanowi połowę stawki bazowej najniższego czynszu obowiązującego w gminnym zasobie mieszkaniowym i wynosi 3,45 zł za 1 m². Dla ustalenia wysokości stawki czynszu dla najmu socjalnego lokalu, nie stosuje się czynników podwyższających i obniżających ich wartość użytkową.

4.5.1. Zaległości w opłacie czynszów

Zgodnie z art. 59 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tj. Dz. U. z 2023 roku, poz. 1270 ze zm.) oraz uchwałą Nr XII/71/2011 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 28 lipca 2011 roku w sprawie określenia szczegółowych zasad i trybu udzielania ulg w spłaceniu należności pieniężnych mających charakter cywilnoprawny, do których nie stosuje się przepisów ustawy – Ordynacja podatkowa, przypadających Gminie Żarów i jej jednostkom podległym oraz wskazania organu do tego uprawnionego, zadłużenia mogą być umarzane, odraczane, bądź rozkładane na raty. Istnieje również możliwość odpracowania zaległości czynszowych, zgodnie z Zarządzeniem nr 126/2014 Burmistrza Miasta Żarów z dnia 8 września 2014 roku w sprawie programu spłaty zadłużenia czynszowego w formie świadczeń rzeczowych.

Zaległości najemców lokali mieszkalnych, wchodzących w skład komunalnego zasobu Gminy Żarów z tytułu czynszu oraz opłat za media, a także odsetki z tytułu nieterminowych wpłat należności z ww. tytułów, stanowią znaczny procent należności wymagalnych Gminy Żarów. W celu wyegzekwowania ww. zaległości od najemców, zgodnie z zarządzeniem nr 53/2021 z dnia 1 kwietnia 2021 roku w sprawie procedury windykacyjnej należności o charakterze cywilnoprawnym w Urzędzie Miejskim w Żarowie na bieżąco prowadzona jest windykacja zobowiązań, między innymi poprzez wystawianie wezwań do zapłaty, a także egzekwowanie należności na drodze sądowej. Egzekucja należności prowadzona jest na bieżąco i monitorowana. Ponadto prowadzone są inne działania zmierzające do wyegzekwowania należności finansowych. Kierowane są do dłużników upomnienia z zamiarem wypowiedzenia umowy najmu, proponuje się zawarcie ugody na spłatę zaległości w ratach, na wspólnie ustalonych warunkach. Niestety spora część najemców nie wywiązuje się z zawartych w ugodach warunków. Informuje się również dłużników o możliwości skorzystania z odpracowania zobowiązań finansowych wobec gminy, bądź dokonania zamiany lokalu na lokal o obniżonym standardzie. Warto zaznaczyć, że w przypadku spłaty należności głównej, zgodnie z warunkami ugody w uzasadnionych przypadkach, po wystąpieniu najemcy z takim wnioskiem istnieje możliwość umorzenia w całości, bądź części odsetek powstałych z tytułu nieterminowych wpłat czynszu. Po wyczerpaniu ww. możliwości oraz brakiem współpracy ze strony najemcy, zgodnie z obowiązującą ww. ustawą kierowane jest do ww. ostateczne pismo, uprzedzające o zamiarze wypowiedzenia stosunku prawnego, wyznaczające dodatkowy, miesięczny termin do zapłaty zaległych i bieżących należności z ww. tytułu. Następnie o ile to nie przynosi oczekiwanych rezultatów, wypowiedzane są umowy najmu, a najemcy wzywani są do dobrowolnego opróżnienia, opuszczenia i protokolarnego przekazania lokalu gminie. w przypadku, kiedy najemcy nie zastosują do zaleceń i wezwań, wówczas kierowane są pozwy do

Sądu o eksmisję osób i rzeczy z przedmiotowych lokali mieszkalnych. Po otrzymaniu prawomocnego wyroku Sądu, podejmowane są kolejne kroki w tym komornicze.

Zgodnie z uchwałą Nr XII/71/2011 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 28 lipca 2011 roku, po uregulowaniu należności głównej, zgodnie z wcześniej zawartą umową istnieje możliwość umorzenia w całości, bądź częściowo odsetek z tytułu nieterminowych wpłat należności z ww. tytułu. W pismach do dłużników Gmina Żarów informuje o możliwości spłaty zaległości w ratach poprzez zawarcie ugody, bądź odpracowania zaległości, zgodnie z zarządzeniem nr 46/2021 Burmistrza Miasta Żarów z dnia 24 marca 2021 roku w sprawie ustalenia formy spłaty zadłużenia czynszowego w formie świadczeń rzeczowych.

Możliwości wyjścia z zadłużenia jest kilka, ale najpopularniejszą formą jest rozkładanie długów na raty, co w przypadku wywiązania się z warunków ugody w przypadku spłaty należności głównej w wyznaczonym terminie w uzasadnionych przypadkach daje możliwość umorzenia najemcom odsetek, pod warunkiem wystąpienia z takim wnioskiem. Osoby w najtrudniejszej sytuacji finansowej mogą korzystać z dodatku mieszkaniowego. Gmina Żarów występuje również do najemców z propozycją zamiany lokalu mieszkalnego na mniejszy. Głównie propozycja kierowana jest do osób, które zajmują samodzielne mieszkania o zbyt dużym metrażu w stosunku do potrzeb. Gmina Żarów stara się jeszcze bardziej zintensyfikować swoje działania w zakresie odzyskania zaległych należności finansowych w różnych formach. Najbardziej sprawdzoną formą jest jednak systematyczne kierowanie pism monitujących do najemców w zakresie możliwości spłaty zaległości w ratach. Ponadto w lokalnej prasie oraz na stronie internetowej Urzędu Miejskiego w Żarowie zamieszczane są informacje przypominające o możliwości odpracowania zaległości czynszowych w formie świadczeń rzeczowych, celem zachęcenia do skorzystania z tej formy pomocy. Kolejnym krokiem choć najbardziej drastycznym jest sukcesywne wykonywanie wyroków eksmisyjnych. Pomimo prowadzonych intensywnych działań w ww. zakresie, należności Gminy Żarów wciąż utrzymują się na wysokim poziomie, ponieważ pojawiają się kolejni najemcy posiadający problemy z utrzymaniem lokalu oraz ze spłatą zaległości z tytułu czynszu i opłat za media w związku z najmem lokalu. Spora grupa najemców, to osoby które twierdzą, że nigdzie nie pracują, a głównym źródłem ich utrzymania są świadczenia z Ośrodka Pomocy Społecznej. Egzekucja należności jest procesem długotrwałym, dlatego też efektów prowadzonych działań egzekucyjnych oczekiwać należy w późniejszym okresie. W wyniku prowadzonych powyższych działań w 5 przypadkach lokale dobrowolnie zostały opróżnione i przekazane Gminie Żarów. Z 3 osobami, po uregulowaniu zaległości ponownie zawarte zostały umowy najmu, w 1 przypadku po sugestii Sądu w czasie rozprawy i zawarciu ugody na spłatę zaległości czynszu i opłat za media, zawieszono zostało postępowanie sądowe.

W 17 przypadkach oczekujemy na realizację wyroków sądowych przez komornika, natomiast w Sądzie aktualnie toczy się 7 spraw o eksmisję osób i rzeczy z lokali mieszkalnych. Egzekucja należności jest procesem długotrwałym, dlatego też efektów prowadzonych działań egzekucyjnych oczekiwać należy w późniejszym okresie.

Tabela nr 19. Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia w latach 2018-2023 z tytułu opłat za czynsz najmu lokalu i media powyżej 1 000 zł

	Ogółem wysokość zadłużenia należności głównej	2018	2019	2020	2021	2022	2023
		1 138 322,83	1 073 200,20	1 073 200,20	1 138 322,83	1 364 218,70	1 323 200,01
1	dłużnicy, którzy są najemcami	971 603,76	868 977,05	809 947,61	803 402,00	944 197,84	828 102,29
2	dłużnicy, którzy już nie są najemcami (w tym zgony)	348 223,76	425 324,96	263 352,59	334 920,76	420 020,86	495 097,72
3	Ogółem wysokość odsetek	477 063,73	701 231,41	560 040,75	601 977,78	667 079,06	725 229,04
4	dłużnicy, którzy są najemcami	326 627,08	458 041,97	426 858,24	419 172,83	422 748,55	399 053,64
5	dłużnicy, którzy już nie są najemcami (w tym zgony)	150 436,65	243 189,44	133 182,51	182 804,95	244 330,51	326 175,40

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 20. Ilość dłużników w latach 2018-2023

	ilość dłużników, którzy	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	są najemcami	99	96	94	88	129	130
2	już nie są najemcami (w tym zgony)	50	66	31	36	85	78
	Ogółem ilość dłużników	149	162	125	124	214	52

Źródło: Opracowanie własne

4.5.2. Odszkodowanie za zajmowanie lokalu bez tytułu prawnego

Osoby, które zajmują lokal bez tytułu prawnego są obowiązane do dnia opróżnienia lokalu co miesiąc uiszczać odszkodowanie na zasadach wynikających z ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego. Powyższe znajduje również zastosowanie do lokali, które były uprzednio objęte umową w ramach najmu socjalnego lub umową najmu tymczasowego pomieszczenia. Odszkodowanie będzie uiszczane co miesiąc do dnia opróżnienia lokalu z zastrzeżeniem art.18 ust.3 ww. ustawy.

4.6. Zamiany mieszkań

1. W ramach realizowanej przez Gminę Żarów polityki mieszkaniowej, istnieje możliwość dokonania zamiany zajmowanego lokalu mieszkalnego:
 - 1.1. na inny o większej powierzchni i/lub wyższym standardzie poprzez zamianę z kontrahentem, którego lokal jest przedmiotem najmu oraz w ramach zamiany „z urzędu”, jeżeli jest to racjonalne uzasadnienie i ma na celu prawidłowe gospodarowanie zasobem Gminy Żarów. Była 1 taka zamiana.
 - 1.2. w ramach tzw. zamiany „z urzędu”, uzasadnionej sytuacją materialną najemcy, bądź byłego najemcy, jak również występującym na koncie finansowych lokalu zadłużeniem – 3 przypadki.
 - 1.3. zadłużonego na inny pod warunkiem zawarcia porozumienia co do spłaty zaległości przez przejmującego mieszkanie – 2 przypadki
 - 1.4. ze względu na stan zdrowia – w tym przypadku są to zamiany dokonywane na lokal położony np. na niższej kondygnacji – 1 przypadek.
 - 1.5. w ramach Programu Pomocy dla Rodzin Wielodzietnych „dwa plus trzy i więcej” w celu poprawy warunków mieszkaniowych rodzin wielodzietnych, zamieszkujących w warunkach przegęszczenia poniżej 5 m² powierzchni mieszkalnej na osobę przez okres co najmniej 1 roku.
2. Szczegółowe warunki dokonywania zamian określone są w uchwale Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie zasad wynajmowania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Żarów.

4.7. Likwidacja lokali niesamodzielnych

W celu racjonalizacji gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy, podejmuje się działania ukierunkowane na likwidację lokali niesamodzielnych. Działania te obejmują między innymi: scalenie mieszkań wspólnych, trwałe wydzielenie części mieszkania wspólnie użytkowanego, skutkujące powstaniem lokali samodzielnych, zapewnianie najemcom lokali niesamodzielnych lokali zamiennych i odzyskiwanie w ten sposób lokali samodzielnych.

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1. Strategia rozwoju

Strategia Rozwoju Gminy Żarów na lata 2022-2030 została przyjęta przez Radę Miejską Żarowa uchwałą nr XL/326/2022 z 21 kwietnia 2022 roku.

Strategia rozwoju jest opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem:

https://bip.um.zarow.pl/pliki/uchwaly/2022/326_2022.pdf



5.2. Plan zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe

Projekt założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla gminy Żarów na lata 2022-2036 stanowi analizę obecnego stanu zaopatrzenia i przewidywane zapotrzebowanie na wymienione nośniki energii na terenie Gminy. W dokumencie zawarto możliwe sposoby racjonalizacji zużycia energii i paliw, a także przedstawiono potencjalne możliwości wykorzystania alternatywnych, odnawialnych źródeł energii.

W zakresie wykorzystywania odnawialnych źródeł energii największy potencjał wskazano potencjał w wykorzystaniu biomasy, w tym biogazu możliwego do pozyskania w oczyszczalniach ścieków. Ponadto dostrzeżono potencjał rozwoju fotowoltaiki, co wynika z korzystnego położenia geograficznego. W szczególności zalecono umożliwienie rozwoju małych instalacji prosumenckich, wytwarzających energię ze źródeł odnawialnych na potrzeby indywidualnego ogrzewania gospodarstw domowych, zakładów przemysłowych i małych urzędzeń technicznych.

Ponadto zarekomendowano propagowanie edukacji ekologicznej uświadamiającej mieszkańców o szkodliwości wykorzystywania indywidualnych źródeł ciepła, w szczególności paliw kopalnych.

5.3. Gminny Program Rewitalizacji (GPR)

Program rewitalizacji to uchwalony przez radę gminy wieloletni program działań w sferze społecznej oraz gospodarczej, przestrzenno-funkcjonalnej, technicznej lub środowiskowej.

Programy rewitalizacji opracowywane są na podstawie zapisów ustawy z 9 października 2015 roku o rewitalizacji (Dz. U. 2015, poz.1777). W ustawie mocny akcent położony został na aktywny udział mieszkańców i zewnętrznych podmiotów (np. przedsiębiorców, organizacji pozarządowych, instytucji i organizacji działających na terenie gminy) w procesie rewitalizacji.

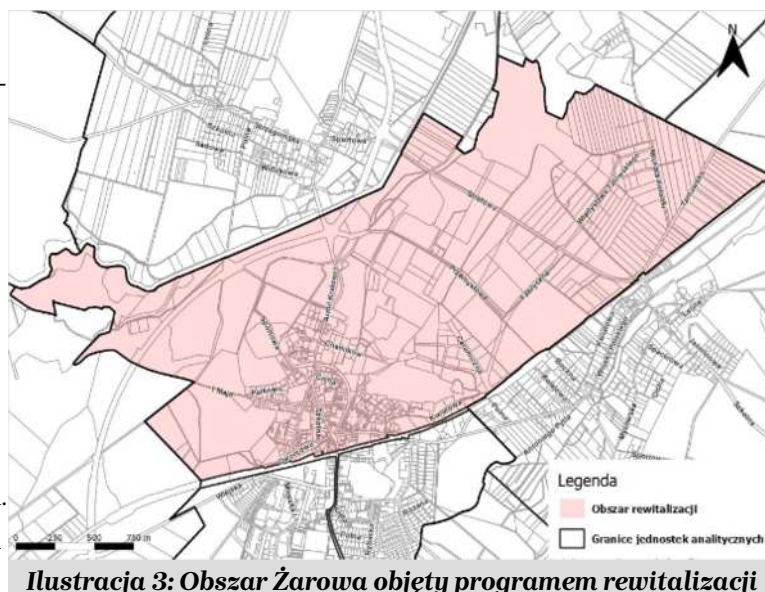
Dzięki opracowaniu Gminnego Programu Rewitalizacji możliwe będzie pozyskiwanie finansowych na realizację wskazanych w GPR projektów.

O specjalnie wyznaczone środki finansowe na realizację projektów na terenach objętych rewitalizacją mogą wnioskować nie tylko gminy, lecz także spółdzielnie i wspólnoty mieszkaniowe, przedsiębiorcy. Lokalizacja przedsięwzięcia na obszarze objętym rewitalizacją umożliwić będzie zdobycie dodatkowych punktów oraz preferencję podczas oceny wniosków w wybranych konkursach.

Gminny Program Rewitalizacji dla Gminy Żarów na lata 2022-2030 został przyjęty przez Radę Miejską Żarowa uchwałą nr Uchwała nr LIII/429/2023 z 27 kwietnia 2023 roku.

Strategia rozwoju jest opublikowana w Biuletynie Informacji Publicznej pod adresem:

https://bip.um.zarow.pl/pliki/uchwaly/2023/429_2023.pdf



Ilustracja 3: Obszar Żarowa objęty programem rewitalizacji

5.4. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

19 listopada 2020 r. uchwałą Nr XXIV/183/2020 Rady Miejskiej w Żarowie przyjęto Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Żarów.

Zapisy Studium dostosowane są do aktualnie obowiązujących przepisów prawa i wymagań zarówno w części tekstowej jak i rysunkowej studium. Nowe Studium będzie stanowić okazję do gruntownej weryfikacji założeń prowadzonej polityki przestrzennej, połączenia interesu publicznego z prywatnym, a przede wszystkim zachowania ładu przestrzennego, czyli takiego ukształtowania przestrzeni, które tworzyć będzie harmonijną całość oraz uwzględni w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania, wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe oraz kompozycyjno-estetyczne.



Studium dostępne jest na stronie internetowej: https://mapa.inspire-hub.pl/#/gmina_zarow

5.5. Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Żarów ma 100 % pokrycie miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego.

Plany dostępne są na stronie internetowej: https://mapa.inspire-hub.pl/#/gmina_zarow

W zakresie planowania i zagospodarowania przestrzennego w 2023 r. trwały procedury związane z opracowaniem miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszarów:

- obręb Kalno;
- północnej części miasta Żarów.



Wydano:

- 230 wypisów i wyrysów z miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,
- 33 opinie dla wstępnych projektów podziału nieruchomości.

Przeprowadzono:

- 3 postępowania administracyjne w sprawie naliczenia renty planistycznej na kwotę 455.134 zł
- 1 postępowanie administracyjne w sprawie naliczenia opłaty adiacenckiej na kwotę 68.055 zł.

5.6. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Pozyskiwanie przez gminę nowych nieruchomości gruntowych, infrastrukturalne przygotowanie ich, a następnie przeznaczenie do sprzedaży pod zabudowę mieszkaniową i przemysłowo-usługową stanowi fundament rozwoju gminy.

5.6.1. Sposób zarządzania nieruchomościami gminy Żarów oraz kierunki gospodarowania nieruchomościami w 2023 roku.

Nabywanie nieruchomości na rzecz Gminy Żarów w roku 2023 to:

1. zakup, zamiana,
2. komunalizacja mienia Skarbu Państwa,
3. nabywanie na podstawie decyzji administracyjnych,
4. inne czynności prawne (np. zasiedzenie, prawo pierwokupu, darowizna, zamiana).

Do gminnego zasobu nieruchomości będą nabywane nieruchomości służące realizacji zadań własnych. w rozpatrywanym okresie nieruchomości będą nabywane w ramach posiadanych środków finansowych zaplanowanych w budżecie na rok 2023. W przypadku konieczności dokonania niezaplanowanych zakupów, nabycie możliwe będzie w przypadku przesunięcia środków na w/w zadania w ramach ogólnej kwoty przyjętego budżetu.

Plany związane z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu:

1. sporządzanie operatów szacunkowych wartości rynkowej nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego obejmujących swym zakresem działki ewidencyjne przeznaczone do zbycia lub zamiany,

2. usługi geodezyjne związane z podziałami, rozgraniczeniami i wznowieniami granic nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży oraz usługi geodezyjne związane z wykonaniem map prawnych niezbędnych do procesu regulacji stanu prawnego;
3. wypisy i wyrisy z rejestru gruntów oraz ewentualne kopie map potrzebnych do skompletowania dokumentacji niezbędnej przy sprzedaży nieruchomości;
4. opłaty sądowe oraz koszty sporządzenia aktów notarialnych;
5. koszty związane z podaniem do publicznej wiadomości wykazów nieruchomości przeznaczonych do zbycia i dzierżawy oraz publikacji ogłoszeń o przetargach;
6. odszkodowania za grunty przejęte pod poszerzenie dróg gminnych,
7. regulacja stanów prawnych dróg gminnych,
8. aktualizacja opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości gminy oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości gminy.

Zakłada się, iż w kolejnych latach obowiązywania niniejszego planu wykorzystania zasobu wydatki związane z udostępnieniem nieruchomości z zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu utrzymają się na zbliżonym poziomie.

5.6.2. Program gospodarowania nieruchomościami zasobu.

Zasady gospodarowania nieruchomościami określają:

1. Ustawa z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. 2023 r. poz. 334)
2. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 r. w sprawie sposobów i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (Dz. U. z 2021 r. poz. 2213),
3. Uchwała Rady Miejskiej w Żarowie nr XXIX/220/2016 z dnia 21 listopada 2016 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność gminy Żarów (Dz. U. 2016 r. poz. 5375 z późn. zm.)
4. Zarządzenia Burmistrza w sprawie przeznaczenia nieruchomości do dzierżawy lub sprzedaży.

Nieruchomości wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości mogą być wykorzystane na cele rozwojowe gminy. Udostępnienie nieruchomości zasobu następować będzie między innymi poprzez sprzedaż, zamianę, oddanie w użytkowanie, trwały zarząd, dzierżawę bądź też przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności. Zbycie nieruchomości gruntowych odbywać się będzie w trybie przetargu oraz w trybie bezprzetargowym (w ramach realizacji składanych wniosków w sprawie ich nabycia w przypadku spełnienia warunków przewidzianych prawem).

Wyłączeniu ze sprzedaży podlegają nieruchomości niezbędne do realizacji zadań własnych gminy. w szczególności nieruchomości niezbędne do realizacji inwestycji gminnych, głównie przeznaczonych pod rozwój sieci infrastruktury komunalnej i towarzyszących im obiektów.

Program gospodarowania nieruchomościami gminnymi w roku 2023 zakładał kontynuację dotychczasowych umów dzierżawy gruntów zgodnie z ich przeznaczeniem.

Tabela nr 21. Sprzedaż nieruchomości gminnych w roku 2023.

lp.	rodzaj	pow. ogólna m ²	kwota łączna zł
1	3 lokale na terenie miejskim	144,19	130 622,11
2	4 działki na poprawę warunków	4.503,00	55 363,40
a	3 działki na terenie miejskim		
b	1 działka na terenie wiejskim		
3	2 działki produkcyjno-usługowe na terenie miejskim	7.230,00	177 400,00
4	1 pomieszczenie gospodarcze na terenie miejskim	71,00	36 000,00

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 22. Dzierżawa nieruchomości gminnych w roku 2023.

lp.	rodzaj	Pow. m ²
1	grunty wykorzystane rolniczo	258 899,00
2	grunty pod garażami	2 240,00
3	grunty wykorzystane jako ogródki przydomowe	103 277,00
4	grunty pod OZE	,00
	Oddano w dzierżawę grunty o powierzchni ogólnej	364 416,00

Źródło: Opracowanie własne

5.6.3. Stan ewidencji nieruchomości

Informacja o stanie mienia komunalnego – Załącznik nr 2 do Raportu.

5.7. Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych

Wieloletni plan rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych obejmuje przedsięwzięcia związane z usprawnieniem dostawy wody i odbioru ścieków na terenie miasta i gminy Żarów poprzez rozbudowę i wymianę sieci wodociągowych oraz kanalizacyjnych, wprowadzenie nowych technologii, modernizowanie istniejących obiektów itp. wraz z podziałem środków na ich realizację.

Doświadczenie pokazuje, że wieloletnie plany ulegają często zmianom spowodowanym bieżącymi, nieprzewidywalnymi potrzebami. Przedsięwzięcia te mogą wpłynąć na pozyskanie nowych usługobiorców lub też, poprzez podwyższenie jakości i ciągłości usług mogą zwiększać poziom zadowolenia obecnych odbiorców.

Plan na lata 2021-2024 został skonstruowany w oparciu o analizę potrzeb w zakresie modernizacji i rozwoju urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, racjonalizacji zużycia wody i odprowadzania ścieków oraz możliwości finansowych ZWIK Żarów. Przedstawione w planie przedsięwzięcia są przede wszystkim ukierunkowane na dalszą modernizację procesów technologicznych SUW w Kalnie, na rozwój posiadanej sieci wodociągowo-kanalizacyjnej oraz na rozbudowę i modernizację ujęć wody w Kalnie i Wierzbnej.

Z uwagi na zmiany geologiczne i starzenie się studni zakłada również poszukiwanie nowych miejsc ujęć, a także rozpoczęcie budowy zbiorników przy SUW w Kalnie zabezpieczających ciągłość i niezawodność dostawy wody pitnej w gminie. Jest to zgodne z kierunkami rozwoju określonymi w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz z potrzebami Spółki. Uwzględniając powyższe określono następujące priorytety:

Priorytet 1 Bezpieczeństwo systemu zaopatrzenia w wodę:

1. Zwiększenie dostępności sieci wodociągowej dla odbiorców usług.
2. Zapewnienie niezawodności systemu oraz ciągłości dostaw.
3. Utrzymanie wysokiej jakości wody pitnej.
4. Ograniczenie strat wody w systemie dystrybucji.
5. Budowa i dbałość o stan techniczny ujęć wody pitnej.

Priorytet 2 Bezpieczeństwo odprowadzania i oczyszczalnia ścieków:

1. Spełnienie wymogów dotyczących oczyszczania ścieków komunalnych.
2. Zwiększenie dostępności urządzeń kanalizacyjnych dla odbiorców usług.
3. Zapewnienie niezawodności systemów kanalizacji sanitarnej.
4. Budowa, modernizacja sieci systemu kanalizacji sanitarnej.

Priorytet 3 Prace badawcze, rozwojowe, innowacyjne oraz wzmocnienie instytucjonalne

1. Poprawa efektywności energetycznej w zakresie systemów wodociągowych i kanalizacyjnych.
2. Wdrażanie nowoczesnych i innowacyjnych rozwiązań w zakresie systemów wodociągowych i kanalizacyjnych.

Konieczność wprowadzania do Planu nowych zadań inwestycyjnych zamiennie do wcześniej zakładanych, wynika najczęściej ze zwiększonej awaryjności niektórych odcinków sieci, zmian w planach budowy lub remontów ulic oraz ze zmiany zagospodarowania lub użytkowania terenów już uzbrojonych. Rze-

czowy zakres Planu wynika m.in. z informacji na temat stanu technicznego urządzeń wodno-kanalizacyjnych, doświadczenia przedsiębiorstwa wynikającego z wieloletniej eksploatacji tych urządzeń oraz z założeń inwestycyjno-modernizacyjnych Spółki skorelowanych z Planami inwestycyjno-rozwojowymi Miasta i Gminy Żarów.

Plan przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych Spółki może być korygowany w przypadku zmian rzeczowych, kosztowych lub czasowych uzasadniających taką konieczność (zgodnie z art. 24 ust. 3 Ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków – do wniosku taryfowego należy załączać Plan w wersji zaktualizowanej).

W tabeli zestawiono rzeczowy i czasowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych. Przedstawione w tabeli kwoty wyrażają wartości netto planowanych nakładów do poniesienia w kolejnych latach realizacji planu. Część zadań planowana jest na kilkuletni okres realizacji, stąd niektóre zadania pojawiają się w kolejnych latach planu.

Tabela nr 23. Rzeczowy i czasowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych realizowany w latach 2021-24.

Lp.	Zadania	Cel i zadania	Źródło finansowania	Okres realizacji programu	w rozbiciu na lata			
					od 01.06.2021 do 31.12.2021	od 01.01.2022 do 31.12.2022	od 01.01.2023 do 31.12.2023	od 01.01.2024 do 31.05.2024
1.	Zdalne odczyty - wodomierze z odczytem radiowym	usprawnienie odczytów	środki własne	2021-2024	20	40	70	35
2.	Odpłatne przejęcie sieci wodociągowych i sieci kanalizacji sanitarnej	zapewnienie obiegu wody i przepływu ścieków w sieciach	środki własne	2021-2024	35	30	35	0
3.	Czyszczenie studni głębinowych na ujęciach	zwiększenie jakości dostarczonej wody	środki własne	2022-2023		0	80	0
4.	Modernizacja studni głębinowych na ujęciach wody Kalno i Wierzbna (podłączenie do automatyki, sondy, wymiana szaf, montaż falowników na studniach, wymiana wodomierzy na przepływomierze i światłowód do monitoringu)	zapewnienie odpowiedniego ciśnienia wody w sieciach	pożyczka NFOŚiGW oraz środki własne	2021-2023	30	306	230	
5.	Modernizacja filtrów powolnych na SUW w Kalnie (automatyka)	zwiększenie jakości dostarczonej wody	środki własne	2021-2022	57	33		
6.	Modernizacja SUW w Kalnie (oprogramowanie typu SCADA, praca automatyczna dmuchaw)	zapewnienie obiegu i zwiększenie jakości dostarczonej wody	pożyczka NFOŚiGW oraz środki własne	2021	60	42		
7.	Wykonanie sieci wodociągowej SUW Kalno - Żarów ul. Słowiańska Ø300 – bez odtworzenia nawierzchni	zapewnienie obiegu wody w sieci wodociągowej	pożyczka NFOŚiGW oraz środki własne	2021				
8.	Wymiana odcinka wodociągu 200mm Słowiańska-Stumetrówka	zapewnienie obiegu wody	środki własne	2022				
9.	Budowa kanalizacji 200mm Słowiańska – Stumetrówka	zapewnienie przepływu ścieków w sieciach	środki własne	2022		52		
10.	Modernizacja zbiornika wyrównawczego wody w Mrowinach (ogrodzenie, zasilanie energetyczne, system monitoringu pracy zbiornika)	zapewnienie odpowiedniego ciśnienia wody w sieciach	środki własne	2024				100
11.	Odtworzenie studni w Kalnie	Utrzymanie	środki własne	2023				

Raport o stanie gminy Żarów 2023

		odpowiedniej ilości wody pitnej							
12.	Budowa nowych zbiorników wody pitnej przy SUW W Kalnie (dok. projektowa)	Utrzymanie odpowiedniej ilości wody pitnej	środki własne	2024				50	
13.	Przebudowa wodociągu 225mm w Mrowinach ul. WPolskiego (przy boisku)	Zapewnienie obiegu wody w sieci wodociągowej	środki własne	2022		42			
14.	Komunikacja radiowa dla programu SCADA	Usprawnienie przekazu informacji systemu	środki własne	2022					
Razem w tys. zł						202	545	415	185

Źródło: Opracowanie ZWiK Żarów Sp. z o.o.

W wyniku realizacji Wieloletniego planu rozwoju i modernizacji urządzeń wodociągowych i urządzeń kanalizacyjnych przypadającego na okres od 1 czerwca 2021 do 31 maja 2024 Spółka zamierza:

1. utrzymać ciągłość dostawy wody pitnej i odbioru ścieków zgodnie z polskimi i unijnymi normami,
2. zapewnić niezawodność działania systemu wodociągowego i kanalizacyjnego,
3. zmniejszyć straty wody,
4. zmniejszyć opłaty z tytułu gospodarczego korzystania ze środowiska,
5. osiągnąć wzrost długości sieci wodociągowej,
6. osiągnąć wzrost liczby mieszkańców korzystających z kanalizacji sanitarnej,
7. ograniczać koszty dostawy wody,
8. ograniczać koszty przesyłu ścieków,
9. ograniczyć liczbę wycieków i ilości wody niesprzedanej.

Zadania przedstawione do realizacji w przedstawionym planie pozwolą na:

1. zapewnienie zgodnej z oczekiwaniami klientów jakości usług wodociągowych i kanalizacyjnych,
2. stworzenie dobrych warunków do rozwoju infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej oraz pozyskanie nowych odbiorców usług,
3. zapewnienie bezpieczeństwa eksploatacji majątku Spółki,
4. optymalizację kosztów,
5. zminimalizowanie ryzyka związanego z mogącymi wystąpić sytuacjami nadzwyczajnymi.

Plan w przedstawionej treści pozwoli zachować tempo rozbudowy infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej związanej z rozwojem Gminy, co w efekcie wpłynie na utrzymanie urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych, zaś zakładany na lata przyszłe wzrost odpisu amortyzacyjnego związany z powiększaniem majątku, będzie przeznaczany na finansowanie budowy i modernizacji infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

5.8. Ochrona środowiska

Rosnąca świadomość ekologiczna i związanych z nią potrzeb żarowian określa jedno z najważniejszych priorytetów w działaniach Burmistrza i Rady Miejskiej w Żarowie.

5.8.1. Plan gospodarki niskoemisyjnej (PGN)

PGN to dokument strategiczny, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Celem niniejszego opracowania jest ponadto przedstawienie planu działań i jego uwarunkowań, służących redukcji zużycia energii finalnej na terenie gminy Żarów, a przez to redukcji emisji gazów cieplarnianych (CO₂). Aby to osiągnąć, kluczowym jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, które doprowadzą do pożądanego stanu w przyszłości.

PGN został przyjęty przez Radę Miejską w Żarowie Uchwałą nr XVIII/156/2016 z 25 lutego 2016 roku.

5.8.2. Program ochrony środowiska dla gminy Żarów

Rada Miejska w Żarowie Uchwałą Nr XLII/301/2017 z dnia 31 sierpnia 2017 r. przyjęła „Program Ochrony Środowiska dla gminy Żarów na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”.

5.8.3. Ograniczenie niskiej emisji na obszarze gminy Żarów poprzez likwidację kotłów stałopalnych starej generacji.

Program przewiduje dotacje, które przeznaczone mogą być na likwidację starego źródła ciepła i montaż nowego przyjaznego środowisku źródła tj.

1. kotły gazowe;
2. kotły na olej lekki opałowy;
3. piece zasilane prądem elektrycznym;
4. kotły na paliwa stałe (co najmniej 5 klasa wg PN-EN 303-5:2012),
5. kotły na biomasę (co najmniej 5 klasa wg PN-EN 303-5:2012) o wilgotności biomasy poniżej 20%;
6. OZE – pompy ciepła, kolektory słoneczne, ogniwa fotowoltaiczne, przydomowe elektrownie wiatrowe – służące zasilaniu źródła.

Trwała likwidacja wszystkich dotychczasowych źródeł ciepła jest bezwzględnie wymagana.

Dotacja przydzielana jest w wysokości do 25 % poniesionych kosztów kwalifikowanych na zadanie w zakresie zmiany systemu ogrzewania w jednym lokalu mieszkalnym lub nieruchomości o charakterze mieszkalnym na terenie Gminy Żarów, w maksymalnej wysokości do:

- 1) dla domu jednorodzinnego –5 000,00 zł;
- 2) dla mieszkania w budynku wielorodzinnym –3 500,00 zł;

Tabela nr 24. Realizacja programu ograniczania niskiej emisji na obszarze gminy Żarów

	2021	2022	2023
Zaplanowano środków PLN:	153 300,00	112 310,27	110 000,00
Wydatkowano środków PLN:	153 186,56	111 004,40	78 204,05
Beneficjenci	48 osób	33	19
Wartość zrealizowanych inwestycji	612 746,24	444 017,60	312 816,20

Źródło: opracowanie własne.

5.8.4. Program Aglomeracji Wałbrzyskiej wymiany źródeł ciepła

Program partnerski 15 gmin z Aglomeracji Wałbrzyskiej:

- dofinansowanie do 70% kosztów kwalifikowanych (10 000 zł dla mieszkania i 25 000 zł dla domu jednorodzinnego);
- wymiana pieca stałopalnego na piec gazowy, olej opałowy, biomasę, piec zasilany prądem elektrycznym, pompę ciepła;
- koszty kwalifikowane to m.in.: przygotowanie dokumentacji technicznej, koszt obowiązkowego audytu energetycznego, demontaż starego źródła ciepła, zakup i montaż nowego źródła ciepła, zakup i montaż wewnętrznej instalacji.

Kwota grantu przyznana dla Gminy Żarów: 1 028 005,69 zł:

Tabela nr 25. Realizacja programu Aglomeracji Wałbrzyskiej

	2022	2023
Złożono wniosków;	91	22
Wnioski odrzucone ze względów formalnych	9	0
Wydatkowano środków:	715 441,47	261 447,04

Źródło: opracowanie własne.

5.8.5. Klaster energii odnawialnej

24 czerwca 2021 r. został powołany Klaster Świdnicka Energia Odnawialna. Przedsięwzięcie realizowane w powiecie świdnickim ma za zadanie wsparcie zrównoważonego rozwoju lokalnego, współpracę w obszarze środowiska, energii i gospodarki oraz budowanie silnego partnerstwa publiczno-prywatnego.

5.8.6. Program usuwania azbestu

Zgodnie z „Programem Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032”, celem jest usunięcie i unieszkodliwienie z terenu gminy do 2032 roku wyrobów zawierających azbest, minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych powodowanych kontaktem z włóknami azbestu, likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. Na terenie gminy Żarów przeprowadzona została inwentaryzacja materiałów azbestowych metodą spisu z natury, mająca na celu określenie lokalizacji, stanu oraz ilości wyrobów zawierających azbest. Na terenie gminy Żarów w wyniku prowadzonej w 2017 r. inwentaryzacji wyrobów zawierających azbest zidentyfikowano 37.174,00 m² wyrobów zawierających azbest w postaci płyt azbestowo-cementowych. Dało to łącznie 412,24 Mg wyrobów zawierających azbest. Zgodnie z treścią Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009-2032 do roku 2032 należy usunąć i zutylizować wszystkie wyroby zawierające azbest zlokalizowane na terenie gminy Żarów.

Poniżej przedstawiono tabelę uwzględniającą usunięte wyroby zawierające azbest w zbiórkach organizowanych przez gminę Żarów i dofinansowane przez WFOŚiGW we Wrocławiu (dane nie uwzględniają wyrobów zawierających azbest usuniętych poza zbiórką na koszt Mieszkańców).

W 2023 r. planowano usunąć 40 ton wyrobów zawierających azbest, co pozwoliłoby zrealizować w pełni założenia gminnego programu usuwania azbestu. Jednak w wyniku naboru wniosków w 2023 r. zebrano wnioski na szacunkową ilość 7 ton. Następnie jedna osoba zrezygnowała. Ostatecznie zebrano 4,54 tony, dotacja WFOŚiGW wyniosła 1.271,20 zł

Tabela nr 26. Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Żarów”

rok	Ilość usuniętych odpadów [Mg]
2017	0
2018	0
2019	0
2020	14,88
2021	34,18
2022	89,60
2023	4,54

Źródło: opracowanie własne.

5.8.7. Czyste powietrze

W czerwcu 2021 r. na podstawie porozumienia z WFOŚiGW we Wrocławiu utworzono w gminie punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste powietrze”. Zgodnie z porozumieniem data złożenia wniosku w gminie jest datą złożenia wniosku w WFOŚiGW we Wrocławiu, Oddział w Wałbrzychu.

W gminnym punkcie konsultacyjno-informacyjny w 2023 r. złożono 30 wniosków o dofinansowanie do programu „Czyste powietrze”. Ogólnie od rozpoczęcia programu do 31 grudnia 2023 r. mieszkańcy gminy Żarów złożyli 212 wnioski, z czego zrealizowano (zakończono) 126 przedsięwzięć na kwotę dotacji 2.033.053,09 zł.

5.8.8. Program priorytetowy „Ciepłe Mieszkanie”

Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych.

W 2023 r. podpisano 12 umów, wypłacono 8 dotacji na łączną kwotę 78 063,53 zł

5.8.9. Sub-Regionalny Sieciowy Program Modernizacji Budynków

W 2023 roku Gmina Żarów kontynuowała prace nad Sub-Regionalnym Sieciowym Programem Modernizacji Budynków. Konsekwencją tych prac będą ogłoszone w 2024 roku nabory w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej oraz Urzędu Marszałkowskiego Województwa Dolnośląskiego na termomodernizację budynków użyteczności publicznej, a także budynków mieszkalnych wielorodzinnych.

Celem projektu są działania służące zrównoważonemu rozwojowi, poszanowaniu energii i racjonalizacji jej zużycia oraz zwiększaniu efektywności energetycznej, ochronie środowiska, obniżeniu emisyjności, zwiększaniu bezpieczeństwa i niezależności energetycznej gmin i społeczności lokalnych, podnoszeniu atrakcyjności inwestycyjnej gmin, jako miejsc przyjaznych dla projektów gospodarczych, uwzględniających idee zrównoważonego rozwoju, kształtowaniu postaw środowiskowych mieszkańców, promocji walorów turystycznych i zrównoważonemu rozwojowi turystyki.

5.8.10. Kontrole uchwały antysmogowej

Urząd Miejski w Żarowie, realizując uchwałę antysmogową Sejmiku Dolnośląskiego, przeprowadza od roku 2019 kontrole palenisk na terenie gminy Żarów. Kontrola wszczynana jest wyłącznie po imiennym zgłoszeniu mieszkańca, który wskazuje właściciela nieruchomości, który podejrzewany jest o stosowanie niedozwolonych rodzajów paliw. W roku 2023 przeprowadzono sześć kontroli, które nie wykazały wykorzystywania paliw zabronionych przez uchwałę antysmogową Sejmiku.

5.9. Pomoc społeczna

Pomoc społeczna realizowana jest przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie.

Realizacja zadań pomocowych ukierunkowana była na wzmocnienie osób i rodzin w pokonywaniu trudnych sytuacji życiowych, rozwiązywanie problemów – poprzez środowiskowe i instytucjonalne formy pomocy, kierowane do najsłabszych, w szczególności do dzieci, osób starszych, schorowanych, niepełnosprawnych, do osób uwikłanych w kryzys i zagrożonych marginalizacją społeczną. Podobne działania wspomagające w odzyskaniu lub utrzymaniu i wzmocnieniu pełnych możliwości oraz formy wsparcia oferowane były w 2023 roku osobom i rodzinom potrzebującym pomocy tym, którzy własnym staraniem nie są w stanie poprawić jakości życia.

Zauważalny proces starzenia się społeczeństwa w Gminie Żarów implikuje konieczność zapewnienia opieki osobom w wieku poprodukcyjnym które są jej pozbawione ze strony rodziny lub gdy rodzina sama nie jest w stanie zapewnić jej w wymaganym zakresie. Dlatego niezwykle ważnym staje się wzmocnienie środowiskowych form wsparcia dla grupy tych mieszkańców, poprzez usługi opiekuńcze w ich miejscu zamieszkania. Ponadto należy spodziewać się wzrostu liczby osób umieszczanych w domach pomocy społecznej jak i z tym związanych wzrostu kosztów przekazywanych na ten cel przez gminę. Sukcesywnie zwiększa się liczba osób umieszczanych w domu pomocy społecznej, a tym samym wzrastają nakłady finansowe.

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie stanowi załącznik nr 3 do Raportu o stanie gminy Żarów.

5.10. Sprzedaż węgla na preferencyjnych zasadach

W listopadzie 2022 r. Gmina Żarów przystąpiła do rządowego systemu sprzedaży węgla po preferencyjnych cenach. Do zakupu paliwa węglowego po preferencyjnych cenach były uprawnione osoby, które miały prawo do otrzymania dodatku węglowego. Zgodnie z danymi przekazanymi przez Ośrodek Pomocy Społecznej uprawnionych do dodatku węglowego było ponad 2.100 osób. Gmina Żarów ustaliła cenę węgla na poziomie 1.950 zł za tonę, która obowiązywała również w roku 2023.

Dostawcą węgla na terenie gminy Żarów została Polska Grupa Górnicza za pośrednictwem ich oficjalnego partnera firmy „FHU Grzybowski” Adam Grzybowski. Gmina Żarów podpisała umowę z firmą „FHU Grzybowski” na kompleksową obsługę sprzedaży węgla. W ramach umowy firma umawiała się na termin dostawy i dostarczała węgiel do każdego odbiorcy bez pobierania opłaty za dostawę.

Tabela 27. Ilość węgla, którą gmina sprzedała mieszkańcom:

	2022	2023
węgiel w sortymencie orzech [Mg]	520,00	1 001,00
węgiel w sortymencie groszku [Mg]	217,50	382,50
węgiel w sortymencie Kostka [Mg]	0,00	178,50

Źródło: opracowanie własne.

5.11. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

Uchwałą Nr XLVI/368/2022 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 3 listopada 2022 roku został przyjęty roczny program współpracy Gminy Żarów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok. W zakresie współpracy Gminy z organizacjami pozarządowymi zostały zrealizowane następujące zadania:

1. W zakresie ochrony i promocji zdrowia.

1.1. Działania na rzecz osób w terminalnej fazie choroby nowotworowej – dotacja w wysokości 12.500 zł.

Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum” w Świdnicy objęło opieką chorych w terminalnej fazie choroby nowotworowej. Działania te przyczyniły się do poprawienia jakości życia i łagodzenia dolegliwości związanych z zaawansowaną chorobą nowotworową. Z terenu Gminy Żarów zapisano 8 osób.

1.2. Świadczenie usług rehabilitacyjnych na terenie miasta Żarów – dotacja w wysokości 15.000 zł.

Żarowskie Stowarzyszenie „Edukacja” zorganizowało dofinansowanie do usług rehabilitacyjnych dla łącznie 240 mieszkańców gminy Żarów. Dofinansowanie umożliwiło lepszy dostęp do świadczeń rehabilitacyjnych dla mieszkańców gminy Żarów.

2. W zakresie turystyki i krajoznawstwa:

2.1. Organizacja wycieczek mających na celu przybliżenie walorów turystycznych, historycznych i kulturowych w regionie oraz integracja międzypokoleniowa mieszkańców gminy Żarów – dotacja w wysokości 2.000 zł.

W ramach realizacji zadania została zorganizowana przez Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze w Świdnicy wycieczka turystyczno-krajoznawcza do Srebrnej Góry, w której uczestniczyło 49 osób. Dzięki wycieczce uczestnicy poznali ciekawe miejsce w regionie, poznali walory turystyczne, historyczne i kulturowe.

3. W zakresie przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym.

3.1. Obóz profilaktyczno-sportowy – profilaktyka uzależnień przeciwko alkoholizmowi – dotacja w wysokości 8.100 zł.

W ramach realizacji zadania w dniach 24-28.07.2023r. KS Silesia Żarów zorganizowało półkolonię dla dzieci z terenu Gminy Żarów, w której wzięło udział 50 uczestników. Półkolonia była ukierunkowana na działania z zakresu profilaktyki uzależnień. Uczestnicy wzięli udział w wykładach i warsztatach związanych z profilaktyką.

3.2. Obóz profilaktyczno-edukacyjny – profilaktyka uzależnień przeciwko alkoholizmowi – dotacja w wysokości 2.100 zł.

W ramach realizacji zadania publicznego Gminny Ludowy Klub Sportowy Goniec Żarów przeprowadził w sierpniu 2023 roku warsztaty z grupą 13 uczestników w wieku 9-15 lat z zakresu profilaktyki alkoholowej. Miały one charakter uprzedzający, jego zadaniem było zapobieganie przedwczesnemu używaniu alkoholu i towarzyszącym temu konsekwencjom.

4. Została przyznana dotacja celowa na realizację zadań publicznych z zakresu rozwoju sportu, w poszczególnych dyscyplinach sportowych w 2023 roku, na terenie Gminy Żarów, w związku z Uchwałą nr XXIX/217/2012 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 29 listopada 2012 roku w sprawie określenia warunków i trybu finansowania rozwoju sportu na terenie Gminy Żarów:

- 4.1. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – szkolenia i udział w zawodach sportowych dzieci i młodzieży z gminy Żarów w zakresie piłki nożnej i akrobatyki, dotacja w wysokości 9.800 zł dla KS Silesia Żarów.
W ramach realizacji zadania Klub Sportowy Silesia Żarów w 2023 roku brał udział w ligowych rozgrywkach piłki nożnej klasy B seniorów, Okręgowej młodzika, Terenowej młodzika, Ligii Orlika, Żaka i Skrzata oraz organizował treningi, zabawy i turnieje dla najmłodszych. Organizowane były również zajęcia akrobatyki sportowej oraz udział w zawodach sportowych. Klub Sportowy Silesia obecnie zrzesza 263 osoby, w tym 240 dzieci.
- 4.2. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – piłka nożna w środowisku wiejskim gminy Żarów w Wierzbnej, w wysokości 17.200 zł dla Ludowego Klubu Sportowego „Wierzbianka” Wierzbna.
Klub sportowy organizował zawody sportowe, które pozwoliły aktywnie uczestniczyć społeczności lokalnej w wydarzeniach sportowych. Drużyna uczestniczyła w rozgrywkach klasy B prowadzonych przez Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Wałbrzychu. W ramach rozgrywek klub rozegrał w tym okresie 28 ligowych meczów, 14 na własnym boisku i 14 na wyjeździe. Treningi odbywały się dwa razy w tygodniu.
- 4.3. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – modelarstwo, w wysokości 8.000 zł dla Uczniowskiego Klubu Sportowego „Harcek” w Żarowie.
W ramach realizacji zadania klub prowadził zajęcia w modelarni, które odbywały się regularnie 1 raz w tygodniu oraz w zależności od potrzeb modelarzy budujących modele na konkursy modelarskie. W trakcie zajęć uczestnicy mieli możliwość poznać różne rodzaje materiałów stosowanych w modelarstwie, sposoby ich obróbki oraz narzędzi i obrabiarek oraz mieli możliwość budowy modeli o różnym stopniu trudności. W zajęciach brało udział 15 uczniów.
- 4.4. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – piłka siatkowa, w wysokości 20.000 zł, dla TKKF „Chemik” Żarów.
W ramach realizacji zadania publicznego zorganizowano zawody i turnieje sportowe w piłce siatkowej. Adresatami zadania była młodzież oraz dorośli z gminy Żarów. W roku 2023 TKKF Chemik Żarów zorganizował turnieje w Żarowie, tj. Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Dyrektora GCKiS w Żrowie, Turniej Piłki Siatkowej o Puchar Burmistrza Miasta Żarów, Turniej o Puchar Prezesa klubu TKKF Chemik Żarów, IV Memoriał im. Kazimierza Bordulaka oraz Turniej Mikołajkowy. Odbyły się również turnieje wyjazdowe w Wieruszowie i Wrocławiu.
- 4.5. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – zajęcia sportowe dla dzieci i młodzieży z zakresu konnej szkółki jeździeckiej, w wysokości 3.000 zł dla Klubu Jeździeckiego Białe Las Stajnia Przybylscy w Wierzbnej.
W ramach realizacji zadania publicznego zorganizowano warsztaty jeździeckie dla dzieci z gminy Żarów w terminie 16.05.2023r. oraz 20.05.2023r. Pokazane zostało jeździectwo, jako skuteczna forma walki z uzależnieniami, takimi jak komputery. Stworzona została dzieciom możliwość relacji między nimi samymi, a także między nimi, a zwierzętami, które uczą dużej pokory, szacunku oraz cierpliwości.
- 4.6. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – organizacja zajęć i imprez rekreacyjno – sportowych dla uczniów z terenu miasta i gminy Żarów, w wysokości 5.000 zł dla Uczniowskiego Ludowego Klubu Sportowego „Piaś 2008” w Żarowie.
W ramach realizacji zadania zorganizowano zajęcia pozalekcyjne przygotowujące do startu dzieci i młodzieży w zawodach i turniejach, uczestniczano w zawodach na terenie Gminy, Powiatu i Dolnego Śląska oraz zorganizowano i prowadzono zajęcia i imprezy rekreacyjno – sportowe dla dzieci i młodzieży z naszej gminy.
- 4.7. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – piłka nożna w środowisku wiejskim gminy Żarów w Kalnie, w wysokości 15.000 zł dla Ludowego Klubu Sportowego „Błyskawica” Kalno. Klub sportowy brał udział w ligowych rozgrywkach B klasy piłki nożnej oraz organizował treningi. LKS „Błyskawica” Kalno rozegrał 11 meczów ligowych na boisku w Kalnie oraz wziął

udział w 10 meczach wyjazdowych. Dwa razy w tygodniu odbywały się treningi na boisku w Kalnie.

4.8. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – szachy, w wysokości 20.000 zł dla Gminnego Ludowego Klubu Sportowego „Goniec” w Żarowie.

W ramach realizacji zadania klub zorganizował zajęcia nauki gry w szachy, turnieje szachowe na terenie Gminy Żarów, startował w rozgrywkach ligowych oraz brał udział we współzawodnictwie sportowym na terenie całego kraju. W 2023 roku w klubie prowadzone były zajęcia nauki i doskonalenia gry w szachy z dziećmi, w których udział brało blisko 50 osób.

4.9. Dotacja na działania z zakresu rozwoju sportu – piłka nożna w gminie Żarów, ze szczególnym uwzględnieniem miasta Żarów, dotyczy dzieci, młodzieży i dorosłych, w wysokości 142.000 zł dla Klubu Sportowego „Zjednoczeni” Żarów.

W ramach realizacji zadania zorganizowano zajęcia treningowe oraz współzawodnictwo sportowe dla dzieci, młodzieży i dorosłych z gminy Żarów w zakresie piłki nożnej. W zajęciach brało udział ok 130 dzieci i młodzieży oraz dorosłych z Gminy Żarów. Zajęcia prowadzone w grupach szkoleniowych miały na celu podnoszenie umiejętności piłkarskich, usprawnienie ruchowe najmłodszych pokoleń mieszkańców naszej gminy oraz organizację czasu wolnego poprzez tworzenie okazji do rekreacyjno – sportowego realizowania swoich zainteresowań.

Gmina Żarów tworząc warunki sprzyjające rozwojowi sportu realizowała cel publiczny, w zakresie:

1. poprawy warunków uprawiania sportu przez zawodników klubów sportowych, w szczególności dzieci i młodzież,
2. osiągnięcia wyższych wyników sportowych,
3. zwiększenia dostępności społeczności lokalnej do działalności sportowej prowadzonej przez kluby sportowe,
4. poprawy kondycji fizycznej i zdrowia psychicznego mieszkańców poprzez uczestnictwo w aktywnym stylu życia,
5. promocji sportu i aktywnego stylu życia,
6. umożliwienia dostępu do różnorodnych form aktywności sportowej jak największej liczbie mieszkańców Gminy Żarów, w szczególności dzieci i młodzież.

W 2023 roku, Gmina Żarów przekazała organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych dotacje celowe w wysokości 279.700 zł.

5.12. Polityka społeczna

W 2023 roku w ramach realizacji programu Karta Dużej Rodziny wydano 345 kart dla 166 rodzin. Prawo do posiadania Karty przysługiwało członkowi rodziny wielodzietnej, przez którą rozumie się rodzinę, w której rodzic (rodzice) lub małżonek rodzica mają/mieli na utrzymaniu co najmniej troje dzieci oraz dzieciom:

1. w wieku do ukończenia 18. roku życia;
2. w wieku do ukończenia 25. roku życia – w przypadku gdy dziecko uczy się w:
 - 2.1. szkole – do dnia 30 września następującego po końcu roku szkolnego,
 - 2.2. szkole wyższej – do końca roku akademickiego, w którym jest planowane ukończenie nauki zgodnie z oświadczeniem,
3. bez ograniczeń wiekowych – w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności.

5.13. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żarów

Program był realizowany w oparciu o Uchwałę nr LII/422/2023 w sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żarów w 2023 roku”.

Tabela nr 28. Raport stanu zwierząt schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenu gminy Żarów w roku 2023

	Psy	Koty	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2023	7	4	11
Przyjęte	11	46	57
Adoptowane	6	17	23
Odbiór przez właściciela	6	3	9
Eutanazje	0	15	15
Padłe	1	4	5
Zbiegłe	0	0	0
Stan na 31 grudnia 2023	5	12	17

Źródło: opracowanie UM w Żarowie

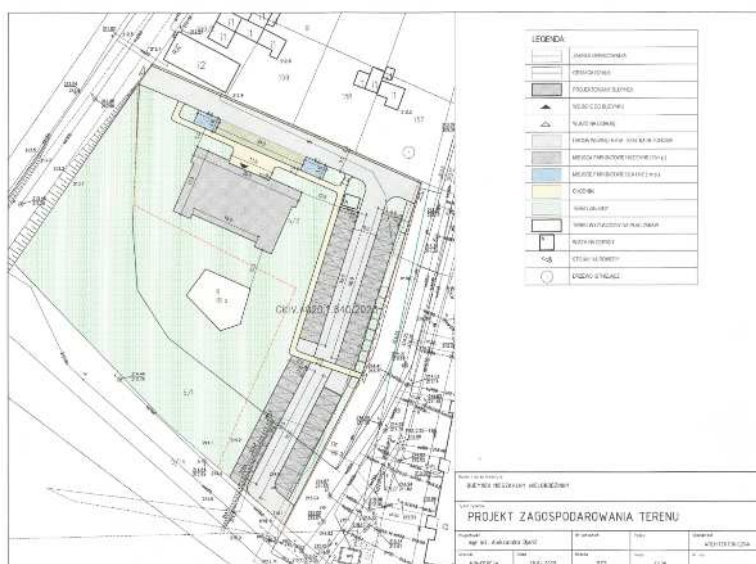
5.14. Polityka mieszkaniowa

30 lipca 2021 r. gmina Żarów, działając na podstawie art. 33m ust. 1 ustawy z dnia 26 października 1995 r. o niektórych formach popierania budownictwa mieszkaniowego, wystąpiła do Ministra rozwoju, pracy i technologii z wnioskiem o udzielnie na podstawie art. 33l pkt. 2 ustawy wsparcia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie działania polegającego na objęciu przez Gminę udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej z siedzibą w Kłodzku.

Uchwałą nr XXXIII/258/2021 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 02 września 2021 roku, w sprawie wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2021 rok, wprowadzono do budżetu Gminy Żarów kwotę w wysokości 3.000.000,00 zł (trzech milionów złotych) (rozdział 70095 § 6290) stanowiącą wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa, z przeznaczeniem na objęcie przez Gminę Żarów udziałów w zawiązywanej spółce SIM Sudety spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, które przeznaczone zostały na objęcie przez Gminę Żarów i pokrycie 60.000 udziałów w Spółce SIM Sudety.

Spółka SIM Sudety, aktem notarialnym, została zawiązana 20 października 2021 r. Siedzibą spółki jest miasto Kłodzko.

31 stycznia 2022 r. w Żarowie, pomiędzy gminą Żarów a spółką SIM Sudety Sp. z o.o. zawarto umowę o współpracy w ramach realizacji inwestycji w ogólnym interesie gospodarczym w postaci powierzenia realizacji społecznego budownictwa mieszkaniowego. W myśl tej umowy SIM Sudety zrealizuje przedsięwzięcie przy partycypacji finansowej Gminy w kosztach jego realizacji. Umowa przewidywała, że planowana liczba lokali mieszkalnych, które zostaną utworzone w wyniku realizacji przedsięwzięcia inwestycyjno-budowlanego, których najemcami będą osoby wskazane przez gminę będzie wynosić 25, a pierwszeństwo w naborze będą miały osoby wychowujące przynajmniej jedno własne lub przysposobione dziecko, o którym mowa w art. 7 ust. 1a ustawy z dnia 27 września 2013 r. o pomocy państwa w nabyciu pierwszego mieszkania przez młodych ludzi (Dz.U. 2022 poz. 2628) oraz osoby starsze w rozumieniu art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych.




Ilustracja 4: Lokalizacja budynku planowanego do wybudowania przez SIM Sudety Sp. z o.o.

W 2022 r. powstały:

- Strategia SIM Sudety na lata 2022-2026, która sprecyzowała działania Spółki w zakresie budowy mieszkań opartych na przepisach Społecznego Budownictwa Mieszkaniowego, a w szczególności działania spółki związane z osiągnięciem celu jakim jest budownictwo wielomieszkaniowe przy ustalonym czynszu, który po zakończeniu budowy nie może przekraczać 4% wartości odtworzeniowej.
- Plan Rzeczowo-Finansowy SIM Sudety na 2022 rok oraz Plan Inwestycyjny na lata 2022-2026. W ramach tego planu opracowano karty informacyjne obrazujące zakres inwestycji oraz montaż finansowy dla każdej gminy – udziałowca spółki. Dla gminy Żarów przyjęto budowę budynku z 25 mieszkaniami (M1, M2, M3) oraz szacunkowym koszcie budowy na poziomie 8.668.013 zł. Budowę zaplanowano na działkach należących do Skarbu Państwa będących w zarządzie KOWR, które miały być przekazane do Krajowego Zasobu Mieszkaniowego, a następnie wniesione aportem do spółki SIM Sudety.

W 2023 r.

- 1 marca gmina Żarów: złożyła wniosek do Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej o udzielenie wsparcia ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie działania polegającego na objęciu udziałów przez gminę Żarów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej SIM Sudety Sp. z o.o. z siedzibą w Kłodzku (zwaną dalej „Spółką”). Wysokość planowanego wkładu pieniężnego gminy Żarów związanego z objęciem nowych udziałów wynosiła 942.805,00 zł, co stanowiło 10% wartości inwestycji na terenie gminy Żarów. W oparciu o pozyskane środki gmina Żarów 18 grudnia 2023 r. objęła nowe udziały w Spółce SIM Sudety.
- Odbyły się spotkania z architektami opracowującymi projekt budynku, który ma być wybudowany w Żarowie. W ramach konsultacji przyjęto założenia przewidujące wybudowanie budynku czteropiętrowego, jedno-klatkowego z 30 mieszkaniami. Opis budynku, rozmieszczenie mieszkań opublikowane zostały na stronie internetowej SIM Sudety pod adresem: <https://www.simsudety.com/index.php/powiaty/19-zarow>. 
- 7 grudnia 2023 r. Rada Miejska w Żarowie podjęła uchwałę nr LXIII/485/2023 w sprawie zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, realizowanego w ramach inwestycji spółki SIM Sudety Sp. z o.o. z siedzibą w Kłodzku, w tym określenie dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego.

6. Gospodarka komunalna – zarządzanie przestrzenią i otoczeniem życia codziennego mieszkańców

6.1. Gospodarka odpadami

Odbiór odpadów od mieszkańców gminy realizowany był przez firmę Eneris Ekologiczne Centrum Utylizacji Sp. z o.o. Rusko 66, 58-120 Jarosów.

W 2023 roku Rada Miejska w Żarowie uchwaliła nowe stawki opłat za odbiór odpadów z nieruchomości zamieszkałych: 38,00 zł brutto od mieszkańca w zabudowie wielorodzinnej (poprzednio 32,00 zł brutto), 41,00 zł brutto od mieszkańca w zabudowie jednorodzinnej nie kompostującego odpadów biodegradowalnych (poprzednio 36,00 zł brutto), 33,00 zł brutto od mieszkańca w zabudowie jednorodzinnej kompostującego odpady biodegradowalne (poprzednio 27,00 zł brutto).

W poszczególnych frakcjach zebrano następujące ilości odpadów: odpady zmieszane 2.666 ton, papier i tektura 181,9 ton, szkło 270,9 ton, tworzywa sztuczne 330,5 ton, metale 0,83 ton, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny 12,1 ton, odpady wielkogabarytowe 308 ton, odpady biodegradowalne 651,5 ton, zmieszane odpady opakowaniowe 19,8 ton, odpady budowlane i rozbiórkowe 213 ton.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów (PSZOK) zlokalizowany jest w Żarowie, przy ul. Armii Krajowej i był prowadzony przez firmę Stalkon Krzysztof Andrzejewski wyłonioną przez gminę Żarów w postępowaniu ofertowym.

Zbiórka selektywna prowadzona była na terenie Gminy Żarów w systemie gniazdowo-workowym. Przy budynkach wielorodzinnych podstawiono gniazda 4 pojemników na 6 frakcji natomiast zabudowa jednorodzinna wyposażona jest w worki.

Koszt odbioru odpadów od mieszkańców gminy w roku 2023 wyniósł 4.818.345,29 zł.

6.2. Zieleń miejska

W roku 2023 utrzymanie zieleni miejskiej na terenie miasta Żarów realizował podmiot: Caro Plus Robert Mucha, Makowice 13a, 58-100 Świdnica.

Realizacja zadania podzielona była na trzy części:

- koszenie trawy wraz z wywozem pokosu z centru miasta,
- koszenie trawy wraz z wywozem pokosu z pozostałej części miasta oraz ścinanie żywopłotów wraz z wywiezieniem ścinek z terenu miasta,
- koszenie trawy wraz z wywozem pokosu z terenu WSSE podstrefa Żarów.

Koszeniem objęto tereny o łącznej powierzchni 99.590 m², przycinanie żywopłotów realizowane było na powierzchni 3.462 m². Łączna kwota wydatkowana na realizację zadania w 2023 r. wyniosła 121.133,94 zł.

Wykonywano również koszenie poboczy dróg gminnych na terenie gminy, które w tym sezonie realizował przedsiębiorca F.H.U. „Kuba” Piotr Pęcherski z siedzibą w Imbramowicach. Koszono tereny o powierzchni 117.055 m² a kwota wydatkowana na to zadanie wynosiła 48.242,30 zł.

6.3. Rekultywacja nieczynnego składowiska:

Teren po byłym składowisku jest na etapie rekultywacji biologicznej, która polega na koszeniu trawy oraz działań pielęgnacyjnych i dosadzeń brzoź. Prowadzone są również obowiązki prawne polegające na monitoringu wód powierzchniowych, podziemnych i odpływowych oraz gazu składowiskowego. Badany jest również stopień osiadania składowiska.

6.4. Oświetlenie ulic i placów

Obsługę oświetlenia ulicznego na terenie gminy w 2023 r. prowadziła Firma Produkcyjno-Usługowo-Handlowa VOLT Janusz Wróbel z siedzibą w Świebodzicach. Do obowiązków wykonawcy należało utrzymanie w pełnej sprawności oświetlenia drogowego w miejscowościach wiejskich gminy w ilości około 800 opraw i na terenie miasta Żarów w ilości około 760 opraw. Przy realizacji inwestycji nowego oświetlenia zaczęliśmy stosować oprawy led, dające oszczędności w zużyciu energii.

Kwota wydatkowana w 2023 r. na oświetlenie uliczne:

- zakup i dystrybucja energii1.040.785,25 zł,
- wymiana spalonych źródeł światła oraz usuwanie awarii oświetleniowych161.330,70 zł.

Gmina wydatkowała również kwotę 52.157,76 zł za najem miejsca pod oprawy oświetlenia ulicznego na słupach niskiego napięcia należących do Tauron Nowe Technologie S. A.

6.5. Cmentarze

W roku 2023 na cmentarzu komunalnym w Żarowie pochowano 94 osoby natomiast na cmentarzu komunalnym w Wierzbnej pochowano 12 osób.

Właścicielem i zarządcą cmentarzy komunalnych w Żarowie i Wierzbnej jest Gmina Żarów. Prace polegające na bieżącym utrzymaniu czystości i nadzorze realizowane są poprzez wybrane osoby i podmioty i tak w 2023 gospodarzem cmentarza w Wierzbnej była Pani Beata Rosiek, natomiast cmentarza komunalnego w Żarowie, firma Stalkon Stalowe Konstrukcje Krzysztof Andrzejewski.

Oprócz ww. cmentarzy komunalnych na terenie gminy znajdują się cmentarze parafialne w Wierzbnej, Pożarzysku, Imbramowicach i Bukowie.

6.6. Melioracje

W 2023 r. Gmina nie wydatkowała środków zarówno na zakup rur na remonty przepustów realizowane przez Miejsko-Gminna Spółkę Wodną w Żarowie jak również na konserwację rowów. Gmina wspomogła Miejsko-Gminna spółkę Wodną dotacją w wysokości 20.000,00 zł oraz obsługą merytoryczną, dzięki której Spółka uzyskała dotację z Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego w wysokości 55.000,00 zł. W roku 2023 Spółka zrealizowała konserwację rowów na dł. 5.212 m oraz naprawę sieci drenarskiej na powierzchni 4,82 ha.

7. Inwestycje gminne

7.1. Drogi i chodniki

Na terenie gminy Żarów znajduje się 218 gminnych dróg publicznych o łącznej długości 134,431 km. W 2023 roku wybudowano łącznie 741,74 mb dróg wraz z odwodnieniem o nawierzchni z kostki betonowej oraz 239 mb drogi dojazdowej do gruntów rolnych o nawierzchni asfaltowej.

Tabela nr 29. Najważniejsze działania w zakresie rozwoju dróg gminnych w roku 2023:

	Nazwa zadania	Kwota
1.	Realizacja chodników przy drogach powiatowych w ramach porozumienia ze Służbą Drogową Powiatu Świdnickiego w tym: <ul style="list-style-type: none"> Imbramowice f.s. 23 706,0 zł, Buków f.s. 10.000,00zł” 	100 000,00
2.	Budowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	230 000,00
3.	Budowa chodników przy drogach gminnych w tym: <ul style="list-style-type: none"> Kalno f.s. 10.000 zł i zw. f.s. 1.743,21 zł „Wykonanie chodnika”; Łażany zw. f.s. 9.709,02 zł „Wykonanie chodnika na ul. Sportowej”; <ul style="list-style-type: none"> Bożanów f.s. 14.000 zł; Wierzbna f.s. 28.227,10 zł i zw. f.s. 5.422,71 zł; Mrowiny f.s. 20.000 zł 	350 000,00
4.	Wykonanie sieci na ul. Talowskiego w Żarowie	424 871,84
5.	Wykonanie oświetlenia na terenie gminy Żarów w tym: <ul style="list-style-type: none"> Imbramowice f.s.5 000,00 zł „Wykonanie oświetlenia” <ul style="list-style-type: none"> Kalno f.s. 8.000 zł „Wykonanie oświetlenia” Zastruże f.s. 14 193,65 zł „Wykonanie oświetlenia” Mielęcín f.s. 8 000 zł „Wykonanie oświetlenia” Buków f.s. 14 348,94 zł „Wykonanie oświetlenia” Pożarzysko f.s. 10.523,10 zł i zw. f.s. 2.476,90 zł „Wykonanie oświetlenia” <ul style="list-style-type: none"> Wierzbna f.s. 9 788,65 zł „Wykonanie oświetlenia” Łażany f.s. 10 000,00 zł „Wykonanie oświetlenia” 	522 000,00
6	Przebudowa dróg gminnych – ulic Wiosenna, Jaworowa, Topolowa wraz z przebudową i rozbudową skrzyżowania ulic Wiosenna, Jaworowa, Jarzębinowa i Pogodna w Żarowie (2020-2023)	3 816 053,86
7.	Przebudowa dróg gminnych ul. Cembrowskiego, Stumetrówka oraz Ks. Jadwigi w Żarowie (2022-2024)	2 685 000,00
8.	Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Żarowie (RPO WD Aglomeracja Wałbrzyska) (2021-2023)	3 094 678,99

Źródło: opracowanie UM w Żarowie

Dla wszystkich dróg gminnych wykonywany jest coroczny przegląd stanu technicznego nawierzchni Protokoły z przeglądów znajdują się w Referacie Gospodarki Komunalnej i Inwestycji. Na podstawie wniosków wynikających z przeglądów planowane są remonty i modernizacje gminnych dróg i chodników.

7.2. Inwestycje związane z rozwojem infrastruktury publicznej

7.2.1. Zagospodarowanie terenów publicznych

Zagospodarowanie terenów publicznych obejmuje budowę i przebudowę publicznych terenów rekreacyjnych na terenie miasta i gminy. Na terenie gminy inwestycje te realizowane są na wniosek mieszkańców gminy poprzez wskazanie lokalizacji w funduszach sołeckich wsi. Na terenie miasta place zabaw i inne tereny rekreacyjne wymagają przede wszystkim modernizacji i przebudowy, co możliwe jest wyłącznie przy udziale środków zewnętrznych.

Wszystkie place zabaw, obiekty sportowe i rekreacyjne poddawane są regularnym kontrolom zalecanym przez Polskie Normy oraz obowiązkowej kontroli pięcioletniej wynikającej z Prawa Budowlanego przez uprawnione do tego osoby. Regularnie prowadzone są naprawy i konserwacje. Z uwagi na to, że większość placów zabaw znajdujących się na terenie miasta i gminy wykonanych jest z drewna, naprawy obejmują coraz większy zakres.

W 2023 roku doposażono place zabaw na terenach wiejskich. Zamontowane zostały również urządzenia siłowni plenerowej. Dzięki pozyskaniu środków zewnętrznych wybudowano nowe plac zabaw, przy ul. Wierzbowej w Żarowie oraz z własnych środków wykonano plac zabaw przy ul. Wyspiańskiego w Żarowie.

7.2.2. Rewitalizacja terenów zielonych tj. parku i stawu w Żarowie

Gmina Żarów pozyskała dotację w wysokości 4.500.000 złotych z Programu Rządowego Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych z przeznaczeniem na realizację projektu „Rewitalizacja terenów zielonych na obszarze miasta Żarów”.

W roku 2023 zakończono prace związane z rewitalizacją parku i stawu miejskiego w ramach, których wykonano nowe alejki, oświetlenie, zamontowano monitoring, w parku wykonano mostek, altanę i toaletę nad stawem natomiast pływający pomost, fontannę oraz miejsca do wypoczynku. Łączny koszt modernizacji parku i stawu miejskiego to kwota 5.261.053,10 złotych.

Tabela nr 30. Najważniejsze działania w zakresie rozwoju infrastruktury gminnej w roku 2023:

	Nazwa zadania	Kwota
1.	Zagospodarowanie terenów publicznych, tj. budowa i doposażenie placów zabaw, siłowni zewnętrznych i stref relaksu na terenie miasta i gminy Żarów (w tym: <ul style="list-style-type: none"> • Mielęcín f.s. 10.004,37 zł „Plac zabaw” • Mikoszowa f.s. 11.442,87 zł i zw. f. s. 2.046,62 zł „Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw – budowa wiaty” • Gołaszycze f.s. 17 032,16 zł „Zagospodarowanie terenu – budowa placu zabaw i siłowni” <ul style="list-style-type: none"> • Kalno f.s. 10.121,01 zł i zw. f.s. 1.743,21 zł „Wykonanie siłowni zewnętrznej”, • Imbramowice 7.000 zł f.s. „Doposażenie placu zabaw” 	287 712,30
2.	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Imbramowicach	2 650 000,00
3.	Rewitalizacja terenów zielonych na obszarze miasta Żarów (2022-2023)	4 100 000,00
4.	Przebudowa infrastruktury rekreacyjnej w Żarowie przy ul. Wierzbowej (budowa placu zabaw)	140 000,00

Źródło: opracowanie UM w Żarowie

7.3. Pozyskiwanie środków zewnętrznych

W 2023 roku Gmina Żarów aplikowała o środki zewnętrzne na zadania tj.:

1. Organizacja przez KGW w Bukowie oraz KGW w Imbramowicach edukacyjnych pikników rodzinnych związanych z przeciwdziałaniem przyczynom przestępczości.
2. Budowa obiektów małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej we wsi Kruków. Etap I budowa placu zabaw.
3. Tworzenie miejsc opieki nad dziećmi w Gminie Żarów – rozbudowa żłobka miejskiego „Bajkowa Kraina”.
4. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną budynku przedszkola w Żarowie.
5. Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych o nawierzchni asfaltowej w Wierzbnej.
6. Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych o nawierzchni asfaltowej w Siedlimowicach.
7. Wymiana opraw oświetleniowych na oprawy typu LED na terenie Gminy Żarów.
8. Remont podestu pod ławkami z wymianą podestu drewnianego oraz wykonanie i montaż ławek w kościele w Imbramowicach.
9. Konserwacja barokowej balustrady empory wraz ze schodami będącej elementem wyposażenia pocysterskiej kaplicy pałacowej w Zastrużu.
10. Konserwacja techniczna i estetyczna drewnianej polichromowanej i złożonej ambony barokowej z kościoła parafialnego w Bukowie, gm. Żarów.
11. Wykonanie prac budowlano remontowych polegających na naprawie i ustabilizowaniu elementów konstrukcyjnych części romańskiej kościoła w Wierzbnej.

12. Remont średniowiecznej, XIII-wiecznej wieży mieszkalnej Pałacu Przeora oraz remont dachu i pomieszczeń północnego budynku zabytkowego folwarku.
13. Budowa infrastruktury sportowej oraz rewitalizacja budynku użyteczności publicznej.
14. Budowa i modernizacja infrastruktury wodno – kanalizacyjnej w Gminie Żarów.
15. Budowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą w miejscowości Żarów – ul. Parkowa.
16. Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Żarowskiej Strefie Ekonomicznej.
17. Wymiana opraw oświetleniowych na oprawy typu LED na terenie wsi Gminy Żarów.
18. Budowa obwodnicy Pożarzyska.
19. Przebudowa budynku przy ul. Zamkowej 1 w Żarowie – etap I .
20. Przebudowa budynku przy ul. Zamkowej 1 w Żarowie – etap II.
21. Przebudowa budynku przy ul. Zamkowej 1 w Żarowie – etap III.

8. Oświata w gminie Żarów

8.1. Placówki oświatowe w gminie Żarów

W gminie funkcjonują nietepujące placówki oświatowe:

1. Prowadzone przez gminę Żarów:
 1. Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Żarowie,
 2. Szkoła Filialna im. Anny Jenke w Mrowinach Szkoły Podstawowej w Żarowie
 3. Szkoła Podstawowa im. UNICEF w Imbramowicach,
 4. Przedszkole Miejskie „Bajkowe Przedszkole” w Żarowie
2. prowadzone przez powiat świdnicki:
 1. Zespół Szkół im. Jędrzeja Śniadeckiego w Żarowie,
3. Prowadzone przez Stowarzyszenie:
 1. Szkoła Podstawowa im. Astrid Lindgren w Zastrużu,

Tabela nr 31. Liczba uczniów/dzieci i oddziałów w poszczególnych placówkach

	łącznie	Poniżej „0”		„0”		I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII	
		Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci	Ilość oddziałów	Ilość dzieci
Bajkowe Przedszkole w Żarowie	168	8	168	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Żarowie	774	-	-	5	112	4	77	4	75	4	95	4	103	4	83	5	102	3	76	3	51
Szkoła Podstawowa im. UNICEF w Imbramowicach	128	-	-	1	21	1	15	1	10	1	11	1	11	1	11	1	17	1	15	1	17
Szkoła Filialna w Mrowinach	60	1	12	1	15	1	11	1	11	1	11	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Szkoła Podstawowa im. Astrid Lindgren w Zastrużu	204	2	39	1	22	1	22	1	12	1	22	1	15	1	25	1	23	1	14	1	10

Dane wg Systemu Informacji Oświatowej na dzień 30 września 2023 r.

Tabela nr 32. Wydatki placówek oświatowych:

	Wydatki 2020	Wydatki 2021	Wydatki 2022	Wydatki 2023
Szkoła Podstawowa w Żarowie	9 176 174,25	10 270 234,78	12 026 258,80	12 138 479,43
Szkoła Podstawowa w Mrowinach	1 347 329,83	1 058 929,01		
Szkoła Podstawowa w Imbramowicach	1 670 854,82	1 929 194,49	2 228 660,55	2 404 307,68
Przedszkole Miejskie w Żarowie	2 038 058,34	2 515 388,95	2 705 798,94	2 948 614,11
Razem	14 232 417,24	15 773 747,23	16 960 718,29	17 491 401,22

Źródło: Opracowanie własne

Gmina Żarów, będąca organem dotującym przekazała następującą dotację dla Szkoły Podstawowej im. Astrid Lindgren w Zastrużu – 3.431.052,13 zł.

Tabela nr 33. Dotacja dla Szkoły Podstawowej im. Astrid Lindgren w Zastrużu

	Wydatki 2020	Wydatki 2021	Wydatki 2022	Wydatki 2023
oddział przedszkolny	75 636,54	101 692,73	106 389,90	130 713,60
punkt przedszkolny	221 335,16	237 031,68	234 632,14	234 931,13
szkoła podstawowa	1 500 694,72	1 801 987,46	1 852 393,72	1 779 885,18
uczniowie z orzeczeniem	486 115,87	523 760,73	680 441,14	981 377,23
dzieci z orzeczeniem	107 862,47	219 771,79	236 339,78	304 144,99
Razem	2 391 644,76	2 884 244,39	3 110 196,68	3 431 052,13

Źródło: Opracowanie własne

Tabela nr 34. Dochody gminy Żarów w ramach realizacji zadań oświatowych:

	Dochody 2020	Dochody 2021	Dochody 2022	Dochody 2023
Rezerwa subwencji na nagody specjalne z okazji 250. rocznicy utworzenia Komisji Edukacji Narodowej	8 992 963,00	9 881 541,00	10 320 487,00	11 144 080,00
Rezerwa części oświatowej subwencji ogólnej z tytułu podziału środków na zwiększony odpis na ZFŚS dla nauczycieli	75 000,00	0,00	0,00	192 470,85
subwencja ogólna - zmiany w zakresie średniego wynagrodzenia nauczycieli stażystów i kontraktowych	0,00	0,00	56 135,00	26 343,00
subwencja równoważąca (wzrost zadań szkolnych i pozaszkolnych)	137 976,00	91 862,00	29 319,00	0,00
rezerwa części oświatowej subwencji na zajęcia wspomagające dla uczniów	0,00	24 500,00	88 183,00	166 743,00
dotacja „przedszkolna”	394 036,52	382 460,00	387 042,00	0,00
dotacja „podręcznikowa”	112 039,55	130 527,50	81 207,61	423 279,11
należność za pobyt dzieci w przedszkolu	33 433,00	48 080,00	60 440,00	111 536,01
należność za wyżywienie	99 817,00	134 971,00	202 616,00	70 256,00
program Poznaj Polskę (wycieczki szkolne)	0,00	22 577,60	73 057,00	268 670,00
program Laboratoria Przyszłości (wyposażenie pracowni szkolnych)	0,00	311 100,00 (dochód przeniesiony na 2022 rok)	0,00	0,00
wpływ z różnych dochodów (zwrot kosztów dotacji z sąsiednich gmin w związku z uczęszczaniem dzieci do przedszkoli z Gminy Żarów)	116 507,83	74 330,21	46 111,92	0,00
zwroty z sąsiednich gmin za przewóz uczniów niepełnosprawnych z tych gmin do szkoły	8 785,48	12 990,55	18 247,50	47 664,40
Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa		0,00	29 000,00	14 391,10
Fundusz Pomocy dla uczniów z Ukrainy		0,00	700 254,00	0,00
Termomodernizacja SP Imbramowice	10 131 840,13	11 114 939,86	12 092 100,03	720 154,36

Źródło: Opracowanie własne

Część oświatowa subwencji ogólnej na rok 2023 jest dzielona między poszczególne jednostki samorządu terytorialnego, z uwzględnieniem zakresu realizowanych przez te jednostki zadań oświatowych, określonych w ustawie z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2022 r. poz. 2230), ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082, z późn. zm.), ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2017 r. poz. 60, 949 i 2203, z 2018 r. poz. 2245, z 2019 r. poz. 1287 oraz z 2022 r. poz. 1116) i ustawie z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, z późn. zm.).

Podział części oświatowej jest dokonywany w szczególności z uwzględnieniem:

1. finansowania wydatków bieżących (w tym wynagrodzeń pracowników wraz z pochodnymi) szkół i placówek, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego;
2. dotowania publicznych oraz niepublicznych szkół i placówek, o których mowa w § 1 ust. 2 pkt 1 i 2, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego oraz przez osoby fizyczne;
3. finansowania zadań z zakresu dokształcania i doskonalenia zawodowego nauczycieli, o którym mowa w art. 70a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz art. 143 ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw;
4. finansowania wydatków związanych z indywidualnym nauczaniem;
5. dofinansowania wydatków związanych z wypłacaniem odpraw nauczycielom na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela oraz udzielaniem nauczycielom urlopów dla poratowania zdrowia;
6. dofinansowania kształcenia uczniów i słuchaczy niebędących obywatelami polskimi;
7. finansowania dodatków i premii dla opiekunów praktyk zawodowych;
8. finansowania wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci, o którym mowa w art. 127 ust. 5 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe oraz art. 313 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę Prawo oświatowe;
9. finansowania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli będących emerytami i rencistami;
10. finansowania wynagrodzeń nauczycieli biorących udział w przeprowadzaniu części ustnej egzaminu maturalnego;
11. finansowania kosztów prac komisji egzaminacyjnych powoływanych przez jednostki samorządu terytorialnego w związku z awansem zawodowym nauczycieli;
12. finansowania zadań związanych z zorganizowaniem i przygotowaniem pomieszczeń gabinetów profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach wydanych na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711, 1773 i 2120);
13. finansowania zadań związanych z doradztwem zawodowym;
14. finansowania badania psychologicznego kandydatów do kształcenia się w zawodzie kierowca mechanik albo w zawodzie technik transportu drogowego;
15. finansowania świadczenia na start, o którym mowa w art. 53a ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela;
16. sytuacji finansowej jednostek samorządu terytorialnego.

8.2. Pozostałe wydatki na edukację

Gmina Żarów ponosi również inne wydatki związane z funkcjonowaniem placówek oświatowych.

Tabela nr 35. Pozostałe wydatki na edukację

	Wydatki 2020	Wydatki 2021	Wydatki 2022	Wydatki 2023
Dowożenie uczniów i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o niepełnosprawności	320 644,00	424 593,46	504 514,20	685 821,45
Dokształcanie	13 472,00	12 191,78	5 090,00	6 590,00
Pomoc zdrowotna	8 250,00	6 760,00	10 450,00	9 550,00
Zwrot dla innych gmin w związku z uczęszczaniem dzieci z gminy Żarów do ich przedszkoli	149 736,09	202 354,71	273 977,89	296 458,73
Razem	492 102,09	645 899,95	794 032,09	998 420,18

Źródło: Opracowanie własne

8.3. Dowożenie uczniów i uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego lub orzeczenie o niepełnosprawności

Realizując obowiązek, określony w art. 32 ust. 6 oraz 39 ust. 3 i 4 ustawy Prawo Oświatowe, Gmina Żarów dowoziła w 2023 roku ok. 243 uczniów do Szkoły Podstawowej w Żarowie oraz Szkoły Podstawowej w Imbramowicach oraz 30 uczniów posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego i orzeczenia o niepełnosprawności do szkół i ośrodków rewalidacyjno-wychowawczych z powiatu świdnickiego i wałbrzyskiego.

8.4. Dofinansowanie kształcenia pracowników młodocianych

W ramach dofinansowania pracodawcom kształcenia młodocianych pracowników w 2023 r. Burmistrz Miasta Żarów wydał 16 decyzji administracyjnych przyznających niniejsze dofinansowanie (za 11 młodocianych pracowników) na łączną kwotę 94 235,61 zł.

W 2023 roku wydano 23 decyzje na łączną kwotę 157 063,68 zł.

8.5. Uczniowie z Ukrainy

Uczniowie z Ukrainy mają prawo do kontynuowania nauki w polskiej szkole. Dzieci i młodzież w wieku 7-18 lat korzystają z nauki i opieki na takich samych warunkach jak polscy uczniowie.

Ukraińskim dzieciom i młodzieży zapewniono dodatkowe godziny nauczania języka polskiego, a w przypadku stwierdzenia trudności – dodatkowe wsparcie w formie zajęć z zakresu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Na dzień 30 września 2023r. do przedszkola i szkół podstawowych na terenie gminy Żarów uczęszczało 48 dzieci (w poprzednim roku 77 dzieci).

Część dzieci z Ukrainy realizuje obowiązek nauki w ukraińskich szkołach w systemie nauki zdalnej.

8.6. Opieka nad dziećmi

Gmina Żarów prowadzi Żłobek Miejski w Żarowie, do którego w 2023 roku uczęszczało ok. 63 dzieci.

Tabela nr 36. Wydatki Żłobka Miejskiego:

	Wydatki 2020	Wydatki 2021	Wydatki 2022	Wydatki 2023
Żłobek Miejski w Żarowie	748 296,49 zł	899 664,35 zł	1 072 234,00 zł	1 225 677,31 zł
Razem	748 296,49 zł	899 664,35 zł	1 072 234,00 zł	1 225 677,31 zł

Tabela nr 37. Koszty ponoszone przez rodziców:

	Wydatki 2020	Wydatki 2021	Wydatki 2022	Wydatki 2023
Opłata za pobyt i wyżywienie	206 383,00 zł	235 817,80 zł	301 792,80 zł	338 926,00 zł
Razem	206 383,00 zł	235 817,80 zł	301 792,80 zł	338 926,00 zł

Źródło: Opracowanie własne

9. Kultura i sport

W gminie Żarów funkcjonują dwie samorządowe instytucje kultury, które otrzymują dotacje podmiotowe.

9.1. Gminne Centrum Kultury i Sportu w Żarowie

Dotacja podmiotowa w roku 2023 wynosiła 4.250.000 zł., z kolei dotacja celowa opiewała na kwotę 50.600 złotych. Zwiększenie dotacji związane było z wzrostem minimalnego wynagrodzenia, wzrostem cen usług, a także kosztami eksploatacji, przede wszystkim basenu.

W Gminie Żarów upowszechnianiem kultury i sportu zajmuje się Gminne Centrum Kultury i Sportu (GCKiS), mające swoją siedzibę przy ul. Piastowskiej 10a w Żarowie.

Do zadań GCKiS należy:

- Organizowanie różnorodnych form edukacji kulturalnej i wychowania przez sztukę;
- Stworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego, kół i klubów zainteresowań, sekcji, zespołów, grup;
- Organizacja spektakli, koncertów, przeglądów, festiwali, konkursów, wystaw, spotkań, imprez artystycznych i rozrywkowych w obiekcie GCKiS, poza mim oraz imprez plenerowych;
- Koordynacja działalności na terenie miasta w zakresie organizacji imprez kulturalnych;
- Współdziałanie z instytucjami i organizacjami społecznymi w zakresie lepszego zaspakajania potrzeb kulturalnych mieszkańców;
- Organizacja imprez o charakterze kulturalno-rozrywkowym i ich nadzorowanie.

GCKiS, przy wykonywaniu zadań, współpracuje z placówkami oświatowymi, kulturalnymi, towarzystwami, stowarzyszeniami i fundacjami oraz innymi podmiotami.

W GCKiS nieprzerwanie swoją działalność prowadzi Żarowska Orkiestra Dęta. Muzycy na próbach spotykają się co wtorek. W maju 2023 Żarowska Orkiestra Dęta świętowała 75. rocznicę istnienia.

Teatr Bezdomny swoją siedzibę ma przy ulicy Zamkowej 17. Teatr skupiał wokół siebie kilkanaście osób w różnym wieku.

W Gminnym Centrum Kultury i Sportu w roku 2023 realizowany był projekt Partnerstwa Lokalnego w ramach programu Dom Kultury+, na który GCKiS otrzymało wsparcie od Narodowego Centrum Kultury. Celem projektu „Partnerstwo Lokalne” było współdziałanie różnych grup, instytucji i osób w celu realizacji wspólnego przedsięwzięcia. Warunkami zawarcia skutecznego partnerstwa było z jednej strony nastawienie na realizację określonego zadania, którego znaczenie wybiega ponad indywidualne interesy i oczekiwania. Z drugiej natomiast otwarcie na partnerów, wzięcie pod uwagę ich kosztów, możliwości oraz oczekiwanych profitów.

W Gminnym Centrum Kultury i Sportu od stycznia do grudnia 2023 działały pracownie:

- plastyczna
- ceramiczna dla dzieci i młodzieży
- taneczna Kids Dance
- hip hop
- mała akademia muzyki
- gitarowa
- Żarowski Klub Fotograficzny
- sekcja akrobatyki sportowej
- Mała Akademia Sportowca
- pracownia komiksu
- robotyka
- modelarnia

- koszykówka
- zespół Julianki oraz Krukowanie
- chór kameralny Senyor-Rici oraz Krukowanie
- w świetlicach wiejskich w: Przyłęgowie, Mrowinach, Mielęcinie, Łażanach oraz w Kalnie odbywały się cotygodniowe spotkania dla dzieci i dorosłych – 28 godzin spotkań.

W GCKiS nieprzerwanie swoją działalność prowadzi Żarowska Orkiestra Dęta. Muzycy na próbach spotykają się co wtorek. Obecnie skład orkiestry liczy 15 osób.

W 2023 roku Żarowska Izba Historyczna przygotowała 12 wystaw tematycznych (w tym 4 – stacjonarne w Izbie, 2 – stacjonarne w GCKiS, 6 – plenerowych czasowych). Zorganizowanych zostało 36 prelekcji historycznych (w tym XXII i XXIII Żarowska Prelekcja Historyczna, 12 – prelekcji dla uczniów SP Żarów, SP Imbramowice, ZS Żarów, 14 prelekcji terenowych podczas spacerów historycznych i rajdów pieszych, 6 – prelekcji podczas zajęć historyczno-archeologicznych, 2 – prelekcje inne). Oprócz prelekcji historycznych, odbyło się również spotkanie autorskie z Bogdanem Muchą – autorem książki „Gmina Żarów. Na przestrzeni wieków (część druga)”. Na stronie Żarowskiej Izby Historycznej opublikowanych zostało 36 opracowań poświęconych historii i zabytkom w gminie Żarów oraz eksponatom ze zbiorów Izby.

W ramach pracowni historyczno-archeologicznej zrealizowanych zostało 13 spotkań (w tym 7 wycieczek terenowych, 6 prelekcji). W 2023 roku zorganizowanych zostało 12 spacerów historycznych i 2 rajdy piesze (w tym 1 – rajd wspólnie z Kołem PTTK „Żarodreptaki”). W okresie wakacyjnym odbyło się VIII Żarowskie Spotkanie Miłośników Motoryzacji, w którym udział wzięło 142 wystawców. Tradycyjnie na początku grudnia 2023 roku odbył się VI Międzyszkolny Konkurs Wiedzy Historycznej o Gminie Żarów, w którym udział wzięły 2-osobowe reprezentacje uczniów z SP Imbramowice, SP Mrowiny (filia), SP Zastruże, SP Żarów oraz ZS Żarów.

W 2023 roku zrealizowany został projekt pn. „Mieszkańcy Ziemi Żarowskiej w szeregach antykomunistycznej organizacji Rzeczpospolita Polska Walcząca” (dofinansowanie w wysokości 9000 zł w Programie „Patriotyzm Jutra” ze środków Muzeum Historii Polski), w ramach którego odbyła się plenerowa wystawa czasowa, konkurs plastyczny pn. „Portret Bohatera Polskiego Podziemia Niepodległościowego oraz cykl prelekcji historycznych.

W ramach realizowanego projektu pn. „Partnerzy z kulturą” dofinansowanie w wysokości prawie 40000 zł z programu Dom Kultury + edycja 2023), utworzony został liczący ponad 37 km szlak krajoznawczo-historyczny „Gmina Żarów jakiej nie znacie”. W ramach zadania zamontowanych został 10 tablic informacyjnych w 10 miejscowościach gminy oraz wydano książeczkę turystyczną z odznakami przyznawanymi za przebycie trasy szlaku zgodnie z ustanowionym regulaminem.

Zrealizowany był projekt „Poszerzenie przestrzeni ekspozycyjnej Żarowskiej Izby Historycznej” (dofinansowanie w wysokości 35000 zł w programie „Infrastruktura Domów Kultury” zarządzanym przez Narodowe Centrum Kultury). W ramach zadania zakupiony został nowy sprzęt służący do cyfrowej dygitalizacji zbiorów, a także systemy ekspozycyjne wewnętrzne i zewnętrzne. W 2023 roku do Żarowskiej Izby Historycznej przekazanych zostało łącznie 286 eksponatów.

Obiekty Sportowe Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Żarowie (Hala Sportowa w Żarowie ul. Piastowska 10A, kompleks boisk sportowych „Moje boisko Orlik 2012”, korty tenisowe, siłownia zewnętrzna, basen kryty) przyczyniają się do aktywnego spędzania czasu wolnego przez mieszkańców gminy Żarów i sąsiadujących miejscowości. Do najważniejszych wydarzeń sportowych należą: Żarowskie Biegi Strefowe, Nocne Pływanie i ciesząca się bardzo dużą popularnością Żarowska Liga Futsalu, w ramach której rozgrywane są mecze I i II ligi.

W swojej ofercie zajęć stałych, Gminne Centrum Kultury i Sportu w Żarowie posiada blok sportowy dla najmłodszych mieszkańców gminy Żarów. 60 dzieci w wieku 6-13 lat uczęszczało na treningi Akrobatyki Sportowej. Zajęcia cheerleaders Kids Dance gromadzą 50 uczestników. Sekcja koszykówki – 20 osób. Szkolenie we wszystkich sekcjach trwa 10 miesięcy. Sekcje sportowe rywalizowały w zawodach dla swojej kategorii wiekowej – turnieje u siebie oraz na wyjazdach.

Wśród najważniejszych wydarzeń w roku 2023 możemy wymienić:

- „Scena Dworzec” – koncerty muzyki poważnej, które mają miejsce w żarowskim dworcu kolejowym, w którym mieści się Żarowska Izba Historyczna. Koncerty odbywają się w ramach Międzynarodowego Festiwalu Bachowskiego. Ponadto koncerty miały miejsce również w Pożarzysku i Zastrużu.
- Żarowski Złot Miłośników Motoryzacji – już po raz siódmy Gminne Centrum Kultury i Sportu zorganizowało w Żarowie wydarzenie, które ma już swoich wiernych fanów,
- „Żarów na obcasach” to cykl warsztatów, spotkań, który cieszy się ogromnym zainteresowaniem wśród kobiet.
- Święto Dyni w Wierzbnej, Festiwal Mąki w Siedlimowicach, Święto Pieroga, Turniej Wsi i Żarowskie Biegi Strefowe to wydarzenia, które na stałe wpisały się w kalendarz wydarzeń Gminnego Centrum Kultury i Sportu.

W roku 2023 ponownie zorganizowano akcję „Lato przy trzepaku”. Z wakacyjną akcją GCKiS zawitał do Żarowa, a także do sołectw na terenie gminy. Zorganizowano trzy turnusy letnich półkolonii dla dzieci i młodzieży z gminy Żarów.

W roku 2023 Gminne Centrum Kultury i Sportu otrzymało dofinansowanie do wielu wydarzeń. Wśród firm i instytucji, które zaufały GCKiS są Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna (Żarowskie Biegi Strefowe), Electrolux Żarów (Żarowskie Biegi Strefowe, Żarowska Liga Fitsu), DAICEL (Ogólnopolski Festiwal Origami), Polska Ceramika Ogniotrwała (Żarowskie Biegi Strefowe), Bridgestone (Żarowskie Biegi Strefowe) T&P Reflex (Żarowskie Biegi Strefowe), Smart Work (Święto Dyni, Miasteczko Świętego Mikołaja). Swoje nieustające wsparcie oferuje marka Colorobbia, która patronuje pracowni ceramicznej.

9.2. Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Żarów im. ks. Jana Twardowskiego

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Żarów im. ks. Jana Twardowskiego otrzymała z budżetu gminy Żarów dotację w wysokości 486.000,00 zł, na prowadzenie następujących działań: Maluszkowa Grupa Zabawowa, Akademia Umiejętności, Gazeta Żarowska, oddział dla dzieci i oddział dla dorosłych, czytelnia ogólna, Dyskusyjny Klub Książki, Regał Pamięci – wspólna inicjatywa z Fundacją Inicjatywa B, Planszomania – klub miłośników gier planszowych, Kółko plastyczne dla dzieci i młodzieży „Zręczne Łapki”, Projekt „Mała książka, wielki człowiek”.

W 2023 roku Biblioteka pozyskała :

- dotację z Biblioteki Narodowej w wysokości 4.000 zł w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa na zakup nowości wydawniczych,
- dotację z Narodowego Centrum Kultury w wysokości 7.080,00 zł,
- darowizny z Polenergia Farma Wiatrowa 24 Sp. Z O.O w kwocie 10.000 zł i Polenergia S.A. w kwocie 1000 zł.

Biblioteka brała czynny udział w Wielkiej Orkiestrze Świątecznej Pomocy organizując mini loteria, mini kiermasz, salonik pięknych dłoni, w której udział wzięło 70 osób.

W roku 2023 zorganizowano następujące wydarzenia:

- Ferie w bibliotece „Zimowa podróż z biblioteką”. Podczas pięciu spotkań tematycznych uczestnicy aktywnie, kreatywnie spędzali czas w towarzystwie literatury. W zajęciach łącznie wzięło udział 70 osób.
- Akcja Walentynkowa „Z miłości do książek” promująca książki i bibliotekę podczas której rozdano 40 książek mieszkańcom Żarowa.
- Akcja Walentynkowa „Randka z książką” – wypożyczanie zapakowanych, losowo wybranych książek „Niespodzianek”. Udział wzięło 80 osób.
- Spotkanie kosmetyczne dla mieszkanki Gminy Żarów. W spotkaniach wzięło udział 10 osób.
- Konkursu poetyckiego „Wiosenne Przebudzenie”. Udział wzięło 8 osób.

- Konkurs Plastyczny dla dzieci i młodzieży „Moja Biblioteka”, w którym udział wzięło 16 osób z pośród których 10 nagrodzono książkami.
- W ramach współpracy ze szkołami i przedszkolem przeprowadzono 17 lekcji bibliotecznych – edukacyjnych dotyczących działalności bibliotecznej, spotkań z literaturą, promocji czytelnictwa, w których łącznie udział wzięło 349 osób.
- Tydzień Bibliotek pod hasłem „Moja, Twoja, Nasza Biblioteka” – podczas pięciu dni zorganizowano pięć spotkań w których udział wzięło 460 mieszkańców miasta i gminy.
- „Animus-serce-moje” – recital poetycki Piotra Pileckiego. Udział wzięło 18 osób. Koszt spotkania 500,00 zł.
- Zajęcia Kółka plastycznego w Bibliotece „Zręczne łapki” odbyło się 32 spotkania, podczas których uczestnicy zapoznawali się z różnymi technikami malarskimi, plastycznymi, łączna liczba uczestników 232 osoby,
- Kontynuacja projektu „Mała książka, wielki człowiek” – skierowanego do dzieci w wieku 3-6 lat. W roku 2023 wydano 33 komplety nowo zapisanym czytelnikom.
- Spotkanie autorskie spotkanie z Marcinem Koziołem – pisarzem dla dzieci i młodzieży, autorem lektury szkolnej. Słowo „lektura” nie kojarzy się dobrze dzieciom, bardziej jak obowiązek, coś mało przyjemnego. Uczniowie klas 4-6 ze Szkoły Podstawowej im. Jana Brzechwy w Żarowie, oraz Szkoły Podstawowej im. Astrid Lindgren w Zastrużu mieli okazję przekonać się jak bardzo byli w błędzie. Udział wzięło 75 osób. Koszt 1.000,00 zł
- Konkurs „Żarów moich marzeń” dla dzieci i młodzieży z miasta i gminy Żarów. Udział wzięło 34 osoby.
- Zorganizowano wakacje w bibliotece pod hasłem: „Niezapomniane wakacje w Bibliotece!” Zajęcia tematyczne odbywały się I turnus trwał od 26.06.2023 r. do 30.06.2023 r. a II turnus od 03.07.2023 r. do 07.07.2023 r. w godzinach 11.00 – 14.00. W zajęciach udział brały dzieci w wieku 6-13 lat. Łączna liczba 170 osób.
- Odbyły się 2 przedstawienia Teatru „Błaszany bębenek.” Liczba uczestników 90 osób. Koszt 1400 zł
- Odbyło się cyklicznie 22 spotkania „Akademii Umiejętności” – zajęcia obejmowały: robienie aniołków z wykorzystaniem nieaktualnych, starych książek; breloczków z serduszek; zajączków z włóczki; zajączków ze sznurka; wiosennych wianków; koszyków itp. Udział wzięło 155 osób
- Narodowe Czytanie – 12.edycja Narodowego Czytania – pod patronatem pary prezydenckiej RP – czytano fragmenty „Nad Niemnem Elizy Orzeszkowej we współpracy z Władzami Miasta i Gminy, instytucjami kultury i oświaty. Udział wzięło 70 osób.
- Maluszkowa Grupa Zabawowa – zajęcia mające na celu aktywizację, integrację oraz popularyzację literatury małych dzieci w wieku od 1 do 3 lat w raz z rodzicami. Odbyło się 30 spotkań w których udział wzięły 533 osoby.
- W ramach programu Narodowego Centrum Kultury: Kultura – Interwencje. Edycja 2023: projekt „Z kulturą przez życie”:
- Działania z pasją – zajęcia komputerowe dla seniorów pod okiem uczniów szkoły podstawowej; ozdabianiem świeczek z użyciem papieru ryżowego i brokatu tzw. technika decoupage; ozdabianie słoików przy użyciu sznurków – techniką makramy. – zajęcia wielopokoleniowe. Udział wzięło 51 osób.
- Wtorkowe podwieczorki w bibliotece – 2 spotkania Karaoke dla Seniorów z terenu miasta i gminy Żarów. Udział wzięło 20 osób.
- Odkrywamy swoje talenty – malowanie obrazów na płótnie, po zaznaczonych numerkach z odpowiednio dobranym kolorem farby – spotkanie wielopokoleniowe. Udział wzięło 54 osoby.

- Warsztaty florystyczne – tworzenie box’ów kwiatowych z żywych kwiatów.
Udział wzięło 20 osób. Koszt 1300 zł
- Spotkanie autorskie + gra plenerowa z pisarzem Krzysztofem Petkiem dla mieszkańców gminy.
Udział wzięło 25 osób. Koszt 3500 zł.
- Spotkania miłośników gier planszowych Planszomania. Dzieci wraz z rodzicami mogły grać w przeróżne gry planszowe/ruchowe. 3 spotkania, w których udział wzięło 15 uczestników.
- Spotkania Dyskusyjnego Klubu Książki w oddziale dla dorosłych podczas których prezentowane i polecane są nowości wydawnicze.
Odbyło się 6 spotkań w których łącznie wzięło udział 40 osób.
- Andrzejki zorganizowane wraz z Uniwersytetem Trzeciego Wieku. Udział wzięły 33 osoby.
- Spotkanie andrzejkowe Związków Emerytowanych Nauczycieli sekcja Żarów – karaoke. Udział wzięło 12 osób.
- Konkurs „Najpiękniejsza Bombka Świąteczna” zorganizowanego dla mieszkańców miasta i gminy Żarów. W konkursie wzięły udział 28 osoby w 4 różnych kategoriach wiekowych. Nagrody rozdano 10 grudnia na miasteczku Świętego Mikołaja w Żarowie.
- Spotkanie wigilijne Związków Emerytowanych Nauczycieli – sekcja Żarów.
Udział wzięło 20 osób.
- Warsztaty w Miasteczku Świętego Mikołaja zorganizowane przez Bibliotekę.
Wzięły udział : 52 osoby
- Ogółem w roku 2023 w bibliotece odbyło się 190 działań w których wzięło udział 3.136 osób.
- W bibliotece zorganizowano 41 wystaw.

10. Bezpieczeństwo mieszkańców

10.1. Ochotnicze Straże pożarne w systemie KSRG

W stałej gotowości bojowej na terenie gminy Żarów funkcjonuje 7 jednostek OSP, w tym 4 jednostki włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego: Żarów, Imbramowice, Pożarzysko, Wierzbna.

Tabela nr 38. Ilość zdarzeń w gminie Żarów w latach 2018-2023

	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pożar	91	65	50	54	73	45
Miejscowe zagr.	87	100	306	138	80	72
Alarm fałszywy	5	2	6	6	5	6
Razem	183	167	362	198	198	123

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 39. Wysiłek jednostki OSP Imbramowice w zdarzeniach w latach 2017-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pożar	11	10	14	9	9	9	4
Miejscowe zagr.	11	15	14	22	10	8	6
Alarm fałszywy	1	0	0	0	0	0	0
Razem	23	25	28	31	19	17	10

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 40. Wysiłek jednostki OSP Pożarzysko w zdarzeniach w latach 2017-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pożar	8	18	8	13	4	20	4
Miejscowe zagr.	4	4	6	41	16	6	4
Alarm fałszywy	1	2	1	0	0	1	0
Razem	13	24	15	54	20	27	8

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 41. Wysiłek jednostki OSP Wierzbna w zdarzeniach w latach 2017-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pożar	6	18	7	10	10	18	14
Miejscowe zagr.	17	18	22	66	14	15	14
Alarm fałszywy	0	1	1	2	2	2	2
Razem	23	37	30	78	26	35	30

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 42. Wysiłek jednostki OSP Żarów w zdarzeniach w latach 2017-2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Pożar	44	88	52	33	40	44	36
Miejscowe zagr.	73	70	73	149	89	58	50
Alarm fałszywy	3	1	2	5	4	3	4
Razem	120	159	127	187	133	105	90

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 43. Alarmowanie i udział gminnych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2023 roku

Lp.	Jednostka	KSRG	Zestawienie alarmowania OSP	Brak wyjazdu	Udział w działaniach ratowniczo-gaśniczych
1	OSP Żarów	TAK	93	3	90
2	OSP Mrowiny	NIE	21	2	19
3	OSP Wierzbna	TAK	34	4	30
4	OSP Imbramowice	TAK	12	2	10
5	OSP Pożarzysko	TAK	9	1	8
6	OSP Buków	NIE	7	0	7
7	OSP Kalno	NIE	1	1	0

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 44. Dotacje dla jednostek OSP wchodzących w skład KSRG w latach 2017-2022

Lp.	Jednostka	2017		2018		2019		2020		2021		2022		2023	
		Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne	Wydatki bieżące	Wydatki inwestycyjne
1	Imbramowice	6 950	0	6 723	244 000	7 087	0,00	6 625	0	11 250	0	2 700	-	24 440	0,00
2	Pożarzysko	7 000	0	6 723	0,00	5 701	0,00	6 625	0	11 650	0	10 623	-	28 680	0,00
3	Wierzbna	0,00	220 647	6 722	0,00	6 015	0,00	6 625	25 000	11 650	0	7 982	-	29 250	0,00
4	Żarów	0,00	0	6 722	0,00	6 393	0,00	6 625	0	11 250	0	10 000	-	30 287	0,00
	RAZEM:	118 840	220 647	121009	275500	115 114	435,000	124 380	521 000	183 290	582 000	31 305	-	112 657	

Źródło: PSP Świdnica

Tabela nr 45. Dotacje pozyskane przez OSP w roku 2023

Lp.	Jednostka	Dotacje pieniężne WFOŚiGW we Wrocławiu	Dotacje pieniężne Gmina Żarów	Dotacje z KSRG
1	Imbramowice	19.476,00 zł	2 164,00 zł	2 800,00 zł
2	Pożarzysko	18.387,16 zł	3 543,18 zł	6 750,00 zł
3	Wierzbna	20.000,00 zł	2 000,00 zł	7 250,00 zł
4	Żarów	19.786,50 zł	2 000,00 zł	8 500,00 zł
5	Mrowiny	19.899,00 zł	2 200,00 zł	4 400,00 zł
6	Buków	18.000,00 zł	2 000,00 zł	5 150,00 zł
7	Kalno	-	-	900,00 zł

Źródło: UM w Żarowie

Tabela nr 46. Wykaz pojazdów znajdujących się na stanie jednostek OSP

Nazwa	Jednostka OSP	Rok produkcji	Producent podwozia.
GBA 3/16/3,0 Man	OSP Imbramowice	2018	Man
GCBA 5/24 Jelcz	OSP Imbramowice	1996	Jelcz
GLM 8 Lublin	OSP Kalno	2000	Lublin
SLOp Polonez Atu	OSP Mrowiny	1997	Fso
GBA 2,7/16 Iveco	OSP Mrowiny	1988	Iveco
GLBAM 1,6/8/8/3 Man	OSP Mrowiny	1985	Man
GLBA 0,6/8 Mercedes	OSP Pożarzysko	1983	Mercedes
GBA 4,7/45/4,4 Man	OSP Pożarzysko	2017	Man
GBA 1/16/2 Volvo	OSP Wierzbna	1998	Volvo
GBA 3/29/4,5 Volvo	OSP Wierzbna	2017	Volvo Fld3c Fl
SLOp Skoda Super B	OSP Wierzbna	2007	Skoda
GBA 3/35,5/3,5 Mercedes Atego	OSP Żarów	2015	Mercedes
SLOp Suzuki Grand Vitara	OSP Żarów	2007	Suzuki
GBA 2/24 Steyer	OSP Żarów	1986	Steyr
GLM 8 Iveco	OSP Buków	1990	Iveco-Daily

Źródło: PSP Świdnica

10.2. Działania gminnych OSP na rzecz mieszkańców

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych działających na terenie Gminy Żarów: OSP Buków, OSP KSRG Imbramowice, OSP KSRG Pożarzysko, OSP Mrowiny, OSP Kalno, OSP KSRG Wierzbna, OSP KSRG Żarów czynnie uczestniczyły w wydarzeniach kulturalnych i świętach państwowych organizowanych na terenie Gminy t.j.:

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy,
- Święto Konstytucji 3 maja,
- Dni Żarowa,
- Wakacje z żaglami,
- Dzień dziecka,
- Gminne Zawody Strażackie,
- Powiatowe Zawody Strażackie,
- Żarowskie Spotkanie Miłośników Motoryzacji,
- Biegi Strefowe,
- Dożynki Gminne,
- Narodowe Święto Niepodległości 11 listopada,
- Miasteczko Św. Mikołaja.

Ochotnicze Straże Pożarne nawiązują współpracę z samorządami, przedsiębiorcami, organizacjami pozarządowymi, Jednostkami Ochotniczych Straży Pożarnych oraz Państwową Strażą Pożarną na terenie powiatu.

Jednostki biorą czynny udział w działaniach zabezpieczających w zakresie ochrony przeciwpożarowej oraz opieki medycznej. Przeprowadzały instruktarz z podręcznego sprzętu gaśniczego oraz udzielania pierwszej pomocy. Uczestniczyły w próbnych ewakuacjach w zakładach pracy czy placówkach oświatowych.

W 2023 roku na terenie Gminy Żarów funkcjonowało 5 Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych:

- MDP Żarów, MDP Wierzbna, MDP Mrowiny, MDP Kalno, MDP Pożarzysko.

10.2. Zarządzanie kryzysowe

W 2023 r. Urząd Miejski w Żarowie brał udział w ćwiczeniach systemu wczesnego ostrzegania ludności cywilnej o zagrożeniach uderzeniami z powietrza oraz treningach stałego dyżuru.

10.3. Kwalifikacje wojskowe

W ramach kwalifikacji wojskowej rocznika podstawowego (2005 r.) wpisano na listę: 81 mężczyzn i 1 kobietę.

11. Transport publiczny

11.1. Transport autobusowy

Kursy na terenie gminy Żarów realizowane są przez przewoźników – przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą w zakresie przewozu osób, na własny rachunek na podstawie zezwolenia wydanego przez Burmistrza Miasta Żarów – w granicach administracyjnych gminy Żarów, wydanego przez Starostwo Powiatowe w Świdnicy – w przypadku kursów łączących gminę Żarów z innymi miejscowościami na terenie powiatu świdnickiego lub zezwolenia wydanego przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego na liniach komunikacyjnych na obszarze województwa dolnośląskiego (z/do przez Żarów)

W 2023 roku kursy w części dotyczącej gminy Żarów wykonywane były przez 6 przewoźników:

1. **Mateusz Rzeszut Matbus** przewozy regularne na linii komunikacji zwykłej:
 - 1) Świdnica ul. Kolejowa d.a. – Zawiszów – Sulisławice – Wiśniowa – Wierzbna – Bożanów – Żarów – Mrowiny – Żarów – Łażany – Mikoszowa – Przyłęgów.
2. **P.P.H.U. „MALEC” Mieczysław Malec** przewozy regularne na linii komunikacji zwykłej:
 - 1) Tarnawa – Mrowiny – Siedlimowice – Pożarzysko – Imbramowice – Dzikowa – Buków – Imbramowice – dojazd dzieci do szkół umowa z przewoźnikiem.
3. **Stanisław Ptak Usługi Transportowe** przewozy regularne na linii komunikacji zwykłej:
 - 1) Żarów – Zastruże – Żarów przez Mrowiny – Tarnawę – Marcinowiczki – Pyszczyń – Kruków – Mielęciny – Przyłęgów – Łażany. (pierwszeństwo dojazdu przysługuje uczniom szkół podstawowych – dojazd dzieci do szkół) umowa z przewoźnikiem
 - 2) Żarów – Zastruże – Imbramowice przez Marcinowiczki – Pyszczyń – Mielęciny – Kruków – Łażany. (pierwszeństwo dojazdu przysługuje uczniom szkół podstawowych) umowa z przewoźnikiem
 - 3) Żarów – Mikoszowa – Marcinowiczki przez Pyszczyń – Zastruże – Mielęciny – Kruków – Przyłęgów – Łażany. (pierwszeństwo dojazdu przysługuje uczniom szkół podstawowych) umowa z przewoźnikiem
 - 4) Żarów – Imbramowice – Buków – Żarów przez Siedlimowice – Pożarzysko – Marcinowiczki – Tarnawa (pierwszeństwo dojazdu przysługuje uczniom szkół podstawowych i gimnazjów) umowa z przewoźnikiem
 - 5) Wierzbna – Kalno – Żarów przez Bożanów, Kalno Wostówka (pierwszeństwo dojazdu przysługuje uczniom szkół podstawowych) umowa z przewoźnikiem
 - 6) Żarów – Zastruże – Żarów przez Mrowiny, Tarnawę, Marcinowiczki, Pyszczyń, Kruków, Mielęciny kurs finansowany z budżetu Gminy Żarów na podstawie umowy
 - 7) Świdnica ul. Kolejowa d.a. – Zawiszów – Sulisławice – Wiśniowa – Wierzbna – Bożanów – Żarów – Łażany.
 - 8) Świdnica ul. Kolejowa d.a. – Zawiszów – Sulisławice – Wiśniowa – Wierzbna – Bożanów – Żarów – Łażany – Przyłęgów – Mikoszowa.
 - 9) Świdnica ul. Kolejowa d.a. – Zawiszów – Sulisławice – Wiśniowa – Wierzbna – Bożanów – Kalno – Żarów – Mrowiny – Siedlimowice – Pożarzysko – Imbramowice – Buków.
4. **Łukasz Księżnik usługi Transportowe** – Przewóz Osób przewozy regularne na linii komunikacji zwykłej: Strzegom – Jaroszów – Mikoszowa – Przyłęgów – Pastuchów – Czechy – Jaworzyna Śląska – Piotrowice – Żarów

5. **Aleksandra Pilarska Usługi Transportowe** przewozy regularne na linii komunikacji zwykłej:

- 1) Świdnica ul. Kolejowa d.a. – Zawiszów – Sulisławice – Wiśniowa – Wierzbna – Panków – Śmiałowice – Gołaszyce – Siedlimowice – Pożarzysko – Imbramowice – Buków – Bogdanów – Mieczków – Osiek – Gościsław.
- 2) Świdnica ul. Kolejowa d.a. – Zawiszów – Sulisławice – Wiśniowa – Wierzbna – Panków – Śmiałowice – Gołaszyce – Siedlimowice – Pożarzysko – Imbramowice – Buków.

6. **Mariusz Pilarski Transport Drogowy** przewozy regularne na linii komunikacji zwykłej:

- 1) Strzegom – Jaroszów – Mikoszowa – Przyłęgów – Pastuchów – Czechy – Jaworzyna Śląska – Piotrowice – Żarów.

11.2. Transport kolejowy

Przez teren gminy Żarów przebiega linia kolejowa nr 274 Wrocław – Jelenia Góra ze stacjami w Żarowie i Imbramowicach zapewniając dojazd do głównych ośrodków administracyjno-gospodarczo-finansowych we Wrocławiu i Wałbrzychu oraz za pośrednictwem linii nr 137 ze Świdnicą i Dzierżoniowem.

W roku 2022 odbywały się konsultacje dotyczące rozbudowy infrastruktury kolejowej w ramach planowanej inwestycji związanej z Centralnym Portem Komunikacyjnym.

W ramach tej inwestycji przez Żarów przebiegać będzie jedna z tzw. „szprych komunikacyjnych” Warszawa – CPK – Łódź – Sieradz – Wrocław – Wałbrzych – Lubawka (granica państwa PL-CZ w kierunku Pragi). W ramach inwestycji planowane jest:

- Przebudowa linii kolejowej nr 274 na odc. Wrocław – Żarów.
- Budowa linii kolejowych nr 267 i 268 na odc. Żarów – Świdnica – Wałbrzych – granica państwa.

12. Realizacja uchwał Rady Miejskiej w Żarowie

Rada Miejska w Żarowie liczy 15 radnych.

Przy Radzie Miejskiej działają następujące stałe komisje:

1. Komisja Rewizyjna w składzie 3 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 14 posiedzeń.
2. Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie 5 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 7 posiedzeń.
3. Komisja ds. Rolnictwa w składzie 3 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 10 posiedzeń.
4. Komisja ds. Budżetu i Gospodarki w składzie 4 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 16 posiedzeń.
5. Komisja ds. Bezpieczeństwa, Zdrowia i Porządku Publicznego w składzie 6 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 12 posiedzeń.
6. Komisja ds. Oświaty i Pomocy Społecznej w składzie 4 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 7 posiedzeń.
7. Komisja ds. Sportu i Kultury w składzie 5 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 10 posiedzeń.
8. Komisja ds. Ochrony Środowiska w składzie 4 radnych.
W 2023 roku komisja odbyła 10 posiedzeń.

W 2023 roku Rada Miejska w Żarowie obradowała na 15 sesjach podejmując 107 uchwał, które zostały przekazane do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu Wydziału Nadzoru i Kontroli oraz Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu Zespół w Wałbrzychu. Uchwały opublikowane są w Biuletynie Informacji Publicznej gminy Żarów:

<https://bip.um.zarow.pl>.



50. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 12 stycznia 2023 roku

- **Uchwała nr L/391/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 rok.

- **Uchwała nr L/392/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej gminy Żarów.
- **Uchwała nr L/393/2023** w sprawie: przystąpienia Gminy Żarów do porozumienia międzygminnego dotyczącego sporządzenia „Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego” (Sustainable Urban Mobility Plan – SUMP).

51. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 9 lutego 2023 roku

- **Uchwała nr LI/394/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 rok.
- **Uchwała nr LI/395/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LI/396/2023** w sprawie: ustalenia diet dla sołtysów z terenu Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LI/397/2023** w sprawie: zmiany uchwały nr X/65/2019 Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa.
- **Uchwała nr LI/398/2023** w sprawie: zmiany uchwały nr XXXVII/292/2013 Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie zarządzenia poboru opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi w drodze inkasa, wyznaczenia inkasentów oraz wynagrodzenia za inkaso.
- **Uchwała nr LI/399/2023** w sprawie: zmiany uchwały Rady Miejskiej w Żarowie Nr XLVIII/384/2022 z dnia 8 grudnia 2022 r. w sprawie określenia zasad gospodarowania nieruchomościami stanowiącymi własność Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LI/400/2023** w sprawie: zmiana Uchwały nr L/393/2023 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 12 stycznia 2023 r. w sprawie przystąpienia Gminy Żarów do porozumienia międzygminnego dotyczącego sporządzenia "Planu Zrównoważonej Mobilności Miejskiej dla Wałbrzyskiego Obszaru Funkcjonalnego (Sustainable Urban Mobility Plan – SUMP).
- **Uchwała nr LI/401/2023** w sprawie: zatwierdzenia wniosku o wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa na sfinansowanie objęcia udziałów w istniejącej Społecznej Inicjatywie Mieszkaniowej z siedzibą w Kłodzku.
- **Uchwała nr LI/402/2023** w sprawie: wyboru metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki tej opłaty oraz określenia stawki opłaty podwyższonej.
- **Uchwała nr LI/403/2023** w sprawie: wzoru deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi składanej przez właściciela nieruchomości zamieszkałych.
- **Uchwała nr LI/404/2023** w sprawie: pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych niepochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- **Uchwała nr LI/405/2023** w sprawie: określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.
- **Uchwała nr LI/406/2023** w sprawie: zmiany Uchwały nr XXVIII/214/2021 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 25 marca 2021 r. sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LI/407/2023** w sprawie: przystąpienia Gminy Żarów do realizacji Programu „Opieka wytchnieniowa” – edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego.
- **Uchwała nr LI/408/2023** w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Osłonowego „Teleopieka dla Osób Starszych w Gminie Żarów na lata 2023-2025”.
- **Uchwała nr LI/409/2023** w sprawie: podwyższenia wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w ramach ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023.
- **Uchwała nr LI/410/2023** w sprawie: określenia zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach chronionych.
- **Uchwała nr LI/411/2023** w sprawie: nadania nazw ulicom w miejscowości Kalno.

- **Uchwała nr LI/412/2023** w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie wsi Pożarzysko, gmina Żarów.
- **Uchwała nr LI/413/2023** w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie wsi Zastruże, gmina Żarów.
- **Uchwała nr LI/414/2023** w sprawie: zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Żarowie na 2023 rok.
- **Uchwała nr LI/415/2023** w sprawie: zmiany Uchwały nr II/5/2018 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 5 grudnia 2018r. w sprawie powołania stałych komisji Rady Miejskiej w Żarowie i ustalenia ich składów osobowych.

52. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 23 marca 2023 roku

- **Uchwała nr LII/416/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LII/417/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LII/418/2023** w sprawie: zmiany uchwały nr X/65/2019 Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie zarządzenia poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa.
- **Uchwała nr LII/419/2023** w sprawie: zmiany uchwały nr XXI/145/2020 z dnia 19 marca 2020 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki.
- **Uchwała nr LII/420/2023** w sprawie: przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie gminy Żarów.
- **Uchwała nr LII/421/2023** w sprawie: ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców.
- **Uchwała nr LII/422/2023** w sprawie: przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Żarów w 2023 roku”.
- **Uchwała nr LII/423/2023** w sprawie: utworzenia i przystąpienia do Stowarzyszenia Energetyki Obywatelskiej Ziemi Świdnickiej.
- **Uchwała nr LII/424/2023** w sprawie: przejęcia przez Gminę Żarów zadań Powiatu Świdnickiego.
- **Uchwała nr LII/425/2023** w sprawie: nadania nazwy ulicy w miejscowości Wierzbna.

53. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 27 kwietnia 2023 roku

- **Uchwała nr LIII/426/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LIII/427/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LIII/428/2023** w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Rewitalizacji dla Gminy Żarów na lata 2022-2030.
- **Uchwała nr LIII/429/2023** w sprawie: zaliczenia dróg na terenie Gminy Żarów do kategorii dróg gminnych.

54. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 25 maja 2023 roku

- **Uchwała nr LIV/430/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LIV/431/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LIV/432/2023** w sprawie: przekazania środków finansowych na Fundusz Wsparcia Policji.
- **Uchwała nr LIV/433/2023** w sprawie: przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach wpisanych do rejestru zabytków lub ujętych w gminnej ewidencji zabytków znajdujących się na terenie gminy Żarów.

- **Uchwała nr LIV/434/2023** w sprawie: szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w schroniskach dla osób bezdomnych oraz schroniskach dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi.
- **Uchwała nr LIV/435/2023** w sprawie: uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Siedlimowice, gmina Żarów.

55. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 29 czerwca 2023 roku

- **Uchwała nr LVI/436/2023** w sprawie: udzielenia wotum zaufania Burmistrzowi Miasta Żarów.
- **Uchwała nr LVI/437/2023** w sprawie: zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Żarów za 2022 rok.
- **Uchwała nr LVI/438/2023** w sprawie: udzielenia Burmistrzowi Miasta Żarów absolutorium z tytułu wykonania budżetu za 2022 rok.
- **Uchwała nr LVI/439/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LVI/440/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LVI/441/2023** w sprawie: powołania Zespołu do przedstawienia opinii o zgłoszonych kandydatach na ławników do Sądu Okręgowego w Świdnicy i Sądu Rejonowego w Świdnicy na kadencję 2024-2027.
- **Uchwała nr LVI/442/2023** w sprawie: wyboru opiekuna Młodzieżowej Rady Miejskiej w Żarowie.
- **Uchwała nr LVI/443/2023** w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Żarów, a Gminą Świdnica w sprawie przekazania przez Gminę Świdnica Gminie Żarów zadań w zakresie zapewnienia uczniowi niepełnosprawnemu, zamieszkałemu na terenie gminy Świdnica, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nowym Siodle.
- **Uchwała nr LVI/444/2023** w sprawie: wyrażenia zgody na zawarcie porozumienia pomiędzy Gminą Żarów, a Gminą Miasto Świdnica w sprawie przekazania przez Gminę Miasto Świdnica Gminie Żarów zadań w zakresie zapewnienia uczniowi niepełnosprawnemu, zamieszkałemu na terenie miasta Świdnica, bezpłatnego transportu i opieki w czasie przewozu do Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Nowym Siodle.
- **Uchwała nr LVI/445/2023** w sprawie: wymagań, jakie powinien spełniać przedsiębiorca ubiegający się o uzyskanie zezwolenia na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników w instalacjach przydomowych oczyszczalni ścieków i transportu nieczystości ciekłych na terenie Gminy Żarów.

57. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 13 lipca 2023 roku

- **Uchwała nr LVII/446/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LVII/447/2023** w sprawie: emisji obligacji komunalnych oraz określenia zasad ich zbywania, nabywania i wykupu.
- **Uchwała nr LVII/448/2023** w sprawie: trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy domowej w Gminie Żarów.
- **Uchwała nr LVII/449/2023** w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla południowej części miasta Żarów.
- **Uchwała nr LVII/450/2023** w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Buków, gmina Żarów.
- **Uchwała nr LVII/451/2023** w sprawie: przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obrębu Pyszczyń, gmina Żarów.

58. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 27 lipca 2023 roku

- **Uchwała nr LVIII/452/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LVIII/453/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.

59. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 7 września 2023 roku

- **Uchwała nr LIX/454/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LIX/455/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LIX/456/2023** w sprawie: udzielenia dotacji celowej Miejsko-Gminnej Spółce Wodnej w Żarowie.
- **Uchwała nr LIX/457/2023** w sprawie: wyrażenia zgody na objęcie udziałów w spółce SIM Sudety Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.
- **Uchwała nr LIX/458/2023** w sprawie: wprowadzenia dziennych stawek opłaty targowej na terenie gminy Żarów.

60. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 5 października 2023 roku

- **Uchwała nr LX/459/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LX/460/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LX/461/2023** w sprawie: określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości.
- **Uchwała nr LX/462/2023** w sprawie: określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych.
- **Uchwała nr LX/463/2023** w sprawie: zmiany uchwały nr XXXIX/317/2022 Rady Miejskiej w Żarowie w sprawie wyznaczenia miejsc do prowadzenia handlu w piątki i w soboty przez rolników i ich domowników na Targowisku Miejskim „Mój Rynek” w Żarowie.
- **Uchwała nr LX/464/2023** w sprawie: określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych.
- **Uchwała nr LX/465/2023** w sprawie: określenia zasad i trybu przyznawania oraz wysokość nagród za wyniki sportowe.
- **Uchwała nr LX/466/2023** w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie wsi Pożarzysko, gmina Żarów.
- **Uchwała nr LX/467/2023** w sprawie: miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w obrębie wsi Zastruże, gmina Żarów.
- **Uchwała nr LX/468/2023** w sprawie: wyboru ławników do Sądu Okręgowego w Świdnicy i Sądu Rejonowego w Świdnicy na kadencję 2024-2027

61. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 26 października 2023 roku

- **Uchwała nr LXI/469/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LXI/470/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LXI/471/2023** w sprawie: wyrażenia zgody na wieloletnią dzierżawę nieruchomości należącej do zasobu Gminy Żarów z przeznaczeniem pod lokalizację boiska sportowego.
- **Uchwała nr LXI/472/2023** w sprawie: zmiany uchwały nr LIX/457/2023 z 7 września 2023 roku w sprawie: wyrażenia zgody na objęcie udziałów w spółce SIM Sudety Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością.

62. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 23 listopada 2023 roku

- **Uchwała nr LXII/473/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LXII/474/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LXII/475/2023** w sprawie: zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji w spółkach prawa handlowego przez Burmistrza Miasta Żarów.
- **Uchwała nr LXII/476/2023** w sprawie: rocznego programu współpracy Gminy Żarów z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 rok.

- **Uchwała nr LXII/477/2023** w sprawie: przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Żarów na lata 2024-2026.
- **Uchwała nr LXII/478/2023** w sprawie: uchwalenia wieloletniego programu osłonowego w Gminie Żarów w zakresie dożywiania uczniów, dzieci, osób starszych i niepełnosprawnych w ramach wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028.
- **Uchwała nr LXII/479/2023** w sprawie: określenia zasad zwrotu wydatków za świadczenia z pomocy społecznej dla osób objętych wieloletnim programem rządowym „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028 na terenie Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LXII/480/2023** w sprawie: podwyższenia wysokości kryterium dochodowego uprawniającego do przyznania pomocy w zakresie dożywiania w ramach ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028
- **Uchwała nr LXII/481/2023** w sprawie: zmiany Uchwały Nr LX/465/2023 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 5 października 2023r. w sprawie określenia zasad i trybu przyznawania oraz wysokość nagród za wyniki sportowe.
- **Uchwała nr LXII/482/2023** w sprawie: zmiany Uchwały Nr XXXVIII/299/2022 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 27 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłaty za pobyt i wydłużony pobyt dziecka w Żłobku Miejskim „Bajkowa Kraina” w Żarowie, maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Żłobku Miejskim „Bajkowa Kraina” w Żarowie oraz warunków częściowego lub całkowitego zwolnienia od ponoszonych opłat.
- **Uchwała nr LXII/483/2023** w sprawie: zasad i trybu udzielania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków lub gminnej ewidencji zabytków, sposobów jej rozliczania oraz sposobów kontroli w ramach środków pozyskanych z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków.

68. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 7 grudnia 2023 roku

- **Uchwała nr LXIII/484/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LXIII/485/2023** w sprawie: zasad przeprowadzania naboru wniosków o zawarcie umowy najmu lokalu mieszkalnego, realizowanego w ramach inwestycji spółki SIM Sudety Sp. z o.o. z siedzibą w Kłodzku, w tym określenie dodatkowych kryteriów pierwszeństwa oraz zasad przeprowadzania oceny punktowej dla dodatkowych kryteriów pierwszeństwa i dla kryterium pierwszeństwa oraz maksymalnej wysokości miesięcznego dochodu gospodarstwa domowego.

69. sesja Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 28 grudnia 2023 roku

- **Uchwała nr LXIII/486/2023** w sprawie: wprowadzenia zmian w budżecie gminy Żarów na 2023 r.
- **Uchwała nr LXIII/487/2023** w sprawie: zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LXIII/488/2023** w sprawie: przyjęcia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Żarów.
- **Uchwała nr LXIII/489/2023** w sprawie: uchwalenia budżetu gminy Żarów na rok 2024.
- **Uchwała nr LXIII/490/2023** w sprawie: zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych.
- **Uchwała nr LXIII/491/2023** w sprawie: określenia szczegółowych warunków sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych oraz udzielania bonifikat od ceny nieruchomości gruntowych sprzedawanych osobom fizycznym.
- **Uchwała nr LXIII/492/2023** w sprawie: przyznania dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Bukowie.
- **Uchwała nr LXIII/493/2023** w sprawie: przyznania dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Imbramowicach.
- **Uchwała nr LXIII/494/2023** w sprawie: przyznania dotacji celowej dla Parafii Rzymskokatolickiej pw. Matki Bożej Królowej Polski w Mrowinach.

- **Uchwała nr LXIII/495/2023** w sprawie: przystąpienia Gminy Żarów do partnerstwa na rzecz realizacji projektu pn. „Program Modernizacji Budynków Użyteczności Publicznej w Gminach Dobromierz i Żarów (Projekt PM BUP II)”.
- **Uchwała nr LXIII/496/2023** w sprawie: wyrażenia zgody na przystąpienie do partnerstwa powołanego do realizacji projektu pn. „Programy Partnerskie Energetyki Komunalnej OZE dla Gminy Miasto Świdnica, Gminy Świdnica oraz Gminy Żarów (w skrócie: Projekt PPEK-I)”
- **Uchwała nr LXIII/497/2023** w sprawie: zasad wyznaczania składu oraz zasad działania Komitetu Rewitalizacji Gminy Żarów.

13. Sprawozdanie z pracy Burmistrza

W 2023 roku Burmistrz Miasta Żarów wydał 238 zarządzeń, m.in. określające realizację uchwał rady gminy i zadania gminy określone przepisami prawa. Szczegółowy wykaz zarządzeń systematycznie przekazywano radnym Rady Miejskiej w Żarowie w sprawozdaniu z pracy Burmistrza, który również był omawiany na poszczególnych sesjach. Zarządzenia opublikowane są Biuletynie Informacji Publicznej gminy Żarów: <https://bip.um.zarow.pl>.



14. Współpraca ze społecznościami

14.1. Fundusz Sprawiedliwej Transformacji

W roku 2018 Rada Miejska w Żarowie podjęła uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwoju Aglomeracji Wałbrzyskiej z perspektywą do 2030 r. oraz w sprawie przyjęcia Strategii rozwoju społeczno-gospodarczego południowej i zachodniej części Dolnego Śląska, zwanej „Strategia Rozwoju Sudety 2030”.

W ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej Gmina Żarów w roku 2020 złożyła wniosek na zadanie pn. „Przygotowanie terenów inwestycyjnych w celu nadania im nowych funkcji gospodarczych – rozbudowa systemu wodociągowego w celu zapewnienia zaopatrzenia terenów WSSE Podstrefy w Żarowie”.

9 czerwca 2020 podpisana została umowa z Instytucją Pośredniczącą Aglomeracji Wałbrzyskiej na realizację zadania pn. „Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej”. Gmina Żarów w ramach przedmiotowej umowy otrzymała 253 300,00 zł. 25 maja 2021 r. na spotkaniu przedstawicieli wszystkich gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej podjęto decyzję o zwiększeniu alokacji środków w ramach w/w zadania. Szczegóły podziału dodatkowych środków znane będą w III kwartale 2021 roku.

W roku 2020 podpisano porozumienie o współpracy w sprawie zasad opracowania i zatwierdzenia dokumentów programowych dla Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych Aglomeracji Wałbrzyskiej w nowej perspektywie finansowej Unii Europejskiej 2021-2027. W 2021 roku w ramach nowej perspektywy finansowej Gmina Żarów zgłosiła 16 projektów które chciałyby realizować w ramach Aglomeracji Wałbrzyskiej:

1. Wdrożenie e-usług w jednostkach administracji publicznej, instytucjach kultury, itp.
2. Modernizacja energooszczędnego oświetlenia ulicznego.
3. Termomodernizacja budynków mieszkalnych należących do zasobu komunalnego gminy. Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła budynków mieszkalnych, w tym należących do zasobu komunalnego gminy.
4. Rewitalizacja zabytkowego parku w Żarowie.
5. Budowa, rozbudowa, wyposażenie szkół podstawowych na terenie Gminy Żarów.
6. Zakup wyposażenia do Gminnego Centrum Kultury. Przebudowa wraz z wyposażeniem obiektu teatralnego oraz sali widowiskowej przy ul. Armii Krajowej 60.
7. Budowa mieszkań o charakterze wspomagającym.
8. Przebudowa lokalu na klub malucha we wsi Imbramowice.
9. Przebudowa/modernizacja istniejących dróg gminnych.

10. Rewitalizacja zdegradowanych przestrzeni publicznych (plac, skwery). Rewitalizacja wielorodzinnych budynków mieszkalnych.
11. Rozwój niskoemisyjnej komunikacji publicznej. Zakup nisko- lub bezemisyjnego autobusu na potrzeby komunikacyjne terenu Gminy Żarów, zakup nisko – lub bezemisyjnego samochodu na potrzeby Urzędu Miejskiego w Żarowie oraz uruchomienie stacji ładowania pojazdów elektrycznych na terenie Gminy Żarów.
12. Budowa dróg rowerowych na terenie gminy jako alternatywny sposób Komunikacji.
13. Zwiększenie poziomu bezpieczeństwa mieszkańców powiatu świdnickiego poprzez wsparcie jednostek straży pożarnej.
14. Projekt zwiększenia efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej (głównie budynki oświatowe, administracyjne, świetlice wiejskie, remizy strażackie).
15. Rewitalizacja zdegradowanego terenu przy zbiorniku wodnym na ul. Wyspiańskiego.
16. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz budowa i modernizacji sieci wodociągowej na terenie Gminy Żarów.

Wsparcie Funduszu Sprawiedliwej Transformacji dla Subregionu Wałbrzyskiego nie ograniczy się tylko do dekarbonizacji sektorów energochłonnych gospodarki oraz likwidacji niskiej emisji w budynkach jednorodzinnych, komunalnych, wspólnotach mieszkaniowych, wdrażania zeroemisyjnego transportu publicznego czy wprowadzania rozwiązań w kierunku samowystarczalności energetycznej gmin.

Fundusz będzie wspierał: małe i średnie przedsiębiorstwa w rozwijaniu ich konkurencyjności, rozwój innowacyjnej gospodarki opartej m.in. na inteligentnych specjalizacjach, budowę kompetencji do wykonywania zawodów przyszłości, inwestował w cyfryzację, łączność cyfrową, mobilność, pomagał w odtwarzaniu terenów cennych przyrodniczo, przywracaniu bioróżnorodności.

W skład społecznego zespołu ds. opracowania TPST SW wchodzi przedstawiciele: wyższych uczelni (Politechniki Wrocławskiej, Uniwersytetu Przyrodniczego, Politechniki Śląskiej w Gliwicach), Instytucji Otoczenia Biznesu, organizacji pozarządowych, stowarzyszeń pracodawców, fundacji ekologicznych i samorządów z całego Subregionu Wałbrzyskiego.

Zakres wsparcia FST dla Subregionu Wałbrzyskiego:

1. inwestycje produkcyjne w MŚP, w tym przedsiębiorstwa typu start-up, prowadzące do dywersyfikacji gospodarczej i restrukturyzacji ekonomicznej;
2. inwestycje w tworzenie nowych przedsiębiorstw, w tym poprzez inkubatory przedsiębiorczości i usługi konsultingowe;
3. inwestycje w działania badawcze i innowacyjne oraz wspieranie transferu zaawansowanych technologii;
4. inwestycje we wdrażanie technologii i infrastruktur zapewniających przystępną cenowo czystą energię, w redukcję emisji gazów cieplarnianych, efektywność energetyczną i energię ze źródeł odnawialnych;
5. inwestycje w cyfryzację i łączność cyfrową;
6. inwestycje w regenerację, dekontaminację i renaturalizację terenów oraz projekty zmieniające ich przeznaczenie;
7. inwestycje we wzmacnianie gospodarki o obiegu zamkniętym w tym poprzez zapobieganie powstawaniu odpadów i ograniczanie ich ilości, efektywne gospodarowanie zasobami, ponowne wykorzystywanie, naprawy oraz recykling;
8. podnoszenie i zmiana kwalifikacji pracowników;
9. pomoc w poszukiwaniu pracy dla osób poszukujących pracy;
10. aktywne włączanie osób poszukujących pracy.

Przedstawiciele Gminy Żarów w 2023 roku aktywnie uczestniczyli w posiedzeniach zespołu, który tworzył Terytorialny Plan Sprawiedliwej Transformacji dla Subregionu Wałbrzyskiego. W ramach TPSP zostały zgłoszone projekty, które chlelibyśmy realizować na terenie naszej gminy:

1. Modernizacja energooszczędnego oświetlenia ulicznego.
2. Budowa dróg rowerowych na terenie gminy.
3. Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej oraz budowa i modernizacji sieci wodociągowej na terenie Gminy Żarów.
4. Zwiększenie efektywności energetycznej obiektów użyteczności publicznej na terenie Gmin Powiatu świdnickiego.
5. Budowa zielonych przystanków i łąk kwietnych.
6. Wykonanie zbiornika retencyjnego wraz z infrastrukturą towarzyszącą i strefą rekreacyjną na terenie gminy Żarów.
7. Rewitalizacja zdegradowanego terenu przy zbiorniku wodnym na ul. Wyspiańskiego.
8. Wykonanie ścieżki dydaktyczno-historycznej na szlaku węglowym wraz z utworzeniem muzeum regionalnego przemysłu z miejscem wystawienniczym i salą multimedialną.

14.2. Stowarzyszenia JST

14.2.1. Lokalna Grupa Działania „Szlakiem Granitu”

LGD „Szlakiem Granitu” powstało w 2008 r., decyzją 36 reprezentantów z 7 gmin (Kostomłoty i Udanin w powiecie średzkim oraz Dobromierz, Jaworzyna Śląska, Strzegom, Świdnica i Żarów z powiatu świdnickiego).

W ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na terenie gminy Żarów przeprowadzono w 2023r. następujące działania:

- Przebudowa infrastruktury rekreacyjnej w Żarowie przy ul. Wierzbowej – 40 723,00 zł.
- Przebudowa skweru z placem zabaw przy Placu Wolności w Żarowie – 95 445,00 zł.

14.2.2. Lokalna Organizacja Turystyczna „Księstwo Świdnicko-Jaworskie”

W ramach porozumienia z Księstwem Świdnicko-Jaworskim przygotowaliśmy materiały promocyjne Gminy Żarów, które zostały wystawione na targach promocyjnych we Wrocławiu, razem z pozostałymi materiałami Księstwa i pozostałych członków.

14.2.3. Sudety 2030

Inicjatywę Sudety 2030 tworzy 108 Jednostek Samorządu Terytorialnego, które przyjęły Deklarację w sprawie współpracy samorządów południa i zachodu Dolnego Śląska dla poprawy warunków rozwoju społeczno-gospodarczego i życia mieszkańców. Sygnatariusze deklaracji zawarli również porozumienie regulujące zasady współpracy pomiędzy JST oraz opracowali i uchwalili Strategię Rozwoju Sudety 2030. Ciałoami decyzyjnymi w Inicjatywie są: Walne Zgromadzenie Sygnatariuszy Porozumienia oraz Komitet Sterujący. Strategia Rozwoju Sudety 2030 została uznana jako jeden z ważniejszych elementów wdrożeń Strategii Rozwoju Województwa Dolnośląskiego 2030, a w projekcie Wojewódzkiego Planu Zagospodarowania Przestrzennego teren Sudetów został uznany za Obszar Funkcjonalny.

W związku z nowym okresem programowania Unii Europejskiej 2021-2027 podjęto działania zmierzające do opracowania Programu Wykonawczego do Strategii Rozwoju Sudety 2030. Dokument ten będzie podstawą do ubiegania się o wsparcie Inicjatywy Sudety 2030 środkami pochodzącymi z budżetu Polityki Spójności Unii Europejskiej w okresie 2021-2027, w szczególności w ramach Celu Polityk 5 Europa bliżej obywateli przez wspieranie oddolnych strategii rozwoju i zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich w całej UE. Przyjęto, że tworzenie Programu bazować będzie na diagnozie potrzeb projektowych zgłoszonych przez Sygnatariuszy.

14.2.4. Aglomeracja Wałbrzyska

Aglomerację Wałbrzyską tworzą 22 dolnośląskie gminy w tym Gmina Żarów. Liderem Aglomeracji Wałbrzyskiej jest Gmina Wałbrzych. Ideą przedsięwzięcia jest wspólne rozwiązywanie problemów oraz poszukiwanie zintegrowanych metod i narzędzi rozwoju. Podstawowym celem działania jest takie przeobrażenie regionu, by stał się on lepszym miejscem do pracy i życia dla jego mieszkańców, zarówno tych obecnych, jak i nowych. Gminy Aglomeracji Wałbrzyskiej współpracują na wielu płaszczyznach, szcze-

gólnie w dziedzinie: komunikacji i transportu, środowiska, turystyki, edukacji, polityki społecznej oraz infrastruktury.

W 2023 roku w ramach prac nad Strategią Aglomeracji Wałbrzyskiej wypracowano podział środków z których gmina Żarów będzie realizować poniższe zadania:

- Modernizacja sali widowiskowej GCKIS (sala dawnego Żok-u),
- Rozwój infrastruktury aktywizacji i integracji społecznej na terenie Gminy Żarów (obiekt w Pożarzysku),
- Budowa ścieżki rowerowej Żarów – Wierzbna (do granicy gminy),
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych wielorodzinnych,
- Modernizacja budynków użyteczności publicznej,
- Program partnerski energetyki komunalnej OZE,
- Grantowy partnerski program OZE,
- Usprawnienie zrównoważonego transportu publicznego w celu poprawy mobilności poprzez inwestycje w niezbędną infrastrukturę transportu miejskiego na obszarze gmin: Miasto Świdnica, Żarów, Jaworzyna Śląska, Marcinowice, Strzegom, Świdnica.

14.2.4. Związek Miast Polskich

W ramach współpracy ze Związkiem Miast Polskich, Gmina Żarów reprezentowana przez Zastępcę Burmistrza – Przemysława Sikorę uczestniczyła w 3. Forum Miasteczek Polskich w dnia 20-21 września 2023r. w Warszawie, w którym udział wzięło pół tysiąca gości, w tym 300 samorządowców, eksperci, naukowcy, biznesmeni oraz przedstawiciele strony rządowej. W trakcie dwudniowego wydarzenia przeprowadzono ponad 20 paneli tematycznych, trzy sesje plenarne oraz eksperckie wykłady.

14.6. Współpraca międzynarodowa

W ramach współpracy międzynarodowej odbyły się następujące wizyty partnerskie z Lohmar (Niemcy) oraz Ujfeherto (Węgry).

W dniach 25-26.05.2023r. delegacje z wspomnianych miast uczestniczyły w Dniach Żarowa. Do Żarowa przyjechał m. in. Zastępca Burmistrza Ujfeherto Katalin Gyermáné Szabó wraz z Dr Péter Vachler – Zastępca Sekretarza w węgierskim urzędzie miejskim oraz Guido Koch – Zastępca burmistrza miasta Lohmar i członkowie Stowarzyszenia Plus Europa.

W dniach 12-16.06.2023r. odbyła się wymiana uczniów. Do Żarowa przyjechało 10 dzieci ze szkoły Gesamtschule z Lohmar. Wymiana łącznie liczyła 10 uczniów z Lohmar i 10 uczniów z żarowskiej szkoły. Podczas pobytu dzieci poznały historię Żarowa i okolic, spędzili aktywnie czas w zajęciach sportowych, w parku linowym czy na ścianie wspinaczkowej, uczyli się tańców z różnych stron świata.

Delegacja z Żarowie w składzie: Leszek Michalak, Roman Konieczny, Grzegorz Osiecki, Piotr Zadrożny uczestniczyła w Festiwalu Wiśni w Ujfeherto, w dniach 07-09.07.2023r. Podczas festiwalu odbył się konkurs kulinarny, na którym zespół z Żarowa otrzymał wyróżnienie. Wydarzenie służyło integracji, ale także wymianie doświadczeń pomiędzy krajami.

W dniach 26-28.08.2023r. delegacja z Gminy Żarów, tj. Leszek Michalak, Anna Żurek, Agata Kovaci uczestniczyła w wyjeździe do Lohmar. W trakcie pobytu zostały omówione sprawy organizacyjne związane z naszym partnerstwem.

15. Spis załączników

1. Wykonanie wydatków inwestycyjnych/majątkowych
2. Informacja o stanie mienia komunalnego
3. Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie

16. Spis tabel i wykresów

Spis tabel

Tabela nr 1. Liczba stałych mieszkańców z podziałem na miejscowości – stan na 31.12.2023.....	8
Tabela nr 2. Liczba mieszkańców z podziałem na grupy wiekowe – stan na 31.12.2023.....	8
Tabela nr 3. Dochody budżetowe ogółem w latach 2017-2023.....	10
Tabela nr 4. Dochody Gminy z tytułu udziałów w podatku dochodowym od osób fizycznych.....	11
Tabela nr 5. Dochody Gminy z tytułu udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych.	12
Tabela nr 6 Wpływ z podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych.....	12
Tabela nr 7. Dochody własne gminy z podatków oraz kwoty umorzeń zaległości podatkowych.....	13
Tabela nr 8. Wydatki Gminy ogółem.....	14
Tabela nr 9. Wynik budżetu w latach 2017-2023.....	14
Tabela nr 10. Wieloletnia prognoza finansowa (stan na 31.12.2023 r.).....	16
Tabela 11. Zwiększony Fundusz Sołecki ze względu na frekwencję pow. 10%.....	18
Tabela 12. Zwiększony Fundusz Sołecki ze względu na przeznaczenie 95% funduszu na inwestycje lub remonty na wsi.....	18
Tabela 13. Zwiększony Fundusz Sołecki ze względu na zadania wykonywane samodzielnie.....	19
Tabela nr 14. Dotacje na zabytki z budżetu Gminy Żarów na rok 2023.....	21
Tabela nr 15. Struktura zasobu mieszkaniowego Gminy Żarów – stan na 31.12.2023 r.....	24
Tabela nr 16. Zasób mieszkaniowy Gminy Żarów – budynki należące w 100% do Gminy.....	24
Tabela nr 17. Wykaz budynków mieszkalnych administrowanych przez Gminę Żarów stan na dzień 31.12.2023 r.....	24
Tabela nr 18. Remonty w lokalach komunalnych (mieszkalnych i użytkowych) 2023r.....	25
Tabela nr 19. Stan zadłużenia na dzień 31 grudnia w latach 2018-2023 z tytułu opłat za czynsz najmu lokalu i media powyżej 1 000 zł.....	28
Tabela nr 20. Ilość dłużników w latach 2018-2023.....	29
Tabela nr 21. Sprzedaż nieruchomości gminnych w roku 2023.....	32
Tabela nr 22. Dzierżawa nieruchomości gminnych w roku 2023.....	33
Tabela nr 23. Rzeczowy i czasowy zakres przedsięwzięć rozwojowo-modernizacyjnych urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych realizowany w latach 2021-24.....	34
Tabela nr 24. Realizacja programu ograniczania niskiej emisji na obszarze gminy Żarów.....	36
Tabela nr 25. Realizacja programu Aglomeracji Wałbrzyskiej.....	36
Tabela nr 26. Realizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie gminy Żarów”.	37
Tabela 27. Ilość węgla, którą gmina sprzedała mieszkańcom:.....	39
Tabela nr 28. Raport stanu zwierząt schroniska dla bezdomnych zwierząt z terenu gminy Żarów w roku 2023.....	42
Tabela nr 29. Najważniejsze działania w zakresie rozwoju dróg gminnych w roku 2023:.....	45
Tabela nr 30. Najważniejsze działania w zakresie rozwoju infrastruktury gminnej w roku 2023:.....	46
Tabela nr 31. Liczba uczniów/dzieci i oddziałów w poszczególnych placówkach.....	47

Tabela nr 32. Wydatki placówek oświatowych:.....	48
Tabela nr 33. Dotacja dla Szkoły Podstawowej im. Astrid Lindgren w Zastrużu.....	48
Tabela nr 34. Dochody gminy Żarów w ramach realizacji zadań oświatowych:.....	48
Tabela nr 35. Pozostałe wydatki na edukację.....	50
Tabela nr 36. Wydatki Żłobka Miejskiego:.....	50
Tabela nr 37. Koszty ponoszone przez rodziców:.....	50
Tabela nr 38. Ilość zdarzeń w gminie Żarów w latach 2018-2023.....	55
Tabela nr 39. Wysięk jednostki OSP Imbramowice w zdarzeniach w latach 2017-2023.....	55
Tabela nr 40. Wysięk jednostki OSP Pożarzysko w zdarzeniach w latach 2017-2023.....	55
Tabela nr 41. Wysięk jednostki OSP Wierzbną w zdarzeniach w latach 2017-2023.....	56
Tabela nr 42. Wysięk jednostki OSP Żarów w zdarzeniach w latach 2017-2023.....	56
Tabela nr 43. Alarmowanie i udział gminnych jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych w działaniach ratowniczo-gaśniczych w 2023 roku.....	56
Tabela nr 44. Dotacje dla jednostek OSP wchodzących w skład KSRG w latach 2017-2022.....	56
Tabela nr 45. Dotacje pozyskane przez OSP w roku 2023.....	56
Tabela nr 46. Wykaz pojazdów znajdujących się na stanie jednostek OSP.....	57

Spis wykresów

Wykres nr 1. Zmiany liczby ludności na terenie gminy Żarów w latach 2013-2023.....	9
Wykres nr 3. Dochody budżetowe ogółem.....	11
Wykres nr 4. Udziały Gminy w podatku dochodowym od osób fizycznych.....	11
Wykres nr 5. Udziały Gminy w podatku dochodowym od osób prawnych.....	12
Wykres nr 6. Wpływ z podatku od nieruchomości od osób fizycznych i prawnych.....	13
Wykres nr 7. Wydatki Gminy ogółem w latach 2017-2023.....	14
Wykres nr 8. Wynik budżetu w latach 2017-2023.....	15

Spis grafik

Ilustracja 1: Podział administracyjny gminy Żarów.....	7
Ilustracja 2: Miejska Strefa Inwestycyjna.....	7
Ilustracja 3: Obszar Żarowa objęty programem rewitalizacji.....	30
Ilustracja 4: Lokalizacja budynku planowanego do wybudowania przez SIM Sudety Sp. z o.o.....	42

Informacja z realizacji inwestycji na 31.12.2023 r.

L.p.	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie	Stopień realiz. (rzecz.)	Źródła finansowania		Termin		Uwagi
							Budżet gminy	Inne	rozp.	zak.	
1	60014	Realizacja chodników przy drogach powiatowych w ramach porozumienia ze Służbą Drogową Powiatu Świdnickiego (w tym: Imbramowice f.s. 23.706,00 zł, Buków f.s. 10.000 zł)	70 000,00	100 000,00	99 296,60	100%	69 296,60	30 000,00	zakończono		wykonano chodnik w Imbramowicach, Bukowie
2	60016	Budowa dróg dojazdowych do gruntów rolnych	400 000,00	40 000,00	27 790,00	2%	27 790,00	,00	2023	2024	wykonano dokumentację projektową ul Bocznej w Mrowinach, zakupiono mapy z wypisami z rejestru gruntów drogi w Siedlimowicach i Wierzbnej
3	60016	Budowa dróg gminnych wraz z infrastrukturą towarzyszącą	100 000,00	230 000,00	221 604,00	100%	221 604,00	,00	zakończono		wykonano drogi w Bukowie ul.. Kwiatowa i w Mielęcinnie
4	60016	Przebudowa dróg gminnych-ulic Wiosenna, Jaworowa, Topolowa wraz z przebudową i rozbudową skrzyżowania ulic Wiosenna, Jaworowa, Jarzębinowa i Pogodna w Żarowie	4 000 000,00	3 816 053,86	3 792 235,64	100%	2 218 570,28	1 573 665,36	zakończono		
5	60016	Budowa drogi gminnej łączącej ul. Wiejską i ul. Górniczą w Żarowie	10 000,00	10 000,00	,00	10%	,00	,00	2017	2024	wykonano projekt budowlany
6	60016	Przebudowa dróg gminnych ul. Cembrowskiego, Stumetrówka oraz Ks. Jadwigi w Żarowie	4 100 000,00	2 660 000,00	2 655 692,14	55%	755 692,14	1 900 000,00	2022	2024	
7	60016	Budowa dróg gminnych ul. Bukowa, Wierzbowa, Jodłowa w Żarowie	5 100 000,00	2 685 000,00	1 242 772,11	45%	287 956,71	954 815,40	2022	2024	
8	60016	Budowa chodników przy drogach gminnych na terenie gminy Żarów (w tym: Kalno f.s. 10.000 zł i zw. f.s. 1743,21 zł: „Wykonanie chodnika” łożany zw. f.s. 6000,00 zł: „Wykonanie chodnika na ul. Sportowej” Bożanów f.s. 14000,00 zł, Wierzbna f.s. 28227,10 zł i zw. f.s. 5422,71 zł, Mrowiny f. s. 20.000,00 zł)	400 000,00	350 000,00	330 593,70	100%	330 593,70	,00	zakończono		wykonano chodnik w Kalnie, Łazanach, Wierzbnej, Mrowinach i Bożanowie
9	60016	Budowa obwodnicy Pożarzyska	30 000,00	10 000,00	,00	50%	,00	,00	12 2016	12 2024	wykonano mapę do celów projektowych oraz projekt budowlany, wypłacono odszkodowania dla osób fizycznych za utracone prawo własności do gruntów, przyjęto na stan nakłady od Mineral Polska dotyczące wykonania warstw konstrukcyjnych drogi
10	60016	Wykonanie bezpiecznych przejść dla pieszych	,00	50 000,00	38 622,00	5%	38 622,00	,00	2023	2024	wykonano dokumentację projektową dla przejść w Żarowie i Mrowinach

L.p.	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie	Stopień realiz. (rzech.)	Źródła finansowania		Termin		Uwagi
							Budżet gminy	Inne	rozp.	zak.	
11	60016	Przebudowa dróg gminnych ul. Polna i ul. Szkolna w Łażanach	,00	10 000,00	8 196,90	1%	8 196,90	,00	VI 2022	2024	wykonano dokumentację projektową
12	60095	Wykonanie sygnalizacji spowalniającej ruch (f.s. Łażany 12.000 zł)	15 000,00	15 000,00	13 222,50	100%	13 222,50	,00	zakończono		
13	70005	Przebudowa budynku przy ul. Zamkowej 1 w Żarowie	200 000,00	1 300 000,00	149 625,58	1%	149 625,58	,00	2023	2024	wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową oraz audyt energetyczny
14	70005	Nabycie nieruchomości na rzecz Gminy Żarów	,00	1 500,00	,00	0%	,00	,00			
15	70007	Termomodernizacja, modernizacja i rozbudowa budynków i lokali komunalnych, w tym budowa kominów i instalacji	30 000,00	,00	,00	0%	,00	,00			odstąpiono od realizacji zadania
16	70007	Termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego Żarów ul. Sikorskiego 2	,00	30 000,00	20 295,00	1%	20 295,00	,00	2023	2026	wykonano inwentaryzację budowlaną i projekt
17	70007	Termomodernizacja budynku mieszkalnego wielorodzinnego Żarów ul. Armii Krajowej 45A	,00	30 000,00	19 926,00	1%	19 926,00	,00	2023	2026	wykonano inwentaryzację budowlaną i projekt
18	75023	Podniesienie standardów bezpieczeństwa cyberinformatycznego (zakup systemu do uwierzytelniania kartami chipowymi)	,00	38 104,17	38 104,17	100%	,00	38 104,17	zakończono		
19	75023	Termomodernizacja budynku Urzędu Miejskiego w Żarowie	,00	21 000,00	20 910,00	1%	20 910,00	,00	2023	2025	wykonano inwentaryzację budowlaną i audyt energetyczny
20	75023	Termomodernizacja budynku użyteczności publicznej Żarów, ul. Zamkowa 1	,00	10 000,00	5 535,00	1%	5 535,00	,00	2023	2025	wykonano audyt energetyczny
21	75412	Dotacja celowa dla stowarzyszenia Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Żarów: OSP Imbramowice 2.164 zł z przeznaczeniem na dofinansowanie programu pn.: „Ogólnopolski program finansowania służb ratowniczych, dofinansowanie zakupu sprzętu i wyposażenia jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych	,00	2 164,00	2 164,00	nie dotyczy	2 164,00	,00	zakończono		
22	80101	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Imbramowicach	5 200 000,00	2 650 000,00	2 644 071,09	55%	194 071,09	2 450 000,00	03 2022	2024	
23	80101	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Żarowie ul. Ogrodowa	,00	21 000,00	20 910,00	1%	20 910,00	,00	2023	2024	wykonano inwentaryzację budowlaną i audyt energetyczny
24	80101	Termomodernizacja budynku Szkoły Podstawowej w Żarowie ul. 1-go Maja	,00	21 000,00	14 760,00	1%	14 760,00	,00	2023	2024	wykonano inwentaryzację budowlaną
25	80101	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Zastrużu	,00	21 000,00	14 760,00	1%	14 760,00	,00	2023	2024	wykonano inwentaryzację budowlaną
26	80101	Termomodernizacja Szkoły Podstawowej w Żarowie filia Mrowiny	,00	21 000,00	14 760,00	1%	14 760,00	,00	2023	2024	wykonano inwentaryzację budowlaną

L.p.	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie	Stopień realiz. (rzecz.)	Źródła finansowania		Termin		Uwagi
							Budżet gminy	Inne	rozp.	zak.	
27	80104	Termomodernizacja Przedszkola w Żarowie	,00	21 000,00	19 926,00	1%	19 926,00	,00	2023	2024	wykonano inwentaryzację budowlaną z audytem energetycznym
28	80104	Zakup i montaż klimatyzatora w pomieszczeniu kuchni w Bajkowym Przedszkolu	,00	13 000,00	13 000,00	100%	13 000,00	,00	zakończono		
29	85516	Rozbudowa żłobka miejskiego Bajkowa Kraina	,00	100 000,00	92 250,00	5%	92 250,00	,00	2023	2024	wykonano dokumentację projektowo-kosztorysową
30	90001	Budowa kanalizacji deszczowej w ul. Spokojnej w Żarowie	,00	3 000,00	,00	0%	,00	,00			
31	90001	Przygotowanie terenów inwestycyjnych w Żarowie (RPO WD Aglomeracja Wałbrzyska)	3 100 000,00	3 094 678,99	3 085 983,19	100,0%	970 679,59	2 115 303,60	zakończono		
32	90001	Wykonanie sieci na ul. Talowskiego w Żarowie	,00	424 871,84	419 207,75	100,0%	419 207,75	,00	zakończono		
33	90002	Wykonanie platformy do bezpiecznego korzystania z kontenerów na odpady PSZOK w Żarowie	,00	14 760,00	14 760,00	100,0%	14 760,00	,00	zakończono		
34	90005	Dotacje celowe na zadanie pn. „Ograniczenie niskiej emisji na obszarze Gminy Żarów poprzez likwidację kotłów stałopalnych starej generacji”	,00	78 204,05	78 204,05	nie dotyczy	78 204,05	,00	zakończono		wypłacono dotację dla 19 Beneficjentów
35	90005	Wymiana wysokoemisyjnych źródeł ciepła w budynkach i lokalach mieszkalnych na terenie wybranych gmin Aglomeracji Wałbrzyskiej	265 830,82	309 197,52	261 447,04	100%	,00	261 447,04	07 2020	2024	Wypłacono granty dla 22 osób
36	90005	Realizacja programu pn. „Ciepłe mieszkanie”	,00	1 032 500,00	32 785,09	3%	,00	32 785,09	2023	2025	wypłacono dotacje dla 3 beneficjentów
37	90015	Wykonanie oświetlenia na terenie Gminy Żarów (w tym: Imbramowice f.s. 5.000 zł „Wykonanie oświetlenia: Kalno f.s. 8.000 zł „Wykonanie oświetlenia”, Zastruże f.s. 14.193,65 zł „Wykonanie oświetlenia”, Mielęcín f.s. 8.000 zł „Wykonanie oświetlenia” Buków f.s. 14.348,94 zł „Wykonanie oświetlenia” Pożarzysko f.s. 10.523,10 zł i zw. f.s. 2.476,90 zł „Wykonanie oświetlenia” Wierzbna f.s. 9.788,65 zł „Wykonanie oświetlenia, Łazany f.s. 10.000 zł „Wykonanie oświetlenia”)	350 000,00	522 000,00	518 564,80	100%	518 564,80	,00	zakończono		wykonano oświetlenie w Żarowie, Bukowie, Pożarzysku, Łazanach, Zastrużu, Kalnie, Wierzbnie, Mielęcínie
38	90095	Zagospodarowanie terenów publicznych, tj. budowa i doposażenie placów zabaw, siłowni zewnętrznych i stref relaksu na terenie miasta i gminy Żarów (w tym: Mielęcín f.s. 10.004,37 zł „Plac zabaw”, Kruków f.s. 10.000 zł i zw. f.s. 4.214,60 zł „Budowa placu zabaw”, Mikoszowa f.s. 11.442,87 zł i zw. f.s. 2.046,62 zł „Zagospodarowanie terenu przy placu zabaw – budowa wiaty”, Gofaszyce f.s. 17.032,16 zł	227 298,30	287 712,30	282 895,46	100%	282 895,46	,00	zakończono		

L.p.	Rozdz.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wykonanie	Stopień realiz. (rzecz.)	Źródła finansowania		Termin		Uwagi
							Budżet gminy	Inne	rozp.	zak.	
		„Zagospodarowanie terenu – budowa placu zabaw i siłowni”, Kalno f.s. 10.121,01 zł i zw. f.s. 1.743,21 zł „Wykonanie siłowni zewnętrznej”, Imbramowice 7.000 zł f.s. „Doposażenie placu zabaw”									
39	90095	Budowa obiektów małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej we wsi Kruków (w tym: f.s. 10.000 zł i zw. f.s. 4.214,60 zł „Budowa placu zabaw”	,00	90 000,00	45 615,60	100%	45 615,60	,00		zakończono	
40	90095	Rewitalizacja terenów zielonych na obszarze miasta Żarów	4 400 000,00	4 100 000,00	4 089 184,17	100%	439 162,36	3 650 021,81		zakończono	
41	90095	Przebudowa infrastruktury rekreacyjnej w Żarowie przy ul. Wierzbowej	110 000,00	140 000,00	126 198,00	100%	85 475,00	40 723,00		zakończono	
42	90095	Zagospodarowanie centrum wsi w Mrowinach (10.553,86 zł i zw. f.s.)	,00	16 000,00	15 200,00	100%	15 200,00	,00		zakończono	
43	92109	Zakup i montaż klimatyzatora na świetlicy wiejskiej (fundusz sołecki wsi Pyszczyń)	,00	13 530,00	13 530,00	100%	13 530,00	,00		zakończono	
44	92109	Rozwój zintegrowanej i sprzyjającej włączeniu społecznemu infrastruktury z zakresu kultury na terenie Aglomeracji Wałbrzyskiej (Budowa budynku wielofunkcyjnego na potrzeby świetlicy w Pożarzysku)	,00	70 000,00	,00	0%	,00	,00			
45	92601	Doposażenie boiska sportowego (tym: Przyłęgów f.s. 21.406,98 zł)	25 000,00	25 000,00	21 406,98	100%	21 406,98	,00		zakończono	wykonano piłkochwyty na boisku
46	92601	Wykonanie drenażu odprowadzającego wody opadowe przy boisku ze sztuczną nawierzchnią na stadionie w Żarowie	17 000,00	,00	,00	0%	,00	,00			odstępiono od realizacji zadania
Ogółem:			28 150 129,12	24 498 276,73	20 526 004,56		7 479 139,09	13 046 865,47			

CZEŚĆ OPISOWA DO SPRAWOZDANIA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO GMINY ŻARÓW **STAN NA 31 GRUDNIA 2023 ROKU.**

Mienie komunalne Gminy Żarów składa się z majątku trwałego, pogrupowanego zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych w ośmiu grupach rodzajowych. W ciągu okresu sprawozdawczego tj. od 01.01.2023 do 31.12.2023 roku nastąpiły zmiany polegające na zmniejszeniu wartości środków trwałych o kwotę ogółem **5.875.950,94** zł., oraz zwiększeniu o kwotę ogółem **19.340.629,64** zł. W związku z powyższym ogólna wartość mienia na dzień 31.12.2023 roku wynosi **249.804.800,94** zł. Środki trwałe oraz wyposażenie składające się na tą wartość to:

Grupa I – Budynki i lokale, spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego

Ogółem Gmina posiada budynki o wartości **71.372.403,71** zł. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zwiększyła się o **13.074.,60** zł a zmniejszyła się o **866.802,70** zł.

Gmina Żarów jest współwłaścicielem 112 budynków mieszkalnych i mieszkalno użytkowych – należących do wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się lokale mieszkalne komunalnego zasobu Gminy Żarów

Grupa II- Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

W tej grupie środków trwałych są obiekty o łącznej wartości **105.261.001,32** zł, na co składają się:

- budowle podziemne,
- rurociągi
- obiekty kanalizacyjne
- obiekty sportowe
- inne budowle typu : wiaty przystankowe, sieci energetyczne ogrodzenia, place zabaw, parkingi oraz uzbrojenia różnego rodzaju terenów.

W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zwiększyła się o **15.929.602,32** zł a zmniejszyła się o **1.377.207,72** zł.

Grupa III- Kotły i maszyny energetyczne

Do tej grupy zaliczamy kotły grzejne i parowe, ogółem wartość środków trwałych w tej grupie na 31.12.2023 roku wynosi **174.265,07** zł. Na stanie znajdują się urządzenia grzewcze oraz agregaty prądotwórcze. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zmniejszyła się o **42.160,00** zł.

Grupa IV- Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania

W tej grupie rodzajowej w ewidencji są środki trwałe o wartości ogólnej **903.164,34 zł**, Na środki trwałe w tej grupie rodzajowej składają się głównie zespoły komputerowe, zasilacze, drukarki, sprzęt kuchenny. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zwiększyła się o **4.956,77 zł**.

Grupa V- Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty

W tej grupie wartość wszystkich środków trwałych wynosi **140.338,65 zł**. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zwiększyła się o **7.300,00 zł**.

Grupa VI- Urządzenia techniczne

Ogólna wartość urządzeń technicznych wynosi **651.208,26 zł**. W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość mienia zwiększyła się o **26.222,50 zł**.

Grupa VII- Środki transportu

W tej grupie środków trwałych znajdują się samochody osobowe, ciężarowe, oraz pojazdy Ochotniczych Straży Pożarnych o ogólnej wartości: **3.067.186,80 zł**, W okresie obejmującym informację o stanie mienia komunalnego wartość zmniejszyła się o **22.000,00 zł**.

Grupa VIII- Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie.

Na wartość środków trwałych w grupie VIII składa się głównie wyposażenie poszczególnych jednostek gminy. W tej grupie ciągu okresu sprawozdawczego, uległo zwiększeniu wyposażenie o wartości **172.462,13 zł**. natomiast stan mienia w danym okresie sprawozdawczym zmniejszył się o wartość **27.916,56 zł**. Wartość środków trwałych w grupie VIII na dzień 31.12.2023 roku wynosi ogółem: **4.162.503,79 zł**.

Grupa 0 – Grunty

W tej grupie wartość wynosi **61.691.196,03 zł**. Stan mienia w okresie sprawozdawczym zmniejszył się o wartość **3.522.607,23 zł**, a zwiększył się **3.009.057,80 zł**.

Wartości niematerialne i prawne

Stan na **31.12.2023** roku w tej grupie wynosi **1.591.113,16** zł. W ciągu omawianego okresu. w tej grupie rodzajowej stan mienia zwiększył się wartość **108.178,73** zł zmniejszył się o wartość **13.873,97** zł.

Księgozbiory

Stan księgozbiorów na **31.12.2023** roku wyniósł **790.419,81** zł. W ciągu omawianego okresu. w tej grupie rodzajowej stan mienia zwiększył się wartość **69.774,79** zł a zmniejszył się o wartość **13.873,97** zł.

Poszczególne jednostki organizacyjne Gminy Żarów sporządziły szczegółowe wykazy mienia w układzie tabelarycznym dla poszczególnych grup rodzajowych wraz z częścią opisową.

Wartość „Długoterminowych aktywów finansowych” Gminy Żarów na dzień 31 grudnia 2023 roku wynosi **28.234.751,04** zł.

Informacja sporządzona na podstawie danych z podległych jednostek organizacyjnych i Urzędu Miejskiego w Żarowie.

Sporządził: Waldemar Chodorowski

Referat Nieruchomości

inspektor ds. nieruchomości

INFORMACJA O STANIE MIENIA KOMUNALNEGO – GMINA ŻARÓW

L.p.	Nazwa środków trwałych wg grupy	Stan na 31.12.2022	zmniejszenia	zwiększenia	Stan na 31.12.2023
		wartość	wartość	wartość	wartość
1	I Budynki	72 226 131,81	866 802,70	13 074,60	71 372 403,71
2	II Budowle	90 708 606,72	1 377 207,72	15 929 602,32	105 261 001,32
3	III Kotle i maszyny energetyczne	216 425,07	42 160,00	-	174 265,07
4	IV Maszyny,urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	898 207,57		4 956,77	903 164,34
5	V Specjalistyczne maszyny,urządzenia o aparaty	133 038,65	-	7 300,00	140 338,65
6	VI Urządzenia techniczne	624 985,76	-	26 222,50	651 208,26
7	VII Środki transportu	3 089 186,80	22 000,00		3 067 186,80
8	VIII Narzędzia,przyrządy,ruchomości i wyposażenie	4 017 958,22	27 916,56	172 462,13	4 162 503,79
9	0 Grunty	62 204 745,46	3 522 607,23	3 009 057,80	61 691 196,03
10	Wartości niematerialne i prawne	1 486 317,19	3 382,76	108 178,73	1 591 113,16
11	Księgozbiory	734 518,99	13 873,97	69 774,79	790 419,81
	Razem	236 340 122,24	5 875 950,94	19 340 629,64	249 804 800,94

Informacja o stanie mienia komunalnego - Gmina Żarów w ewidencji analitycznej Urzędu Miejskiego

Lp.	Nazwa Środków trwałych wg grupy	Stan na 01.01.2023 r.	Zmiany		Stan na 31.12.2023 r.
		wartość	Zwiększenia	Zmniejszenia	wartość
			wartość	Wartość	
1	I Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	35 864 606,62	13 074,60	866 802,70	35 010 878,52
2	II Obiekty inżynierii lądowej i wodnej	94 302 233,41	15 871 054,12	1 377 207,72	108 796 079,81
3	III Kotły i maszyny energetyczne	43 069,49	0,00	0,00	43 069,49
4	IV Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	364 458,80	4 956,77	0,00	369 415,57
5	V Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne	95 964,27	0,00	0,00	95 964,27
6	VI Urządzenia techniczne	488 309,18	13 222,50	0,00	501 531,68
7	VII Środki transportu	3 007 618,61	0,00	22 000,00	2 985 618,61
8	VIII Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane	377 590,65	67 320,72	11 530,51	433 380,86
9	O Grunty	61 468 847,73	3 009 057,80	3 522 607,23	60 955 298,30
10	Wartości niematerialne i prawne	1 121 032,85	618,00	0,00	1 121 650,85
	RAZEM	197 133 731,61	18 979 304,51	5 800 148,16	210 312 887,96

Część opisowa do sprawozdania o stanie mienia komunalnego

Urząd Miejski

Stan mienia komunalnego w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku zmniejszył się o 5.800.148,16 zł, natomiast zwiększył się o 18.979.304,51 zł. Ogółem stan mienia w ewidencji księgowej na dzień 31.12.2023 roku zamykał się kwotą 210.312.887,96 zł.

Grupa I Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego

W omawianym okresie wartość w grupie I zwiększyła się o kwotę ogółem 13.074,60 zł, w wyniku:

Zwiększenia wartości świetlicy wiejskiej w Pyszczyńcu o kwotę 13.074,60 zł - dostawa i montaż układów klimatyzacyjnych 3 szt.

Zmniejszenie wartości w grupie I o 866.802,70 zł wynika m.in. z:

- sprzedaży mieszkań komunalnych o łącznej wartości 73.549,38 zł
- sprzedaży budynku gospodarczego przy ul. Armii Krajowej 12 w Żarowie o wartości 27.860,05 zł
- sprzedaży budynku użytkowego przy ul. Armii Krajowej 58 w Żarowie o wartości 796.222,83 zł
- zniszczenia wiaty przystankowej w Siedlimowicach w wyniku wypadku, w kwocie 3.639,94 zł

Grupa II Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

W przedstawionym okresie wartość mienia w grupie II zwiększyła się o kwotę 15.871.054,12 zł, m.in. w wyniku:

1. wykonania oświetleń ulicznych:

w Żarowie przy ulicy Świerkowej, Jesionowej i Armii Krajowej na kwotę 95.880,64 zł

w Żarowie przy ul. Modrzewiowej o wartości 74.351,36 zł,

w Bukowie przy ul. Spokojnej – zwiększenie wartości o kwotę 51.576,94 zł,

w Pozarzysku o wartości 48.054,18 zł

w Kalnie o wartości 33.825,00 zł

w Mielęcinie o wartości 39.114,00 zł

w Zastrużu o wartości 61.476,51 zł

w Łażanach o wartości 34.021,80 zł

w Imbramowicach o wartości 34.838,76 zł

w Wierzbnej przy ul. Leśnej o wartości 40.796,06 zł

sieć oświetlenia drogowego na ul. Wiosennej, Jaworowej, Topolowej, Pogodnej i Jarzębinowej w Żarowie o wartości 286.042,15 zł

2. budowy kanału technologicznego ulicznego KTP składającego się z 1 rury ośr. 110mm, 3 rur światłowodowych o śr. 40 mm oraz 1 prefabrykowanej wiązki mikrorur 7x12, o wartości 443.631,67 zł

3. zwiększenia wartości placu zabaw:

- w Pyszczyńcu o kwotę 9.610,30 zł,
- w Imbramowicach przy ul. Mostowej o kwotę 16.592,39 zł,
- w Przyłęgowie o kwotę 8.755,29 zł,
- w Mrowinach o kwotę 11.880,00 zł,

- w Mielęcinie o kwotę 16.904,80 zł
- w Krukowie o kwotę 43.660,32 zł
- w Gołaszycach o kwotę 83.317,74 zł
- w Żarowie przy ul. Wierzbowej o kwotę 127.713,00 zł

4. budowy placu zabaw w Żarowie przy ul. Wiosennej o wartości 80.000,00 zł

5. wykonania siłowni zewnętrznej w Kalnie przy boisku sportowym, o wartości 40.535,70 zł

6. budowy chodników:

1. w Mrowinach przy ul. Wojska Polskiego zwiększenie wartości o kwotę
91.668,30 zł,
2. w Bożanowie - zwiększenie wartości o 49.479,30 zł,
3. w Kalnie - zwiększenie wartości o 51.570,30 zł,
4. w Wierzbnej przy ul. Świdnickiej – zwiększenie wartości 90.487,50 zł
5. w Łażanach przy ul. Sportowej – zwiększenie wartości o kwotę 47.388,30 zł

7. zakup platformy przesuwnej do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych o wartości 14.760,00 zł,

8. zakupu piłkochwyłów w kwocie 21.406,98 zł, na boisko sportowe w Przyłęgowie,

9. budowy dróg:

- w Żarowie ul. Wiosennej – zwiększenie wartości kwotę 1.338.309,53 zł,

- w Żarowie ul. Rybacka (przebudowa elementów istniejącego układu komunikacyjnego)
o kwotę 103.308,49 zł,
 - w Żarowie ul. Pogodna (przebudowa jezdni wraz z budową chodników i zjazdów wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym) o kwotę 159.431,02 zł,
 - w Żarowie ul. Jarzębinowa (przebudowa jezdni wraz z budową chodników i zjazdów wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym) o kwotę 101.548,99 zł,
 - w Żarowie ul. Topolowa (przebudowa jezdni wraz z budową chodników i zjazdów wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym) o kwotę 236.991,77 zł,
 - w Żarowie ul. Jaworowa (przebudowa jezdni wraz z budową chodników i zjazdów wraz z oznakowaniem pionowym i poziomym) o kwotę 642.890,47 zł,
 - w Żarowie ul. Magazynowa o wartości 1.123.299,12 zł,
 - w Bukowie ul. Kwiatowa- zwiększenie wartości o kwotę o wartości 96.546,82 zł
 - w Mielęcinie o wartości 125.057,18 zł
10. budowy sieci kanalizacji sanitarnej zlokalizowanej w ul. Magazynowej, Talowskiego i Kołodki w Żarowie o wartości 1.093.355,43 zł
11. budowy przepompowni ścieków w Żarowie przy ul. Kołodki o wartości 125.639,46 zł
12. włączenie sieci wodociągowej na ul. Magazynowej, Talowskiego i Kołodki do istniejącej sieci, o wartości 641.214,43 zł
13. dołączenia sieci kanalizacji deszczowej:
- w ul. Magazynowej, Talowskiego i Kołodki w Żarowie o wartości 1.731.655,60 zł

- w ul. Pogodnej, Jarzębinowej i Wiosennej o wartości 528.401,05 zł

14. wykonania obiektu rekreacyjno-wypoczynkowego ze ścieżkami dla pieszych elementami małej architektury wraz z oświetleniem, altaną, kładką, toaletą oraz monitoringiem w Parku Miejskim w Żarowie o wartości 3.661.003,61 zł,

15. wykonanie obiektu rekreacyjno-wypoczynkowego ze ścieżkami dla pieszych elementami małej architektury wraz z oświetleniem, ścieżkami, chodnikiem oraz monitoringiem przy stawie Miejskim w Żarowie o wartości 2.017.254,65 zł

Zmniejszenie wartości w grupie II o 1.377.207,72 zł wynika m.in. z:

- korekty błędnego przyjęcia na stan środka trwałego tj. Platformy przesuwnej metalowej ocynkowanej służącej do bezpiecznego korzystania z kontenerów przez mieszkańców Gminy na Punkcie Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Żarowie, w kwocie 14.760,00 zł
- przeniesienia sieci wodociągowych zlokalizowanych w Żarowie przy ul. Rzemieślniczej, Ceramicznej i Armii Krajowej oraz w Wierzbnej przy ul. Kawalerów Orderu Uśmiechu
a także sieci kanalizacji sanitarnej WSSE podstrefa Żarów przy ul. Talowskiego wraz z przepompowniami o łącznej wartości 1.362.447,712 zł. Przeniesienie nastąpiło aportem do Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Żarowie spółka z o.o. w zamian za udziały w spółce.

Grupa III Kotły i maszyny energetyczne

W omawianym okresie wartość w grupie III nie zmieniła się.

Grupa IV Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania

W omawianym okresie wartość w grupie IV zwiększyła się o kwotę 4.956,77 zł w wyniku przekazania protokołem nr PT/276 od Kancelarii Prezesa Rady Ministrów Serwera TYP III numer fabryczny: 00313772.

Grupa V Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne

W omawianym okresie wartość w grupie III nie zmieniła się.

Grupa VI Urządzenia techniczne

W omawianym okresie wartość w grupie VI zwiększyła się o kwotę 13.222,50 zł w wyniku zakupu radarowego wyświetlacza prędkości zainstalowanego w Łażanach.

Grupa VII Środki transportu w omawianym okresie wartość w grupie VII :

- zmniejszyła się o kwotę 22.000,00 zł w wyniku sprzedaży samochodu służbowego FORD Transit DSW 34940 na podstawie umowy sprzedaży nr 168/2023 z dnia 14.04.2024 roku.

Grupa VIII Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie, gdzie indziej niesklasyfikowane

W omawianym okresie wartość w grupie VIII zwiększyła się o kwotę 67.320,72 zł m.in. w wyniku:

- zakupu lampy solarno-ledowej zamontowana we wsi Buków przy wjeździe w stronę Bogdanowa o wartości 12.009,55 zł
- zakupu drewnianej wiaty spotkań dla Sołectwa Mrowiny, o wartości 15.200 zł,
- zakupu Systemu do uwierzytelniania kartami chipowymi o wartości 38.104,17 zł.

Grupa O Grunty

W omawianym okresie nastąpiło zarówno zwiększenie wartości gruntów w wysokości 3.009.057,80 zł, jak i zmniejszenie w wysokości 3.522.607,23 zł. Zmniejszenie dotyczyło m.in. sprzedaży działek głównie pod budownictwo jednorodzinne oraz usługowe a także wynikało z decyzji podziałowych. Z kolei zwiększenie wartości gruntów miało związek m.in. z przyjęciem gruntów na stan, wynikało również z decyzji podziałowych, zakupu gruntów.

Wartości niematerialne i prawne

W omawianym okresie wartości niematerialne i prawne uległy zwiększeniu o 618,00 zł w wyniku zakupu oprogramowania Microsoft Office 2021 home&student PL, klasyczne aplikacje Word, Exel i PowerPoint w wersji 2021.

Urząd Miejski

INNE FORMY WŁASNOŚCI GMINY ŻARÓW

Gmina Żarów posiada finansowy majątek trwały w formie akcji i udziałów. Poniższa tabela przedstawia ilość udziałów/akcji oraz wartość majątku Gminy Żarów na dzień 31.12.2023 r.

Lp.	Nazwa podmiotu	Cena jednostkowa	Udziały/ akcje w szt.	Wartość
1	Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego w Wałbrzychu	1.000,00	10	10.000,00
2	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Świdnicy	100,00	1 102	110.200,00
3	Przedsiębiorstwo Wodno - Ściekowe Sp. z o.o. w Żarowie	50,00	176 364	8.818.200,00
4	Termy Żarów Sp. z o.o. w likwidacji	50,00	16 490	824.500,00

	Termy Żarów Sp. z o.o. w likwidacji	16,48	50513	832.500,00
	Termy Żarów Sp. z o.o. w likwidacji (opłaty notarialne)			2601,04
5	Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna „INVEST-PARK” Sp. z o.o. w Wałbrzychu	10.000,00	164	1.640.000,00
6	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarowie	50	267.844	13.392.200,00
7	SIM Sudety Spółka z o.o.	50	78.856	3.942.800,00
			RAZEM	29.573.001,04

Wartość finansowego majątku trwałego Gminy Żarów wynosi na dzień 31.12.2023 r. 29.573.001,04 zł

Tabela podsumowująca zmiany w „Długoterminowych aktywach finansowych” Gminy Żarów w okresie od 01.01.2023 roku do 31.12.2023 roku.

Lp.	Nazwa podmiotu	Stan na 01.01.2023 r.	Przychód	Rozchód	Stan na 31.12.2023 r.
1	Dolnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego w Wałbrzychu	10.000,00	-	-	10.000,00
2	Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Świdnicy	110.200,00	-	-	110.200,00
3	Przedsiębiorstwo Wodno - Ściekowe Sp. z o.o. w Żarowie	8.818.200,00	-	-	8.818.200,00
4	Termy Żarów Sp. z o.o. w likwidacji	1.659.601,04	-	-	1.659.601,04
5	Wałbrzyska Specjalna Strefa Ekonomiczna „INVEST-PARK” Sp. z o.o. w Wałbrzychu	1.640.000,00	-	-	1.640.000,00
6	Zakład Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Żarowie	12.996.750,00	395.450,00	-	13.392.200,00
7	SIM Sudety Spółka z o.o.	3.000.000,00	942.800,00	-	3.942.800,00
	Razem	28.234.751,04	0	-	29.573.001,04

W omawianym okresie stan „Długoterminowych aktywów finansowych” Gminy uległ zmianie:

- Gmina objęła udziały spółki SIM SUDETY sp. z o.o o wartości 942.800 zł, w ilości 18.856 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy, w celu realizacji inwestycji mieszkaniowej, polegającej na budowie budynku wielomieszkaniowego wraz z zagospodarowaniem terenu i infrastrukturą techniczną.
- Gmina wniosła aport w postaci prawa własności rzeczowego majątku trwałego obejmującego sieci kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowe w zamian za udziały spółki Zakładu Wodociągów i Kanalizacji w Żarowie sp. z o.o, o wartości 395.450 zł, w ilości 7.909 udziałów o wartości nominalnej 50,00 zł każdy.

**WYKAZ OBIEKTÓW KOMUNALNYCH ZNAJDUJĄCYCH SIĘ
NA TERENIE GMINY ŻARÓW**

1. Wysypisko komunalne.
2. Cmentarz Żołnierzy Armii Radzieckiej w Żarowie.
3. Cmentarz komunalny w Żarowie – koszty utrzymania porządku w kaplicy i na cmentarzu, wywozu odpadów, obsługi terenu (wraz z częścią nowego cmentarza) ponosi Gmina.
4. Cmentarz komunalny w Wierzbnej – koszty utrzymania obiektu, koszenia trawy, wywozu odpadów ponosi Gmina.
5. Szalet miejski – (budynek wolnostojący) – koszty utrzymania obiektu ponosi Gmina.
6. Targowisko miejskie w Żarowie - koszty utrzymania obiektu ponosi Gmina.

TERENY REKREACYJNE

1. Park Miejski przy ul. Zamkowej w Żarowie wraz ze ścieżkami dla pieszych, elementami małej architektury wraz z oświetleniem, altaną, kładką.
2. Place zabaw w miejscowościach: Kalno, Imbramowice, Łażany, Kruków, Mrowiny, Pożarzysko, Buków, Bożanów, Pyszczyń, Mielęcín, Mikoszowa, Siedlimowice, Zastruże, Żarów, Przyłęgów, Gołaszyce, Wierzbna oraz plac zabaw przy boisku ORLIK w Żarowie, plac zabaw przy ul. 1 Maja, przy Placu Wolności, przy ul. W. Polskiego, przy ul. Łokietka, przy ul. Krętej przy ul. Wiosennej i Zamkowej w Żarowie.
3. Boiska sportowe przy ul. Zamkowej w Żarowie.

4. Obiekty rekreacyjne na Osiedlu Piastów: kort tenisowy, boisko do koszykówki.
5. Kompleks boisk sportowych „Orlik 2012”.
6. Obiekt lekkoatletyczny przy Szkole Podstawowej w Żarowie – przy ul. 1 Maja.
7. Skatepark w Żarowie przy ul. B. Chrobrego.
8. Plac rekreacyjny przy ul. Piastowskiej w Żarowie.
9. Basen przyszkolny w Żarowie.
10. Siłownie zewnętrzne w Wierzbnej, Mrowinach, Przyłęgowie, Pyszczyń, Krukowie, Imbramowicach, Mielęcinie, Łażanach, Bukowie, Kalnie i Pożarzysku.
11. Obiekt rekreacyjno-wypoczynkowy wraz ze ścieżkami dla pieszych przy Stawie Miejskim w Żarowie oraz placu zabaw w postaci Statku Magellana.

WYKAZ REMIZ OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH

1. OSP Żarów
2. OSP Kalno
3. OSP Mrowiny
4. OSP Imbramowice
5. OSP Pożarzysko
6. OSP Buków
7. OSP Wierzbna

WYKAZ ŚWIETLIC WIEJSKICH

1. Bożanów
2. Buków
3. Imbramowice
4. Gołszyce
5. Kalno
6. Kruków
7. Łażany
8. Mielęcín
9. Mikoszowa
10. Mrowiny
11. Pożarzysko
12. Przyłęgów
13. Pyszczyn
14. Siedlimowice
15. Wierzbna

WYKAZ ŚWIETLIC ŚRODOWISKOWYCH

1. Mrowiny
2. Zastruże

Imbramowice, 16.02.2024 r.

Szkoła Podstawowa im. UNICEF w Imbramowicach za 2023 rok

Środki trwałe	BO na dzień 01.01.2023 Razem	Zwiększenia	Zmniejszenia	BZ na dzień 31.12.2020 r Razem	BO Amortyzacja	Amortyzacja zwiększenia	Amortyzacja zmniejszenia	Amortyzacja roczna	Amortyzacja BZ
Grupa 0	171.000,-			171.000,-	0			0	0
Grupa I	1.562.307,49			1.562.307,49	786.092,46			39.057,69	825.150,15
Grupa II	53.056,-			53.056,-	17.151,63			920,63	18.072,26
Grupa III	42.160,-		42.160,-	0	42.160,-		42.160,00	0	0
Grupa IV	25.943,53			25.943,53	25.943,53			0	25.943,53
Razem	1.854.467,02		42.160,-	1.812.307,02	871.347,62		42.160,-	39.978,32	869.165,94
Wyposażenie Konto 013	377.538,39	14.699,62		392.238,01	377.538,39			14.699,62	392.238,01
Księgozbiór Konto 014	84.414,12	8.560,11		92.974,23	84.414,12			8.560,11	92.974,23
Wartości Niematerialne I prawne 020	8.727,60			8.727,60	8.727,60				8.727,60
Razem	470.680,11	23.259,73	0	493.939,84	470.680,11		0	23.259,73	493.939,84
Ogółem	2.325.147,13	23.259,73	42.160,-	2.306.246,86	1.342.027,73		42.160,-	63.238,05	1.363.105,78

str. 2

Zwiększenia:

1. Zakup wyposażenia: biurka, regały, aparat telefoniczny, urządzenie wielofunkcyjne, system alarmowy, elektroniczna woźna – 14.699,62

2.Księgozbiór -zakup podręczników – 8.560,11

Likwidacje:

1.likwidacja piecy – 42.160,-

Grunty (trwały zarząd)

1. nr 136 o pow.0,57 ha budynek ul. Żarowska 45 -171.000 zł

F-03 - Amortyzacja

Środki trwałe	Amortyzacja BO	zwiększenia	zmniejszenia	Amortyzacja roczna	Amortyzacja BZ
		a	a		
Grupa 0	0	0	0	0	0
Grupa I	786.092,46			39.057,69	825.150,15
Grupa II	17.151,63			920,63	18.072,26
Grupa III	42.160,00		42.160,-	0	0
Grupa IV	25.943,53			0	25.943,53
Razem:	871.347,62		42.160,-	39.978,32	869.165,94
Wyposażenie konto 013	377.538,39	14.699,62			392.238,01
Księgozbiór konto 014	84.414,12	8.560,11			92.974,23
Wartości niematerialne i	8.727,60				8.727,60

prawne Konto 020					
Razem	470.680,11	23.259,73			493.939,84
Ogółem	1.342.027,73	23.259,73	42.160,-	39.978,32	1.363.105,78

Zestawienie do F-03

Wyposażenie konto 013

Wyszczególnienie	BO - 01.01.2023	Obroty +	Obroty -	BZ - 31.12.2023
Razem	377.538,39	14.699,62		392.238,01

Księgozbiór konto 014

Wyszczególnienie	BO - 01.01.2023	Obroty +	Obroty -	BZ - 31.12.2023
Razem	84.414,12	8.560,11		92.974,23

Wartości niematerialne i prawne konto 020

Wyszczególnienie	BO - 01.01.2023	Obroty +	Obroty -	BZ - 31.12.2023
Razem	8.727,60			8.727,60

Ogółem	470.680,11			493.939,84
		23.259,73		
		Saldo		

Dyrektor Szkoły
Mariola Czarnecka

**INFORMACJA OPISOWA MIENIA KOMUNALNEGO
SZKOŁY PODSTAWOWEJ IM. JANA BRZECHWY W ŻAROWIE**

Na dzień **31.12.2023 r.** stan mienia komunalnego Szkoły Podstawowej im. J. Brzechwy w Żarowie wynosi: **21 673 292,64 zł** z tego :

środki trwałe	19 244 931,37
wyposażenie	1 915 104,44
wartości niematerialne i prawne	62 450,87
księgozbiory	450 805,96

na wymienione pozycje składają się

Grupa 0 - Grunty

1 175 740,22 zł

działka nr 267 w Mrowinach o wartości
działka nr 941/23 ul. Piastowska o wartości
działka nr 67/6 ul. Maja o wartości
działka nr 309/8 ul. Ogrodowa o wartości

42 000,00 zł
255 735,22zł
673 255,00zł
204 750,00zł

Grupa I - Budynki i lokale

17 188 957,09 zł

budynek szkolny Mrowiny
budynek 1 Maja 2
budynek Ogrodowa1
budynek Piastowska 10

330 068,81
2 158 167,33
454 339,00
14 246 381,95

Grupa II - Obiekty inżynierii lądowej i wodnej

222 421,50 zł

kostka betonowa, plac zabaw, ogrodzenie - 1 Maja
ogrodzenie, nawierzchnia, szambo - Mrowiny -

206 021,50
16 400,00

Grupa III - Kotły i maszyny energetyczne

148 125,58 zł

kocioł ul. Ogrodowa

**Grupa IV - Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego
zastosowania**

337 845,22 zł

urządzenie sieci lokalnej, kotłownie gazowe, zestawy komputerowe
projektor, notebook

Grupa VI - Urządzenia techniczne **67 990,86 zł**
instalacja alarmowa , urządzenia klimatyzacyjne
urządzenie teletransmisji systemu monitoringu

Grupa VIII Narzędzia, przyrządy, ruchomości **103 850,90 zł**
rzeźba stalowa, kserokopiarka, siłownia zewnętrzna 69 950,90
wirtualne labolatorium Empiriusz 33 900,00

Wyposażenie pozostałe środki trwałe w użytkowaniu **1 915 104,44 zł**

Do pozostałych środków trwałych należą pomoce naukowe, sprzęt w-f, tablice szkolne, meble uczniowskie, szafy biurowe, regały biblioteczne, szafki ubraniowe, sprzęt radio-techniczny, maszyny biurowe, urządzenia techniczne takie jak kosiarki i odkurzacze, sprzęt, który stanowi większą wartość to notebooki ,tablice multimedialne, projektory , monitory interaktywne, urządzenia wielofunkcyjne, zestawy komputerowe.

Wartości niematerialne i prawne **62 450,87zł**

Są to programy komputerowe: system finansowo -księgowy, programy logopedyczne, programy z aplikacjami biurowymi, program wyposażenie, programy antywirusowe.

Zbiory biblioteczne **450 805,96 zł**

Są to lektury szkolne, książki z dziedziny popularno-naukowej oraz podręczniki szkolne, w ramach realizacji programu darmowe podręczniki dla uczniów

Dane o zmianach mienia komunalnego w Szkole Podstawowej im. Jana Brzechwy w Żarowie w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r.

1. Zwiększyła się wartość pozostałych środków trwałych o kwotę	103 402,10 zł
• odkurzacz 1000W MAK ZESTAW -	659,00 zł
• monitory interaktywne o wartości -	58 500,00 zł
• mobilną pracownię komputerową, nagroda w konkursie PKC –	44 243,10 zł

Zmniejszyła się wartość pozostałych środków trwałych (wyposażenie) o kwotę 3 280,76 zł ponieważ zdjęto ze stanu pomoce dydaktyczne, notebooka, laptopy oraz bruzdonicę.

W wyniku wieloletniego użytkowania sprzęt okazał się niemożliwy do dalszego użytkowania z powodu utraty przydatności.

**2. Zwiększyła się wartość ksiąg
ozbiorów o kwotę 36 817,71 zł**

W roku 2023 zakupiono

- książki - 3 055,94 zł
- dary - 5 875,00 zł
- podręczniki - 27 886,77 zł

Ogółem mienie komunalne w Szkole Podstawowej im Jana Brzechwy w Żarowie w roku 2023 zwiększyło się o kwotę 140 219,81 zł.

**Szkoła Podstawowa im. Jana Brzechwy w Żarowie i Szkoła Filialna w Mrowinach
Razem Mienie komunalne 2023 r.**

Środki trwałe	BO Razem stan na 31.12.2022	Zwiększenia	Zmniejszenia	BZ Razem stan na 31.12.2023	BO Amortyzacja 31.12.2022	Amortyzacja zwiększenia	Amortyzacja zmniejszenia	Amortyzacja Roczna 2023	BZ Amortyzacja na 31.12.2023
Grupa 0	1 175 740,22			1 175 740,22	0	0	0		
Grupa I	17 188 957,09			17 188 957,09	8 153 501,25			401 511,68	8 555 012,93
Grupa II	222 421,50			222 421,50	49 817,84			6 531,22	56 349,06
Grupa III	148.125,58			148.125,58	41 475,16			10 368,79	51 843,95
Grupa IV	337 845,22			337 845,22	315 786,66			14 475,92	330 262,58
Grupa VI	67.990,86			67.990,86	49 845,46			3 429,08	53 274,54
Grupa VIII	103 850,90			103 850,90	65 780,68			10 950,22	76 730,90
Razem konto "011"	19 244 931,37			19 244 931,37	8 676 207,05			474 266,91	9 123 473,96
Wyposażenie Konto 013	1 814 983,10	103 402,10	3 280,76	1 915 104,44					1 915 104,44
Księgozbiór Konto 014	413 988,25	36 817,71		450 805,96					450 805,96
"020" Wart. niemat i prawne	62 450,87			62 450,87					62 450,87
Razem konta 013,014, 020	2 291 422,22	140 219,81	3 280,76	2 428 361,27					2 428 361,27
Ogółem Szkoła Podst.	21 536 353,59	140 219,81	3 280,76	21 673 292,64	8 676 207,05			474 266,91	11 551 835,23

OPS.2340.1.2024.CO

Uzupełnienie
do informacji o stanie mienia komunalnego
na dzień 31-12-2023 roku

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie informuje, że zwiększenie wartości pozostałych środków trwałych w grupie VIII dotyczy wynika z zakupu niszczarki do dokumentów. Zwiększenie wartości "wartości niematerialnych i prawnych" wynika z zakupu licencji na oprogramowanie do obsługi dodatków gazowych i dodatków energii elektrycznej.

Sporządził ;
Cecylia Orzechowska
Główny księgowy
tel. 743067014

Informacja o stanie mienia komunalnego- Ośrodek Pomocy Społecznej

L.p.	Nazwa środków trwałych wg grupy	Stan na 31.12.2022 r. wartość	zmiany		Stan na 31.12.2023 r. wartość
			zmniejszenia wartość	zwiększenia wartość	
1	I Budynki	-	-	-	-
2	II Budowle	-	-	-	-
3	III Kotły i maszyny energetyczne	-	-	-	-
4	IV Maszyny,urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	64 414,32	-	-	64 414,32
5	V Specjalistyczne maszyny,urządzenia i aparaty	-	-	-	-
6	VI Urządzenia techniczne	-	-	-	-
7	VII Środki transportu	-	-	-	-
8	VIII Narzędzia,przyrządy,ruchomości i wyposażenie	100 193,86	-	1 408,35	101 602,21
9	0 Grunty	-	-	-	-
10	Wartości niematerialne i prawne	20 417,55	-	4 158,63	24 576,18
	Razem	185 025,73	-	5 566,98	190 592,71

Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Żarów posiada wg stanu na dzień
31 grudnia 2023 roku następujące środki trwałe:

Biblioteka otrzymała w 2015 r. na odrębną własność od Gminy Żarów nieruchomość zabudowaną, stanowiącą udział 7,61 % w działce gruntu o powierzchni 0,2668 ha oraz lokal niemieszkalny w którym znajduje się siedziba Bibliotek o powierzchni – 470,21 m² i wartości 1.181.675,37 złotych (w tym wartość części budynku – 1.160.610,89 zł, wartość gruntu – 21.064,48 zł.

W roku 2023 zwiększył się stan księgozbioru o kwotę: 10.523,00 zł (zwiększenia na kwotę 24.396,97 zł, ubytki na kwotę 13.873,97 zł).

Biblioteka posiada 12 zestawów komputerowych oraz 3 drukarki i 2 urządzenie wielofunkcyjne, także kserokopiarkę. Wszystkie środki trwałe są umorzone w 100%.

Posiadamy wyposażenie o ogólnej wartości – 119.578,55 zł, zbiory multimedialne – 14.279,44 zł Biblioteka posiada również księgozbiór o wartości 464.693,85 złotych.

Informacja o stanie mienia komunalnego-Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy Żarów im. ks. Jana Twardowskiego

L. p.	Nazwa środków trwałych wg grupy	Stan na 31.12.2022 r. wartość	zmiany		Stan na 31.12.2023 r. wartość
			zmniejszenia wartość	zwiększenia wartość	
1	I Budynek	1 160 610,89			1 160 610,89
2	II Budowle				
3	III Kotły i maszyny energetyczne				
4	IV Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania				
5	V Specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty				
6	VI Urządzenia techniczne				
7	VII Środki transportu				
8	VIII Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	110 374,96	2 550,41	11 754,00	119 578,55
9	0 Grunty	21 064,48			21 064,48
10	Księgozbiór	454 170,85	13 873,97	24 396,97	464 693,85
11	Wartości niematerialne i prawne	14 381,44	102,00		14 279,44
	Razem	1 760 602,62	16 526,38	36 150,97	1 780 227,21

**Informacja opisowa o stanie mienia komunalnego
Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Żarowie
wg stanu na 31 grudnia 2023 roku**

Na 31 grudnia 2023 r. mienie Gminnego Centrum Kultury i Sportu w Żarowie ujmowane w ewidencji księgowej w postaci środków trwałych, pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stanowiło łączną kwotę 3.618.714,55 zł brutto. Uwzględniając umorzenie środków trwałych, wyposażenia oraz wartości niematerialnych i prawnych, które na 31.12.2023 r. stanowiło łącznie 1.092.373,08 zł, wartość netto mienia komunalnego wynosiło 2.526.341,47 zł, co oznacza, że stopień amortyzacji wynosi 30,19 %.

Dane dotyczące posiadania rzeczowego majątku trwałego:

Grupa 0 Grunty i prawo wieczystego użytkowania gruntu o wartości – 17.077,50 zł

W skład grupy wchodzi:

- działka gruntu nr 941/10 udział do pomieszczeń biurowych oraz gospodarczych GCKiS o wartości 17.077,50 zł.

Grupa I Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego o wartości – 2.870.276,12 zł

W skład grupy wchodzi:

pomieszczenia biurowe oraz gospodarcze na łączną wartość - 387.388,63 zł,

świetlicy wiejskiej w Mrowinach o wartości - 274.119,33 zł,

świetlicy wiejskiej w Przyłęgowie o wartości - 275.778,95 zł,

świetlicy wiejskiej w Mielęcinie o wartości - 326.916,70 zł,

świetlica wiejska w Łażanach o wartości - 1.606.072,51 zł

Wartość amortyzacji środków trwałych wynosi – 398.621,05 zł, co stanowi 11,39 % umorzenia.

Grupa IV Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania – 13.813,44 zł

W skład której wchodzi wyposażenie:

- serwer ESOK – rozbudowa

- drukarka laserowa

Wartość amortyzacji środków trwałych wynosi 13.813,44 zł, co stanowi 100 % umorzenia.

Grupa VI Urządzenie techniczne o wartości – 80.675,48 zł

W skład której wchodzi wyposażenie Gminnego Centrum Kultury i Sportu między innymi:

- stół mikserski SPIRII
- monitoring
- centrala telefoniczna
- zbiornik beodpływowe przy świetlicy wiejskiej w Przyłęgowie
- odkurzacz basenowy

Wartość amortyzacji powyższych środków trwałych wynosi 43.067,02 zł, co oznacza, że stopień umorzenie wynosi 53,38 %.

Grupa VIII Narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane o wartości – 622.471,16 zł, w tym:

- środek trwały o łącznej wartości – 37.304,61 zł, w tym: urządzenie zabawowe na plac zabaw zakupione z programu Urzędu Marszałkowskiego w ramach realizacji projektu unijnego oraz scena z elementów drewnianych z możliwością dobudowywania dodatkowych elementów zakupiona z własnych środków, defibrylator, ścieżka akrobatyczna. Amortyzacja środków trwałych wynosi 34.829,61 zł;
- pozostałe środki trwałe – wyposażenie o wartości 585.166,55 zł, które zamortyzowane jest w 100 % z chwilą oddania do użytkowania.

Są to między innymi: instrumenty Orkiestry Dętej, mundury Orkiestry Dętej, pulpity do nut, buława oraz drabina, odkurzacz, komputery, monitor LG, meble biurowe, do recepcji, stroje, radiowęzeł, nagrywarka, słupy ogłoszeniowe – 7 szt. urządzenia wielofunkcyjne, kosiarka elektryczna, wykładzina ochronna, maty, pokrowiec na windę, lodówka BEKO, zlewozmywak dwukom., szafry, regały, maszyna Numatic, lamy ekspozycyjne, sztalugi, gitary elektryczne i elektroakustyczne, zestawy głośników, wzmacniacze, mikser z końcówką mocy, zestawy muzyczne, piec i koła garncarskie, notebooki, projektor, ekran ścienny, aparat cyfrowy finepix, dysk zewnętrzny, mikrofony procesory dźwięku, pianino YAMAHA, rejestrator dźwięku, flet YAMAHA, urządzenia zabawowe placu zabaw, siatki tenisowe sportowe, zmywarka, maszyna do waty cukrowej, maszyna do popcornu, laminator metalowy, wyposażenie sceniczne: kolumny odsłuchowe, estradowe, reflektory sceniczne, mikrofony bezprzewodowe, statywy do świateł, namiot MITKOTENT, materac sportowy, pralka, komputery, ups, dysk zewnętrzny, keyboard, zakup wyposażenia na basen: szafki ubraniowe, suszarki basenowe, zestawy ratowników, zestawy pierwszej pomocy, deska ortopedyczna, przewijak, wyposażenie stanowisk kasjerek: drukarka fiskalna, sejf wrzutowy, licznik bilonu, niszczarka, tablica regulaminu obiektu, wózek inwalidzki, suszarki basenowe, pompa systemu dozowania, mikrofony, nagrzewnica, urządzenie wielofunkcyjne, rolety budowlane, oświetlenia hologiczne.

Wartości niematerialne i prawne o wartości – 14.400,85 zł

obejmuje program komputerowy używany do celów księgowych SYNFONIA, oraz zakupiony program do księgowości Rapids Biznes. Zakup licencji Serwer Rapid, licencji Esent Endpoint Security, E-sprawozdania oraz licencja PPK. Wartość amortyzacja wynosi 14.400,85 zł, co stanowi 100 %.

Dane o zmianach w stanie mienia komunalnego od 31.12.2022 r. do 31.12.2023 r.

Od 31 grudnia 2022 r. do 31 grudnia 2023 r. zwiększono stan środków trwałych o kwotę – **72.398,61 zł** brutto oraz zmniejszono o kwotę – **13.835,64** brutto.

Powyższe zmiany wynikają ze zmian stanu ewidencyjnego:

- w grupie VIII – pozostałych środków trwałych – zakupu z własnych środków finansowych wyposażenia na kwotę ogółem 72.398,61 zł oraz zmniejszeniem w tej grupie o kwotę 13.835,64 zł w wyniku likwidacji wyposażenia nie nadającego się do dalszego użytkowania.

Dane o dochodach uzyskanych z tytułu wykonywania posiadania

Realizując swoje zadania statutowe GCKiS, pozyskiwała środki finansowe z tytułu posiadania:

- majątku: z tytułu wpłat za plakatowanie na słupach w Żarowie oraz ogłoszenia – 26.193,13 zł, wynajmu i udostępniania hali sportowej, kortów tenisowych oraz sprzętu – 93.775,13 zł, usługi basenowe – 1.017.425,41 zł, sprzedaż, pozostałe usługi – 18.346,34zł,
- rachunków bankowych – odsetki bankowe w wysokości – 19.811,21 zł.

Żarów, 06.03.2024 r.

Informacja o stanie mienia komunalnego – Gminne Centrum Kultury i Sportu w Żarowie na 31.12.2023 r.

Nazwa środków trwałych wg grupy	Stan na 31.12.2022 r.	zmiany		Stan na 31.12.2023 r.
		zmniejszenia	zwiększenia	
I Budynki i lokale oraz spółdzielcze prawo do lokalu użytkowego i spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego	2 870 276,12			2 870 276,12
II Obiekty inżynierii lądowej i wodnej				
III Kotły i maszyny energetyczne				
IV Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	13 813,44			13 813,44
V Maszyny, urządzenia i aparaty specjalistyczne				
VI Urządzenia techniczne	80 675,48			80 675,48
VII Środki transportu VIII narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie gdzie indziej niesklasyfikowane	563 908,19	13 835,64	72 398,61	622 471,16
0 Grunty	17 077,50			17 077,50
Wartości niematerialne i prawne	14 400,85			14 400,85
Razem	3 560 151,58	13 835,64	72 398,61	3 618 714,55

L.p.	Nazwa środków trwałych wg grupy	Stan na 31.12.2022r. wartość	zmiany		Stan na 31.12.2023r. wartość
			zmniejszenia wartość	zwiększenia wartość	
1	I Budynek	610 515,56			610 515,56
2	II Budowle	104 492,58		58 548,20	163 040,78
3	III Kotły i maszyny energetyczne				
4	IV Maszyny,urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	12 343,99		-	12 343,99
5	V Specjalistyczne maszyny,urządzenia i aparaty	5 100,00		7 300,00	12 400,00
6	VI Urządzenia techniczne			13 000,00	13 000,00
7	VII Środki transportu				-
8	VIII Narzędzia,przrządy,ruchomości i wyposażenie	196 187,57		4 880,83	201 068,40
9	0 Grunty				-
10	Wartości niematerialne i prawne	3 912,78			3 912,78
	Razem	932 552,48	-	83 729,03	1 016 281,51

Informacja opisowa

Stan mienia komunalnego Bajkowego Przedszkola w Żarowie wg stanu na dzień 31.12.2022r. wynosi ogółem: 932.552,48
w tym:

Grupa I- Budynek: 610.515,56

Grupa II Budowle: 104.492,58

Grupa IV- Maszyny, urządzenia i aparaty

ogólnego zastosowania : 12.343,99

GRUPA V Specjalistyczne maszyny,

urządzenia i aparaty : 5.100,00

Grupa VIII Narzędzia, przyrządy

ruchomości i wyposażenia : 196.187,57

wartości niematerialne i prawne: 3.912,78

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. wartość mienia komunalnego uległa podwyższeniu o kwotę 83.729,03

Grupa II Budowle : 58.548,20

GRUPA V Specjalistyczne maszyny,

urządzenia i aparaty : 7.300,00

GRUPA VI Urządzenia techniczne : 13.000,00

Grupa VIII Narzędzia, przyrządy

ruchomości i wyposażenia : 4.880,83

w związku z zakupem: klimatyzatora oraz specjalistycznego sprzętu do kuchni (obieraczka do ziemniaków), powiększenia terenu przedszkola (wykonanie ogrodzenia) oraz zakup placu zabaw, zakup wyposażenia do sal przedszkolnych i szatni przedszkola oraz wyposażenia do kuchni.

Ostatecznie wartość mienia komunalnego Bajkowego Przedszkola w Żarowie na dzień 31.12.2023r. wynosi ogółem: 1.016.281,51

Informacja opisowa

Stan mienia komunalnego Żłobka Miejskiego Bajkowa Kraina w Żarowie wg stanu na dzień 31.12.2022r. wynosi ogółem: 3.599.201,74

Grupa I- Budynki: 3.188.812,17

Grupa VIII Narzędzia, przyrządy

 ruchomości i wyposażenia : 65.370,57

Grupa 0-Grunty: 344.640,00

Wartości niematerialne i prawne: 379,00

W okresie od 01.01.2023r. do 31.12.2023r. wartość mienia komunalnego uległa podwyższeniu o kwotę: 749,00

w tym:

Grupa VIII- Narzędzia. Przyrządy, ruchomości

 i wyposażenie o kwotę ogółem: 749,00

w związku z zakupem wyposażenia do kuchni (zakup lodówki)

Ostatecznie wartość mienia komunalnego Żłobka Miejskiego w Żarowie na dzień 31.12.2023r. wynosi ogółem: 3.599.950,74

L.p.	Nazwa środków trwałych wg grupy	Stan na 31.12.2022r. wartość	zmiany		Stan na 31.12.2023r. wartość
			zmniejszenia wartość	zwiększenia wartość	
1	I Budynki	3.188.812,17	-		3.188.812,17
2	II Budowle	-			
3	III Kotle i maszyny energetyczne	-	-	-	-
4	IV Maszyny,urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania		-	-	
5	V Specjalistyczne maszyny,urządzenia i aparaty	-	-	-	-
6	VI Urządzenia techniczne	-	-	-	-
7	VII Środki transportu	-	-		-
8	VIII Narzędzia,przrządy,ruchomości i wyposażenie	65 370,57		749,00	66 119,57
9	0 Grunty	344 640,00	-		344.640,00
10	Wartości niematerialne i prawne	379,00	-	-	379,00
	Razem	3 599 201,74		749,00	3 599 950,74

Wykaz budynków mieszkalnych administrowanych przez Gminę Żarów
Stan na dzień 31 grudnia 2023r.

L.p	Adres	Funkcja budynku	Ilość lokali mieszkalnych
1	Armii Krajowej 45 a	Mieszkalny	5
2	Mickiewicza 21	Mieszkalny	6
3	Sikorskiego 2	Mieszkalny	3

Razem: 14 lokali

Gmina Żarów jest współwłaścicielem 112 budynków mieszkalnych i mieszkalno użytkowych – należących do wspólnot mieszkaniowych, w których znajdują się lokale mieszkalne komunalnego zasobu Gminy Żarów. W częściach wspólnych budynków wspólnot mieszkaniowych wykonano awaryjne naprawy pokryć dachowych, elewacji, instalacji wodnej, kanalizacyjnej, gazowej oraz elektrycznej. Wykonano również wymianę instalacji wodnej, kanalizacyjnej, gazowej i elektrycznej oraz remonty dachów papowych, przemurowanie kominów, remonty i docieplenie elewacji i wymianę stolarki okiennej i drzwiowej.

Wykaz lokali komunalnych w budynkach Wspólnot Mieszkaniowych.
Stan na dzień 31 grudnia 2023roku

l.p	Adres	Funkcja budynku	Ilość lokali mieszkalnych
	1-go Maja	Mieszkalny	1
	Armii Krajowej 2	Mieszkalny	1
	Armii Krajowej 4	Mieszkalny	1
	Armii Krajowej 6	Mieszkalny	1
	Armii Krajowej 7	Mieszkalny	1
	Armii Krajowej 10	Mieszkalny	3
	Armii Krajowej 18-20	Mieszkalno- użytkowy	2
	Armii Krajowej 19	Mieszkalny	1
	Armii Krajowej 24	Mieszkalny	2
	Armii Krajowej 25	Mieszkalny	8
	Armii Krajowej 27	Mieszkalno- użytkowy	7
	Armii Krajowej 28-30	Mieszkalny	2
	Armii Krajowej 29	Mieszkalno- użytkowy	5
	Armii Krajowej 31	Mieszkalno- użytkowy	1
	Armii Krajowej 32	Mieszkalno- użytkowy	5
	Armii Krajowej 39	Mieszkalny	3
	Armii Krajowej 40	Mieszkalno- użytkowy	3
	Armii Krajowej 40a	Mieszkalny	2
	Armii Krajowej 41	Mieszkalno- użytkowy	2
	Armii Krajowej 44	Mieszkalno – użytkowy	2
	Armii Krajowej 45	Mieszkalno – użytkowy	2
	Armii Krajowej 46	Mieszkalno- użytkowy	2
	Armii Krajowej 49	Mieszkalno – użytkowy	2
	Armii Krajowej 50	Mieszkalno – użytkowy	2
	Armii Krajowej 51	Mieszkalno – użytkowy	1
	Armii Krajowej 55	Mieszkalno – użytkowy	1
	Armii Krajowej 59-63	Mieszkalny	7

Armii Krajowej 62	Mieszkalno – użytkowy	4
Armii Krajowej 67 b	Mieszkalny	3
Armii Krajowej 67 c	Mieszkalny	1
Armii Krajowej 76-80	Mieszkalny	2
Buków, ul. Kwiatowa 12	Mieszkalny	1
Buków, ul. Kwiatowa 21	Mieszkalny	3
Buków, ul. Lipowa 22	Mieszkalny	1
Cicha 2	Mieszkalny	1
Cicha 4-4a	Mieszkalny	6
Cicha 6	Mieszkalny	1
Dworcowa 2	Mieszkalny	4
Imbramowice, ul. Spokojna 3	Mieszkalny	3
Imbramowice, ul. Stawowa 1	Mieszkalny	1
Imbramowice, ul. Żarowska 34	Mieszkaln- użytkowy	3
Imbramowice, ul. Żarowska 47	Mieszkalno – użytkowy	2
Imbramowice, ul. Żarowska 55	Mieszkalno	2
Imbramowice, ul. Żarowska 59	Mieszkalny	5
Kopernika 1-3	Mieszkalny	6
Kopernika 4	Mieszkalny	1
Kopernika 5	Mieszkalny	3
Kopernika 6	Mieszkalny	4
Kraśńskiego 3	Mieszkalno- użytkowy	1
Kraśńskiego 6	Mieszkalny	3
Kręta 4	Mieszkalny	2
Kręta 7-7a	Mieszkalny	1
Kręta 8	Mieszkalny	3
Kręta 10	Mieszkalny	1
Kwiatowa 1	Mieszkalno- użytkowy	14
Łażany, ul. Leśna 2	Mieszkalny	3
Łażany, ul. Leśna 2a	Mieszkalny	3
Łażany, ul. Leśna 2b	Mieszkalny	1
Łażany, ul. Sportowa 8	Mieszkalny	1
Łażany, ul. Sportowa 11a	Mieszkalny	4
Łażany, ul. Strzegomska 2	Mieszkalny	4
Łażany, ul. Strzegomska 6	Mieszkalny	1
Łażany, ul. Strzegomska 24	Mieszkalny	5
Łażany, ul. Wrocławska 6-6a	Mieszkalno- użytkowy	3
Mickiewicza 1	Mieszkalno- użytkowy	1
Mickiewicza 4	Mieszkalny	2
Mickiewicza 5	Mieszkalno- użytkowy	1
Mickiewicza 11	Mieszkalny	2
Mickiewicza 12	Mieszkalny	1
Mickiewicza 15	Mieszkalny	1
Mickiewicza 25	Mieszkalny	2
Mickiewicza 27	Mieszkalny	1
Mrowiny, ul. Myśliwska 6	Mieszkalny	1
Mrowiny, ul. Szkolna 6	Mieszkalny	2
Mrowiny, ul. Szkolna 8	Mieszkalny	3
Mrowiny, ul. Szkolna 16	Mieszkalny	1
Mrowiny, ul. Wojska Polskiego 16	Mieszkalny	3

	Mrowiny, ul. Wojska Polskiego 35	Mieszkalno – użytkowy	2
	Mrowiny, ul. Wojska Polskiego 39	Mieszkalny	5
	Mrowiny, ul. Zamkowa 4 b,c,d,	Mieszkalno - użytkowy	3
	Ogrodowa 10	Mieszkalny	1
	Ogrodowa 12	Mieszkalny	1
	Ogrodowa 14	Mieszkalny	2
	Ogrodowa 16	Mieszkalny	1
	Ogrodowa 18	Mieszkalny	2
	Ogrodowa 24	Mieszkalny	1
	Ogrodowa 26	Mieszkalny	1
	Piastowska 2	Mieszkalny	1
	Plac Wolności 4	Mieszkalny	2
	Pożarzysko 9	Mieszkalny	1
	Puszkina 1	Mieszkalny	3
	Rybacka 33	Mieszkalny	4
	Siedlimowice 3	Mieszkalny	1
	Siedlimowice 10	Mieszkalny	1
	Sikorskiego 5-7	Mieszkalny – użytkowy	8
	Słowackiego 3	Mieszkalny	2
	Słowackiego 3a	Mieszkalny	1
	Sportowa 3	Mieszkalno – użytkowy	4
	Sportowa 4	Mieszkalny	1
	Sportowa 6	Mieszkalny	1
	Sportowa 16	Mieszkalny	1
	Szkolna 2	Mieszkalny	1
	Szkolna 3	Mieszkalny	1
	Szkolna 4	Mieszkalny	2
	Wierzbna, ul. Świdnicka 38	Mieszkalny	1
	Wojska Polskiego 1	Mieszkalny	4
	Wojska Polskiego 3	Mieszkalny	2
	Wojska Polskiego 5	Mieszkalny	5
	Zamkowa 5	Mieszkalny	1
	Zamkowa 7-15	Mieszkalno – użytkowy	6
	Zamkowa 8	Mieszkalny	3
112	Zamkowa 9a	Mieszkalny	1

Razem: 275 lokali

**Informacja opisowa o stanie mienia komunalnego
w Gminie Żarów - drogi**

Drogi gminne będące w zarządzie Gminy dzielą się na drogi publiczne o znaczeniu lokalnym, o nawierzchni bitumicznej i drogi dojazdowe do gruntów rolnych o nawierzchni gruntowej.

Spis treści

1.	Informacja opisowa do sprawozdania o stanie mienia komunalnego Gminy Żarów.....	1-5
2.	Układ tabelaryczny informacja o stanie mienia komunalnego Gmina Żarów.....	6
3.	Układ tabelaryczny informacja o stanie mienia komunalnego Gmina Żarów w ewidencji księgowej Urzędu Miejskiego.....	7
4.	Część opisowa do sprawozdania o stanie mienia komunalnego Urząd Miejski.....	8-19
5.	Układ tabelaryczny informacja o stanie mienia komunalnego Szkoła Podstawowa w Imbramowicach.....	20-22
6.	Informacja opisowa i tabelaryczna Szkoła Podstawowa w Żarowie i szkoła filialna Mrowiny.....	23-26
7.	Informacja opisowa mienia komunalnego (układ tabelaryczny) Ośrodek Pomocy Społecznej.....	27-28
8.	Informacja o stanie mienia komunalnego Biblioteka Publiczna w Żarowie.....	29
9.	Informacja - układ tabelaryczny mienia komunalnego Biblioteka Publiczna w Żarowie.....	30
10.	Informacja o stanie mienia komunalnego Gminne Centrum Kultury i Sportu.....	31-33
11.	Informacja układ tabelaryczny mienia komunalnego Gminne Centrum Kultury i Sportu.....	34
12.	Układ tabelaryczny informacja o stanie mienia komunalnego Przedszkole Miejskie.....	35
13.	Informacja opisowa mienia komunalnego Przedszkole Miejskie w Żarowie.....	36
14.	Informacja o stanie mienia komunalnego	

	Żłobek.....	37
15.	Informacja układ tabelaryczny mienia komunalnego Żłobek w Żarowie.....	38
16.	Informacja o zasobie mieszkaniowym Gminy Żarów.....	39-41
17.	Informacja opisowa o stanie mienia komunalnego w Gminie Żarów – drogi.....	42

Sprawozdanie z działalności Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie

W okresie od 1 stycznia 2023 roku
do 31 grudnia 2023 roku

Małgorzata Siemińska
Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie

Spis treści

I zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym.....	4
II zadania własne gminy.....	9
III. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę (art.18 ustawy o pomocy społecznej).....	11
IV. Zadania powierzone do realizacji ośrodkowi pomocy społecznej przez gminę.....	12
V. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami.....	16
VI. Działania zabezpieczające funkcjonowanie OPS.....	17
VII. Realizowane przez ośrodek pomocy społecznej projekty, programy.....	19
VII. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej.....	22
Podsumowanie.....	26

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w roku 2023 zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku realizował zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym, zadania własne gminy, zadania zlecone gminie, zadania nałożone do realizacji bezpośrednio przepisami prawa, zadania powierzone do realizacji, jak też inne zadania z zakresu pomocy społecznej wynikające z rozeznanych potrzeb społeczności lokalnej.

I. zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym

Zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym (określone art. 17 ustawy o pomocy społecznej)

1. Opracowywanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grupy szczególnego ryzyka.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie opracował Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2021-2025 oraz gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, a także gminny program przeciwdziałania narkomanii na rok budżetowy wywiązując się z obowiązku ustawowego. Strategia przyjęta została Uchwałą Nr XXVI/197/2021 Rady Miejskiej w Żarowie w dniu 28 stycznia 2021 roku. Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Żarów na lata 2022-2025 przyjęty został uchwałą nr Uchwałą nr XXXIX/311/2022 Rady Miejskiej w Żarowie. Gminne programy wyznaczają kierunek działaniom profilaktycznym w gminie Żarów uwzględniając jednocześnie realizację zadań nałożonych na gminę ustawą o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawą o przeciwdziałaniu narkomanii.

2. Sporządzanie oceny w zakresie pomocy społecznej.

Gmina przygotowuje ocenę zasobów pomocy społecznej w oparciu o analizę lokalnej sytuacji społecznej i demograficznej. Dane z właściwych instytucji, podmiotów stanowią podstawę do opracowania dokumentu zastępującego dawny bilans potrzeb. Ocena zasobów pomocy społecznej została opracowana i przesłana organowi w dniu 26.04.2023 roku. Natomiast w systemie przesłana została również 26.04.2023 roku do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu w ustawowym terminie stanowiąc materiał do analizy przy podziale środków.

3. Udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym.

W 2023 roku 7 osobom udzielono pomocy w postaci schronienia. Pomocy w postaci schronienia udzielało schronisko prowadzone przez Towarzystwo Brata Alberta w Świdnicy, ul Westerplatte 51, Schronisko dla Kobiet i Osób Niepełnosprawnych z Usługami Opiekuńczymi ul. Św. Brata Alberta 5, Schronisko Markot w Pająkowie.

Łączny koszt udzielonego schronienia wyniósł 110.135 zł.

4. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych.

W 2023 roku zasiłki okresowe trafiły do 57 osób, którym przyznano decyzją świadczenia na łączną kwotę 105.193 zł. Łączna liczba osób w rodzinach wyniosła 112 osób. Najczęstszą przesłanką udokumentowaną przez klientów oprócz spełnionego kryterium dochodowego było: bezrobocie (25 osób) długotrwała choroba (10 osób) oraz niepełnosprawność (5 osób). Aby przyznać pomoc w formie zasiłku okresowego należy spełnić kryteria dochodowe, które dla osoby samotnie gospodarującej wynosi – 776 zł, dla osoby w rodzinie – 600 zł oraz udokumentować jedną z przesłanek zawartych w art. 7 ustawy o pomocy społecznej.

Zasiłki okresowe były przyznawane w oparciu o art. 147 ust. 7 ustawy o pomocy społecznej. Wysokość zasiłku wynosiła 50% różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem tej rodziny, oraz dochodem osób samotnie gospodarujących. Okres na jaki najczęściej przyznawany był zasiłek okresowy wynosi od jednego do trzech miesięcy w związku z otrzymywaniem co kwartał dotacji z budżetu wojewody. Średnia wysokość zasiłku okresowego wynosiła 417,43 zł.

5. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych.

W 2023 roku zasiłki celowe przyznane zostały w liczbie 104 – z budżetu gminy (z przeznaczeniem na leczenie, opał, czy w związku z sytuacją losową – na podstawie art. 39 ustawy jak wyżej. Łączna wysokość zasiłków celowych wyniosła 82.808 zł. Wypłacono 31 zasiłków celowych specjalnych przyznanych na podstawie art. 41 ustawy o pomocy społecznej na łączną kwotę 16.357 zł.

6. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
Nie zgłoszono potrzeb.

7. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,

Nie zgłoszono potrzeb.

8. Przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowego,

Nie zgłoszono potrzeb.

9. Opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnowała z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie nie zamieszkującymi matką, ojcem lub rodzeństwem,

Nie zgłoszono potrzeb.

10. Praca socjalna w mikroregionach świadczona przez pracowników socjalnych trafiła do 155 rodzin.

W przypadku 17 rodzin/osób zawarto kontrakty socjalne będące wsparciem pracy socjalnej. Kontrakty dotyczyły podjęcia terapii, uporządkowania mieszkania, aktywizacji zawodowej. Zamknięto 17 kontraktów.

Z kontraktów wywiązało się 15 rodzin.

11. Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Usługi opiekuńcze świadczone były u 14 świadczeniobiorców. Pomoc przyznana została decyzją administracyjną. Usługi realizowane były przez 1 opiekunkę zatrudnioną na umowę o pracę oraz 2 opiekunki zatrudnione w ramach umowy zlecenia. Pomoc usługowa świadczona jest w miejscu zamieszkania klienta. Polega na wspieraniu w zaspakajaniu codziennych potrzeb świadczeniobiorcy. W zakres usług opiekuńczych wchodzi: sprząatanie, zakupy, pomoc w zabiegach pielęgnacyjno-higienicznych, umożliwienie kontaktu z otoczeniem, zamawianie wizyt lekarza.

Zasady odpłatności za usługi opiekuńcze reguluje XLVII/374/2022 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 17 listopada 2022 r. w sprawie określenia warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi oraz szczegółowe warunki częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłat, jak również tryb ich pobierania, i są one następujące:

- jeżeli rodzina, osoba samotnie gospodarująca osiąga miesięczny dochód do 100% kryterium dochodowego- usługa jest bezpłatna. W przypadku rodziny 600 zł x liczba jej członków, w przypadku osoby samotnie gospodarującej- 776 zł,
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 100% do 150% wówczas odpłatność dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 25%, osoby w rodzinie 25% (tj. powyżej 600 zł na osobę w rodzinie do 900 zł, dla osoby samotnie gospodarującej powyżej 776 zł do 1.164 zł),
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 150% do 200% wówczas odpłatność dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 30%, osoby w rodzinie 30% (tj. powyżej 900 zł na osobę w rodzinie do 1.200 zł, dla osoby samotnie gospodarującej powyżej 1.164 do 1.552 zł.
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 200% do 250% wówczas wysokość odpłatności dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 40%, osoby w rodzinie 40%(tj. powyżej 1200 zł na osobę w rodzinie do 1.500 zł, dla osoby samotnie gospodarującej powyżej 1.552 do 1.940 zł)
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 250% do 300% wówczas wysokość odpłatności dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 50%, osoby w rodzinie 50%(tj. powyżej 1500 zł na osobę w rodzinie do 1.800 zł, dla osoby samotnie gospodarującej powyżej 1.940 do 2.328 zł),
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 300 % do 350 % wówczas wysokość odpłatności dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 70%, osoby w rodzinie 70 %(tj. powyżej 1800 zł na osobę w rodzinie do 2.100 zł, dla osoby samotnie gospodarującej powyżej 2328 do 2716 zł),
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 350 % do 400 % wówczas wysokość odpłatności dla osoby samotnie gospodarującej wynosi 80%, osoby w rodzinie 80 % (tj. powyżej 2100 zł na osobę w rodzinie do 2.400 zł, dla osoby samotnie gospodarującej powyżej 2.716 do 3.104 zł),
- jeżeli % kryterium dochodowego wynosi ponad 400% – wówczas opłata wynosi 100% 40 zł.

(powyżej 2.400 zł na osobę w rodzinie, powyżej 3.104 zł dla osoby samotnie gospodarującej).

Zgodnie z tabelą:

Do 100 % – bezpłatnie 776 zł osoba samotna			
100% – 150%	776-1164	25%	10
150 % – 200 %	1164-1552	30%	12
200 % – 250%	1552-1940	40%	16
250% – 300%	1940-2328	50%	20
300% – 350 %	2328-2716	70 %	28
350% – 400%	2716-3104	80%	32
Powyżej 400%	3104-	100%	40
Do 100%- bezpłatnie 600 zł osoba w rodzinie			
100% – 150%	600-900	25%	10
150%- 200 %	900-1200	30%	12
200% – 250%	1200-1500	40%	16
250% – 300%	1500-1800	50%	20
300% – 350 %	1800-2100	70%	28
350% – 400%	2100-2400	80%	32
Powyżej 400%	2400-	100%	40
Koszt 1 godziny to 40 zł			

12. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych.

W dniu 14 października 2021 r. zostało podpisane porozumienie międzygminne w sprawie zapewnienia wsparcia w mieszkaniu chronionym osobom z gminy Żarów przez gminę Świebodzice. Zgodnie z Uchwałą Nr XXXIV/265/2021 Rady Miejskiej w Żarowie gmina Świebodzice przyjmuje do realizacji zadanie publiczne polegające na objęciu mieszkańców gminy Żarów opieką i usługami świadczonymi w mieszkaniach chronionych.

13. Dożywianie dzieci.

Odbywa się w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 Pomoc trafiła do 27 osób ogółem, z czego dożywiano 26 dzieci. Program dożywiania jest możliwy dzięki dotacji z budżetu centralnego w 60% całości zadania. Pozostałe min 40% to udział środków gminy. Obiady dzieci spożywały w szkołach tj. w miejscach wskazanych przez szkoły. Dla dzieci wiejskich posiłki były dowożone przez firmę „Żaruś” – catering ul. Piastowska 1.

Z ogólnej liczby dożywianych dzieci korzystających z programu 9 dzieci było w wieku do 7 roku życia, 17 dzieci w wieku do ukończenia szkoły ponadgimnazjalnej. Programem objęto 14 dzieci z terenów wiejskich.

Z programu dożywiania korzystali również dorośli mieszkańcy gminy Żarów. Pomoc przyznawana była w ramach posiłku, lub wyjątkowo świadczenia pieniężnego z przeznaczeniem na zakup artykułów żywnościowych (w przypadku konieczności żywienia dietetycznego). Z takiej formy wsparcia rodziny lub osoby samotnie gospodarujące korzystają przy spełnieniu ustawowych kryteriów:

- dochodowego 200% kwoty 600 zł (1.200 zł) dla osoby w rodzinie lub zł (1.552 zł) dla osoby samotnie gospodarującej.
- przyczynowego (katalog przesłanek określonych art. 7 ustawy o pomocy społecznej).

Na realizację wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023 z budżetu Wojewody wydatkowano 30.710 zł, (60%) natomiast z budżetu gminy wydatkowano 18.750 zł (co stanowi 40 % ogółu zadania). Łącznie z programu skorzystało 148 osób w tym 55 na wsiach.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w porozumieniu z Fundacją Babcia i Dziadek do czasu wystąpienia konfliktu zbrojnego na Ukrainie otrzymywał nieodpłatnie posiłki dla mieszkańców gminy Żarów.

14. Sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym.

W roku 2023 został dokonany 1 pochówek mieszkańca gminy Żarów na łączny koszt 3.779 zł.

15. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu.

W 2023 roku w DPS przebywało 32 osoby. Klienci posiadający własne świadczenia wnoszą opłaty w wysokości 70% otrzymanego dochodu. Pozostałą część wnosi rodzina oraz w przypadku jej braku gmina z której pochodzi osoba skierowana. Różnicę w opłacie wnosi częściowo rodzina na podstawie zawartej umowy w przedmiotowym zakresie. Zasady kierowania do Domów Pomocy Społecznej wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. Zgodnie z art. 61 ust.2 pkt.3 i ust.3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej opłaty za pobyt wyniosły 1.283.078 zł.

16. Pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego.

Ośrodek Pomocy Społecznej w minionym roku udzielił pomocy 4 osobom. 4 osób powróciło do środowiska rodzinnego z czego 4 osoby korzystała z doradztwa specjalistycznego, poradnictwa, indywidualnych konsultacji.

17. Sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego.

Za realizację tego zadania odpowiedzialni są pracownicy ds. realizacji świadczeń. Sprawozdania kwartalne, półroczne, roczne przesyłane są do 10-go dnia miesiąca następującego po okresie sprawozdawczym. Sprawozdania z zakresu świadczeń rodzinnych przesyłane są do 10 jak wyżej.

18. Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

Jest to zadanie, które wynika z art. 17 ust 1 pkt 18 ustawy o pomocy społecznej. Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w roku 2023 zatrudnione były osoby na następujących stanowiskach:

1. Kierownik OPS – 1 etat,
2. Zastępca kierownika – 1/2 etatu,
3. Główny księgowy – 1 etat,
4. Starszy Inspektor ds/ Kadr i Płac – 0,875 etatu,
5. Kasjer – 1/2 etat,
6. Starszy Inspektor ds. dodatków mieszkaniowych – 1/2 etatu,
7. Starszy pracownik socjalny – 2,75 etatu,
8. Pracownik socjalny – 1 etat,
9. Specjalista Pracy Socjalnej – 1 etat,
10. Starszy Inspektor ds. profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień – etat,
11. Opiekunki realizujące usługi opiekuńcze – 1 etat, oraz 2 pracowników w ramach umowy zlecenia,
12. Starszy Inspektor ds. świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego – 1,5 etatu,
13. Inspektor ds. kadr i płac – 1 etat,
14. Referent ds. administracyjnych – 1 etat,
15. Starszy Asystent rodziny – 1 etat,
16. Asystent rodziny – 0,5 etatu,
17. Starszy specjalista pracy z rodziną – 1 etat,
18. Pracownik gospodarczy zatrudniony w ramach umowy zlecenia – 1 etat.

Ośrodek podejmuje aktywną współpracę w ramach reintegracji zawodowej mieszkańców gminy, współpracuje również z Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie organizowania szkoleń, stażów pracy, co dla zespołu jest ważnym wsparciem w podejmowanych działaniach oraz w realizowanej pracy socjalnej. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie powołany został Zarządzeniem Nr 4/90 Naczelnika Miasta i gminy w Żarowie z 14 maja 1990 roku w sprawie utworzenia Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie. Zakres działań i zadań Ośrodka, organizację i zarządzanie reguluje Uchwała Nr VI/27/2011 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 3 marca 2011 roku w sprawie nadania statutu Ośrodkowi Pomocy Społecznej – ze zmianami.

19. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych.

Ośrodek Pomocy Społecznej w roku 2023 przyznał 48 świadczenia w formie zasiłków stałych z czego 43 dla osób samotnie gospodarujących, 5 dla osób pozostających w rodzinie. Na świadczenia społeczne z budżetu centralnego wydatkowano kwotę 291.270 zł .

Przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych od 1-go sierpnia 2009 roku jest zadaniem własnym gminy podobnie jak opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Do 31 lipca 2009 roku było to zadanie zlecone Środki na wypłaty są przekazywane z budżetu centralnego (100 %)

Zasiłek stały jest świadczeniem przyznawanym w trybie art. 37 ustawy o pomocy społecznej.

20. Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.

Opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych dotyczy świadczeń w formie zasiłków stałych. Składka wynosi 9 % podstawy przyznanego świadczenia.

II zadania własne gminy

Wynikają z art.17 ust 2 ustawy o pomocy społecznej. Ustawa wymienia:

1. Przyznawanie i wypłacanie celowych zasiłków specjalnych.

Przyznano 31 specjalnych zasiłków celowych na łączną kwotę 16.357 zł z których skorzystało 62 osoby w rodzinach. Najczęstszą przyczyną przyznawania pomocy była choroba i duże koszty poniesionego leczenia.

2. Przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków pożyczek oraz pomocy w naturze

Nie zgłoszono potrzeb.

3. Prowadzenie i zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej, ośrodkach wsparcia dziennego o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki.

Osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Zasady kierowania do DPS określa ustawa o pomocy społecznej. Szczegółowe informacje w zakresie realizacji zadania opisane zostały w pkt. 15 zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym.

4. Podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Realizujemy zapisy następujących programów osłonowych: Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Żarów, (Uchwała Nr XLII/195/2009), Gminny Program wspierania rodziny w gminie Żarów na lata 2021-2023 (Uchwała nr XXV/190/2020), Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w gminie Żarów na lata 2022-2025 (Uchwała nr XXXIX/311/2022), Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w gminie Żarów na lata 2022-2026 (Uchwała nr XXXVII/294/2021), Uchwała w sprawie trybu i sposobu powoływania i odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w gminie Żarów oraz szczegółowych warunków jego funkcjonowania, (Uchwała Nr III/7/2010).

W 2023 roku w ramach działań środowiskowych zrealizowano: „Dzień Godności”, paczki dla osób samotnych, niepełnosprawnych. W ramach działań środowiskowych w 2023 roku OPS zapewnił mieszkańcom dostawę i zakup produktów żywnościowych oraz dostarczenie gorącego posiłku.

W ramach porozumienia Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie z Fundacją Babcia i Dziadek przygotowywane były bezpłatne posiłki dla najbardziej potrzebujących mieszkańców miasta i gminy Żarów. Pan Stanisław Łukaszów dostarczał codziennie 25 porcji jednodaniowego obiadu.

Docieraliśmy do Klientów chorych, samotnych organizowaliśmy paczki na Śniadanie Wielkanocne, oraz na Wieczernię Wigilijną dla samotnych i niepełnosprawnych. Przygotowane oraz dostarczone zostały paczki dla kombatantów oraz osób represjonowanych.

Wspólnie z Policją w ramach „Akcja Zima” monitorujemy sytuację osób bezdomnych poprzez wizyty w miejscach, w których przebywają osoby bezdomne, sprawdzając ich warunki bytowe, diagnozując ich potrzeby w celu udzielenia im wsparcia i pomocy np. w formie obiadów czy ubezpieczenia.

Współpracowaliśmy ze wszystkimi gminnymi szkołami w zakresie promowania postaw prozdrowotnych, uzależnień oraz ogólnopolskich kampanii profilaktycznych. Upowszechniliśmy wśród naszych mieszkańców idee wolontariatu. W ramach współpracy z Kuratorium Oświaty we Wrocławiu 7 dzieci wyjechało w dniach 18-31.08.2023 r. na bezpłatną kolonię do Międzywodzia.

Gminny Program Osłonowy „Teleopieka dla Osób Starszych w gminie Żarów na lata 2023-2025”, podjęty Uchwałą nr LI/408/2023 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 9 lutego 2023 r., umożliwi pracownikom Ośrodka Pomocy Społecznej na realizację kolejnego celu w zakresie wsparcia w codziennym funkcjonowaniu seniorów mieszkających w gminie Żarów. Procesy związane z wydłużającym się systematycznie czasem trwania życia oraz ciągłe zmiany w strukturze demograficznej ludności stawiają przed społeczeństwem nowe wyzwania społeczne, tj. odpowiedzialne projektowanie polityki społecznej wobec osób starszych oraz wdrożenie rozwiązań, które zapewnią godną, bezpieczną aktywną starość. Osoby, które ze

względu na wiek lub schorzenia nie mogą samodzielnie funkcjonować wymagają pomocy ze strony osób drugih. Ustawa o pomocy społecznej definiuje zadania nałożone na gminę mające charakter obligatoryjny, do których należy między innymi organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania. Dając możliwość pozostania osoby starszej jak najdłużej w swoim otoczeniu poszukuje się nowych rozwiązań w zakresie zapewnienia opieki domowej. Opieka domowa przy wsparciu nowoczesnych technologii informacyjno komunikacyjnych staje się alternatywą przeprowadzki osoby wymagającej całodobowej opieki do placówki instytucjonalnej np. domu pomocy społecznej. Z programu korzysta 23 osoby, które otrzymały opaski bezpieczeństwa. Koszt całego programu w 2023 r. zamknął się w kwocie 26.390,58 zł, z czego kwotę 20.680,00 zł pozyskaliśmy, natomiast wkład własny stanowiła kwota 5.710,58 zł. Realizacja Programu „Opieka wytchnieniowa” finansowanego ze środków Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych, przyczyniła się do realizacji celów postawionych w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych. Głównym celem Programu jest wsparcie członków rodzin lub opiekunów sprawujących bezpośrednią opiekę nad: dziećmi do ukończenia 16. roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi: orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności – poprzez umożliwienie uzyskania doraźnej, czasowej pomocy w formie usługi opieki wytchnieniowej, tj. odciążenie od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki nad osobą z niepełnosprawnością przez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Dzięki temu wsparciu, osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki nad osobą z niepełnosprawnością dysponować będą czasem, który mogą przeznaczyć na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw życiowych. Usługi opieki wytchnieniowej mogą służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby z niepełnosprawnością w sytuacji, gdy członkowie rodzin lub opiekunowie z różnych powodów nie będą mogli wykonywać swoich obowiązków. W 2023 r. Z programu skorzystało 6 osób, w celu sprawowania opieki zatrudniono na umowę zlecenie 6 opiekunów. Koszt programu stanowiła kwota 57.600,00 zł.

5. Współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Na bieżąco pracownicy socjalni współpracują z PUP, podczas indywidualnych rozmów z klientami przekazywane są aktualne oferty pracy. Informacje o trwających szkoleniach oraz o naborze chętnych na szkolenia i projekty organizowane przez PUP zamieszczane są w gablocie OPS na bieżąco.

III. Zadania zlecone z zakresu administracji rządowej realizowane przez gminę (art.18 ustawy o pomocy społecznej)

1. Organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Nie zgłoszono potrzeb.

2. Przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z kłęską żywnościową lub ekologiczną.

Nie zgłoszono potrzeb.

3. Prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Nie zgłoszono potrzeb.

4. Realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia .

Realizacja wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023

Realizacja programu, jej zasady przyznawania wynikają z wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023. Na realizację programu Gmina Żarów na wniosek otrzymuje dotację w wysokości 60 % kosztów zadania, 40 % zabezpiecza gmina Żarów. Obowiązujące kryteria dochodowe przy realizacji programu to 200 % kryterium określonego w ustawie o pomocy społecznej. Dzieci i dorośli mieszkańcy z gminy Żarów w 2023 roku byli dożywiani w oparciu o Umowę Nr OPS.023.6.2023.MP zawartą w dniu 09.01.2023 roku z firmą „Żarus” Agnieszka. Zając Oferent został wyłoniony w trybie zapytania o cenę.

5. W zakresie pomocy cudzoziemcom.

Nie zgłoszono potrzeb.

6. W zakresie wynagrodzenia za opiekę.

Liczba osób, którym zgodnie z postanowieniem sądu rejonowego przyznano wynagrodzenie 2 osobom dla 2 podopiecznych, kwota wynagrodzenia 14.852 zł.

IV. Zadania powierzone do realizacji ośrodkowi pomocy społecznej przez gminę

1. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Zadanie jest realizowane zgodnie z zapisami ustawy o świadczeniach rodzinnych. Granica dochodu uprawniającego do wypłaty zasiłku rodzinnego to 674,00 zł na osobę w rodzinie a dla osób wychowujących dziecko niepełnosprawne 764,00 zł na osobę w rodzinie. Dziecko ma prawo do dodatków pod warunkiem, że kwalifikuje się do zasiłku rodzinnego. Zgodnie z Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 sierpnia 2021 r. w sprawie wysokości dochodu rodziny albo dochodu osoby uczącej się stanowiących podstawę ubiegania się o zasiłek rodzinny i specjalny zasiłek opiekuńczy, wysokości świadczeń rodzinnych oraz wysokości zasiłku dla opiekuna z dnia 1 listopada 2021 r. nie uległa zmianie i wynosi obecnie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił osobom uprawnionym 9.716 świadczenia, w łącznej wysokości 3.350.886,00

W grudniu 2023 r. liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne wyniosła 355 tj. o 37 rodzin mniej niż w roku 2022. Zasiłek rodzinny wypłacono łącznie 2.965 świadczeń na kwotę 339.238,00 zł w tym:

- Zasiłek rodzinny na dziecko do ukończenia 5 roku życia – wypłacono łącznie 675 świadczeń na kwotę 64.003,00 zł,
- Zasiłek rodzinny na dziecko powyżej 5 roku życia, do ukończenia 18 roku życia – wypłacono łącznie 2.102 świadczeń na kwotę 250.415,00 zł,
- Zasiłek rodzinny na dziecko powyżej 18 roku życia, do ukończenia 21 roku życia – wypłacono łącznie 162 świadczeń na kwotę 21.310,00 zł,
- Zasiłek rodzinny na dziecko powyżej 21 roku życia, do ukończenia 24 roku życia – wypłacono łącznie 26 świadczeń na kwotę 3.510,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu urodzenia dziecka – wypłacono łącznie 4 świadczeń na kwotę 4.000,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki na dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego – wypłacono łącznie 36 świadczeń na kwotę 13.884,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka – wypłacono łącznie 200 świadczeń na kwotę 40.285,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego – wypłacono łącznie 432 świadczeń na kwotę 44.171,00 zł w tym:
 - Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego do ukończenia 5 roku życia – wypłacono łącznie 92 świadczeń na kwotę 8.280,00 zł,
 - Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia – wypłacono łącznie 340 świadczenia na kwotę 35.891,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego – wypłacono łącznie 168 świadczenia na kwotę 16.800,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu pokrycia wydatków związanych z zamieszkaniem w miejscowości, w której znajduje się szkoła – wypłacono łącznie 10 świadczenia na kwotę 1.130,00. zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu pokrycia wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła – wypłacono łącznie 428 świadczenia na kwotę 27.784,00 zł.
- Dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej – wypłacono łącznie 649 świadczeń na kwotę 59.570,00 zł.

Świadczenia opiekuńcze – wypłacono łącznie 4.468 świadczeń na kwotę 2.589.305,00 zł w tym:

- Świadczenie pielęgnacyjne – wypłacono łącznie 725 świadczenia na kwotę 1.759.996,00 zł,

- Zasiłek pielęgnacyjny – wypłacono łącznie 3.690 świadczeń na kwotę 796.449,00 zł.
- Specjalny zasiłek opiekuńczy wypłacono łącznie 53 świadczeń na kwotę 32.860,00 zł.

Od 9 lutego 2006 roku przysługuje jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka.

Od 1 stycznia 2013 r. kryterium dochodowe na osobę w rodzinie wynosi 1.922,00 zł, natomiast wysokość „becikowego” wynosi 1.000,00 zł.

W roku 2023 jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia się dziecka wypłacono łącznie 31 świadczenia na kwotę 31.000,00 zł.

Od 1 stycznia 2016 r. wprowadzono świadczenie rodzicielskie w wysokości 1.000,00 zł miesięcznie skierowane do osób, które nie mają ustalonego prawa do zasiłku macierzyńskiego.

W roku 2023 świadczenie rodzicielskie wypłacono łącznie 204 świadczeń na kwotę 183.713,00 zł.

Od 1 stycznia 2017 r. weszła w życie ustawa z 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w wysokości 4.000,00 zł jednorazowo.

W roku 2023 świadczenie „Za życiem” wypłacono łącznie 4 świadczenia na kwotę 16.000,00 zł.

2. Przyznawanie i wypłacanie świadczenia wychowawczego w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. prowadzi oraz świadczenie to wypłaca Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Zadanie jest realizowane zgodnie z zapisami ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci z dnia 11 lutego 2016 r., (tj.: Dz.U. z 2023 r. poz. 810 ze zm.).

W 2023 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił osobom uprawnionym 81 świadczeń, w łącznej wysokości 40.306,50 zł. (świadczenia wypłacone w ramach koordynacji).

3. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych obywatelom Ukrainy przebywającym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej na podstawie art. 26 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Świadczeń rodzinnych wypłacono łącznie 176 świadczeń w kwocie 70.511,00 zł w tym:

- zasiłek rodzinny wypłacono łącznie 113 świadczeń w kwocie 13.642,00 zł,
- świadczenie opiekuńcze wypłacono 51 świadczenia w kwocie 44.869,00 zł,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka – nie wystąpiły,
- świadczenie rodzicielskie wypłacono 12 świadczeń w kwocie 12.000,00 zł.

4. Fundusz Alimentacyjny w okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Na podstawie ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 1993) Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie w określonym powyżej okresie sprawozdawczym realizował świadczenia z funduszu alimentacyjnego. Z tej formy pomocy skorzystało 36 rodzin. Ze świadczeń z funduszu alimentacyjnego w ubiegłym roku skorzystało 61 osoby uprawnione do alimentacji. We wskazanym okresie wypłacono osobom uprawnionym do alimentacji 647 świadczeń z funduszu alimentacyjnego, w łącznej wysokości: 265.924,22 zł. Średnia wysokość świadczenia z funduszu alimentacyjnego w gminie Żarów wyniosła 411,00 zł. Osobom uprawnionym w wieku do ukończenia 18. roku życia wypłacono 589 świadczeń w łącznej wysokości: 244.554,22 zł; średnia wysokość świadczenia w tej grupie wiekowej wyniosła 415,20 zł.

Osobom uprawnionym w wieku od 18 do 24 roku życia wypłacono 58 świadczeń z funduszu alimentacyjnego w łącznej wysokości: 21.700,00 zł; średnia wysokość świadczenia w tej grupie wiekowej wynosi 374,14 zł.

Wśród osób uprawnionych nie było osób w wieku powyżej 25. roku życia.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie dochodzi zwrotu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego od dłużników alimentacyjnych. W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. dłużnicy alimentacyjni wpłacili na poczet zadłużenia z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego kwotę 170.842,16 zł, tj. ok 64 % wypłaconych świadczeń (o 45 117,03 zł więcej niż w roku minionym). Z kwoty tej 31.146,09 zł zostało przekazane na dochody własne gminy Żarów.

W 2023 r. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie prowadził postępowanie określone w ustawie o pomocy osobom uprawnionym do alimentów wobec 80 dłużników alimentacyjnych zamieszkujących na terenie gminy Żarów.

W ramach prowadzonych postępowań wobec dłużników alimentacyjnych Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie:

- I. przeprowadził 5 wywiadów alimentacyjnych,

2. przekazał komornikom sądowym prowadzącym postępowania egzekucyjne 5 informacji z wywiadów alimentacyjnych, mających wpływ na skuteczność egzekucji,
3. wystosował do Starosty Powiatu Świdnickiego 1 wnioski o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
4. wystosował do Starosty Powiatu Świdnickiego 2 wnioski o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego,
5. wystosował 3 wnioski do właściwych prokuratur rejonowych o ściganie dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo nie alimentacji określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego.

W odpowiedzi na wnioski o ściganie do Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie nie trafił jeszcze wyrok Sądu Rejonowego w Świdnicy skazujący dłużnika alimentacyjnego za przestępstwo z art. 209 § 1 kk.

Ponadto Ośrodek Pomocy Społecznej wystosował 1 wniosków do PUP Świdnica o aktywizację zawodową dłużników alimentacyjnych, wszczął 3 postępowań w sprawie uznania dłużnika za uchylającego się od zobowiązań alimentacyjnych.

5. Zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w roku 2023 r.

Na podstawie art. 411 ust. 10 g ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – prawo ochrony środowiska, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie wydaje zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego w 2021 r.

W 2023 r. zostało wydane 13 zaświadczeń, w tym: 10 dla gospodarstw domowych wieloosobowych oraz 3 dla gospodarstw domowych jednoosobowych.

6. Zasiłki i stypendia szkolne za 2023 rok

W okres od stycznia do czerwca 2023 r. na stypendia szkolne wydano;

- 9 decyzji przyznających stypendium o charakterze socjalnym,
- 9 decyzji odmownych, ponieważ zostały spełnione podstawowe warunki, jakie zostały określone w ustawie o systemie oświaty (zostało przekroczone kryterium dochodowe, tj. kwota 600 zł na osobę w rodzinie, jaką określa ustawa o pomocy społecznej).

Zasiłki szkolne – brak wniosków, nie wydano decyzji przyznającą niniejsze świadczenie.

Rok szkolny 2023/2024, tj. okres od września do grudnia 2023 r.

Stypendia szkolne

- wpłynęło 18 wniosków, z czego wydano:
- 9 decyzji przyznających wymienione świadczenie,

Zasiłki szkolne – brak wniosków, nie wydano decyzji przyznającą niniejsze świadczenie.

Otrzymana pula dotacji w 2023 roku na zasiłki i stypendia szkolne dla uczniów o charakterze socjalnym wyniosła 9.040,00 zł, W związku z wprowadzonymi zmianami w przepisach, samorządy zobowiązane były zaangażować do realizacji niniejszego zadania środki własne. Wysokość środków pochodzących z budżetu gminy Żarów na rok 2023 wyniosła 1.805,00 zł. łączna kwota dotacji na wypłatę stypendiów i zasiłków socjalnych o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie gminy Żarów wyniosła 10.845,00 zł.

7. Przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych.

Wydano 92 decyzji administracyjnych w przedmiotowym zakresie (tj. o 15 decyzji więcej niż w roku 2022). Wypłacono dodatki mieszkaniowe na kwotę 127.947,87 zł. Średnia wysokość dodatku mieszkaniowego wyniosła 231,79 zł. Dodatek mieszkaniowy jest formą pomocy materialnej. Przewidziany został dla osób posiadających niewysokie (bądź żadne) dochody, a przy tym borykających się z wysokimi opłatami za mieszkanie. Z dodatku mieszkaniowego mogą korzystać osoby posiadające tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego (mieszkania, domu jednorodzinnego itp.). Aby ubiegać się o dodatek mieszkaniowy należy spełnić dwa warunki określone w ustawie o dodatkach mieszkaniowych z dnia 21 czerwca 2001 roku z późniejszymi zmianami:

Kryterium dochodowe – jeżeli w okresie 3 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku o jego przyznanie średni miesięczny dochód przypadający na jednego członka gospodarstwa domowego wnioskodawcy nie przekroczył w gospodarstwie:

- 1) jednoosobowym – 40%, (2.538,46 zł)
- 2) wieloosobowym – 30% (1.903,85 zł)

– przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, obowiązującego w dniu złożenia wniosku tj. (6.346,15 zł).

Kryterium powierzchniowe – powierzchnia lokalu (mieszkania, domu itp.)

nie powinna przekraczać ustalonej w wymienionej wyżej ustawie powierzchni normatywnej:

- 35m² dla 1 osoby
- 40m² dla 2 osób
- 45m² dla 3 osób
- 55m² dla 4 osób
- 65m² dla 5 osób
- 70m² dla 6 osób

(a w razie zamieszkiwania w lokalu mieszkalnym większej liczby osób dla każdej kolejnej osoby zwiększa się normatywną powierzchnię tego lokalu o 5 m²)

Jeżeli w lokalu mieszkalnym zamieszkuje osoba niepełnosprawna poruszająca się na wózku inwalidzkim lub jeżeli jej niepełnosprawność wymaga zamieszkiwania w oddzielnym pokoju powierzchnię normatywną powiększa się o 15m².

Dodatek mieszkaniowy przyznawany jest w formie decyzji administracyjnych na okres 6 miesięcy.

8. Dodatki energetyczne.

Zgodnie z art. 5c ust. 1 z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2012 roku poz. 1059 z późn. zm.) odbiorcy wrażliwemu energii elektrycznej przysługuje zryczałtowany dodatek energetyczny.

Dodatek energetyczny przysługuje osobie, która spełnia łącznie 3 warunki:

1. ma przyznany dodatek mieszkaniowy,
2. jest stroną umowy sprzedaży energii elektrycznej lub umowy kompleksowej zawartej z przedsiębiorstwem energetycznym,
3. zamieszkuje w lokalu, do którego jest dostarczana energia elektryczna.

Wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 stycznia 2023 r. do 30 kwietnia 2023 wynosiła:

1. dla gospodarstwa domowego prowadzonego przez osobę samotną– 13,38 zł/miesiąc;
2. dla gospodarstwa domowego składającego się z 2 do 4 osób– 18,58 zł/miesiąc;
3. dla gospodarstwa domowego składającego się z co najmniej 5 osób– 22,30 zł/miesiąc.

Natomiast wysokość dodatku energetycznego obowiązująca od dnia 1 maja 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. wynosiła: zawieszona wypłata dodatków energetycznych.

W 2023 roku nie złożono wniosku w sprawie przyznania dodatku energetycznego.

9. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium państwa Ukraina Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie realizował zadanie wynikające z ustawy „Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa”.

Od 16 marca 2022 r. osoby zapewniające zakwaterowanie i wyżywienie obywatelom Ukrainy, którzy przybyli na terytorium RP bezpośrednio z terytorium Ukrainy w związku z działaniami wojennymi prowadzonymi na terytorium tego państwa, otrzymywali świadczenie w wysokości 40 zł za każdy dzień pomocy. W związku z powyższym w okresie od 1.01.2023 r. do dnia 31.12.2023 r. do OPS w Żarowie wpłynęło 109 wniosków, natomiast kwota wypłaconych świadczeń to: 108.160,00 zł.

W 2023r. udzielono pomocy socjalnej obywatelom Ukrainy, którzy przebywali do Polski :

- jednorazowego świadczenia pieniężnego 300 zł, 80 świadczeń x 300 zł = 24.000,00 zł
- zasiłek okresowy 1 osoby na kwotę 637,50 zł
- zasiłek stały 2 osoby na kwotę 2.158,64 zł
- zasiłek celowy 10 rodzin na kwotę 10.120,80 zł

V. Współpraca z organizacjami, innymi instytucjami i podmiotami

Pracownicy Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie w toku codziennych działań podejmują współpracę z następującymi organizacjami pozarządowymi, instytucjami i podmiotami:

- 1) Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie – w zakresie poradnictwa rodzinnego, interwencji kryzysowych, kierowania osób na Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności, itp.
- 2) Powiatowym Urzędem Pracy – w celu rozwijania aktywnej polityki rynku pracy, przeciwdziałania i zapobiegania bezrobociu, w kierunku odzyskania zdolności funkcjonowania w środowisku, osób długotrwale bezrobotnych, zagrożonych wykluczeniem społecznym. Ponadto systematycznie prowadzona jest współpraca polegająca na wymianie opinii, informacji, doświadczeń między pracownikami Ośrodka a pracownikami Urzędu celem wypracowania wspólnych działań na rzecz aktywizowania osób bezrobotnych.
- 3) Komisariatem Policji w sytuacjach kryzysowych, zwłaszcza w przypadkach interwencji dot. stosowania przemocy w rodzinie, osób chorych psychicznie, bezdomnych, demoralizacji nieletnich oraz w zakresie zabezpieczenia osób chorych i starszych przed skutkami zimy, w pracy z klientami tzw. „trudnymi” współpraca z policjantami dzielnicowymi, a także korzystamy z asysty w sytuacjach zagrożenia w czasie wykonywania czynności służbowych.
- 4) Sądem Rejonowym – w zakresie wydania zarządzeń odnośnie władzy rodzicielskiej w środowiskach wskazujących na zaniedbywanie dzieci, kierowanie osób na leczenie psychiatryczne bez zgody uczestnika oraz kierowania do domów pomocy społecznej bez zgody uczestnika w sytuacjach zagrożenia życia i zdrowia osoby lub środowiska, natomiast w przypadku rodzin patologicznych objętych nadzorem kuratorskim współpracujemy z kuratorami sądowymi i społecznymi itp.
- 5) Prokuraturą Rejonową – składanie wniosków o wszczęcie postępowania w przypadku zgłoszenia przemocy w rodzinie, podejrzenia o wykorzystywanie seksualne, zaniedbywanie lub innych spraw naszych klientów wymagających rozpoznania wychodzącego poza zakres kompetencji pracownika socjalnego.
- 6) Ochroną zdrowia – w sprawie o wydawanie zaświadczeń o stanie zdrowia klientów, wypełniania dokumentów dla osób ubiegających się o skierowanie do domów pomocy społecznej lub zakładów opiekuńczo-leczniczych, itp.
- 7) Szkołami – współdziałanie pracowników socjalnych z pedagogami szkolnymi w zakresie udzielania pomocy dzieciom i ich rodzinom, a także z dyrektorami szkół w sprawie dożywiania uczniów w czasie trwania roku szkolnego oraz ferii zimowych i kolonii letnich.
- 8) Komisją ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na przymusowe leczenie odwykowe.
- 9) Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną – w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom z problemami w nauce i zachowaniu.
- 10) z organizacjami pozarządowymi – w zakresie prowadzonej wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego i do pielęgnacji chorych.

VI. Działania zabezpieczające funkcjonowanie OPS

Kontrola Zarządcza w OPS

W oparciu o ustawę o finansach publicznych, Kierownik OPS jest zobowiązany do zapewnienia funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej.

Kontrola zarządcza w Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie stanowi ogół działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób efektywny, oszczędny i terminowy. Kontrola zarządcza stwarza podstawy efektywnego zarządzania, dostarczania niezbędnych informacji do podejmowania decyzji związanych z zarządzaniem, sygnalizuje naruszenie prawa, zaniedbania i nieprawidłowości.

Kierownik Ośrodka jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej w oparciu o art. 69 ust. 1 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, co roku składa oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w OPS w Żarowie.

W Ośrodku Pomocy Społecznej w Żarowie w 2023 roku w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Powyższe dane poparte były informacjami dostępnymi podczas sporządzania oświadczenia pochodzącymi z:

- ✓ monitoringu realizacji celów i zadań,
- ✓ samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej,
- ✓ procesu zarządzania ryzykiem oraz
- ✓ kontroli wewnętrznych.

Realizacja działań administracyjno-gospodarczych

W roku 2023 Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie realizował zadania zawarte w Regulaminie Organizacyjnym mające na celu zapewnienie sprawnego funkcjonowania Ośrodka, a w szczególności:

1. Przestrzegano dyscypliny finansowej poprzez dbanie o racjonalne gospodarowanie budżetem w związku z realizacją zadań Ośrodka.
2. Dostarczano niezbędny asortyment biurowy, publikacje, druki zgodnie z posiadanymi możliwościami finansowymi w oparciu o ustawę prawo zamówień publicznych.
3. Realizowano zadania profesjonalnego sekretariatu oraz wszystkie sprawy związane z reprezentacyjną funkcją Kierownika i Zastępcy Kierownika.
4. Realizowano zadania dziennika podawczego poprzez fachową i kompetentną obsługę interesanta, a także prowadzono ewidencję dokumentów wpływających i wychodzących z Ośrodka, przygotowywano pocztę do Kierownika, wysyłano korespondencję, prowadzono dystrybucję dokumentacji zgodnie z obowiązującym obiegiem dokumentów, rejestrowano podania w systemie POMOST.
5. Prowadzono punkt informacyjny, w którym udzielano stronom niezbędnych informacji o możliwości załatwienia spraw w poszczególnych komórkach, wydawano korespondencję awizowaną, decyzje na zaśliki, na świadczenia rodzinne.
6. Dbano o czystość i porządek na terenie Ośrodka.
7. Prowadzono rejestr i rozliczano delegacje.
8. Monitorowano korespondencję wychodzącą z Ośrodka.
9. Opisywano i rozliczano faktury wpływające do Ośrodka.
10. Przygotowywano sprawozdania
11. Przedłużano umowy dotyczące:
 - a) Licencji na programy komputerowe takie jak: dodatki mieszkaniowe, świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny, dodatek węglowy, dodatek energetyczny, dodatek osłonowy wraz z modułem windykacji, program POMOST, program finansowo-księgowy oraz program antywirusowy.
 - b) Telefonii komórkowej i stacjonarnej.
12. Archiwizowano bazy danych, przygotowywano i wysyłano sprawozdania i zbiory centralne, instalowano aktualizacje i poprawki w programach używanych w OPS, instalowano drukarki, sprawdzano sprzęt przeznaczony do likwidacji.

13. Aktualizowano stronę internetową Ośrodka. Zamieszczano wiadomości dotyczące działalności Ośrodka oraz informacje dotyczące zmian w przepisach.
14. Zabezpieczano sprawne działanie systemów informatycznych, administrowano serwerami oraz bazami danych.
15. Redagowano Biuletyn Informacji Publicznej Ośrodka.
16. Wydawano żywność od lutego do listopada. Świadczone również usługi na rzecz potrzebujących w postaci wydawania mebli, sprzętu AGD oraz odzieży które zostały przekazane nieodpłatnie przez mieszkańców gminy Żarów.
17. Nadzorowano pracę składnicy akt. Przechowywano dokumenty zgodnie z jednolitym rzeczowym wykazem akt.

VII. Realizowane przez ośrodek pomocy społecznej projekty, programy

Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (Fead)

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie przy współpracy Bankiem Żywności we Wrocławiu w 2023 r. realizował Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa- Podprogram 2021Plus współfinansowany z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym, którego celem było zapewnienie najuboższym mieszkańcom pomocy żywnościowej oraz uczestnictwa w działaniach w ramach środków towarzyszących. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie, po zweryfikowaniu kryterium dochodowego oraz przesłanek wynikających z art. 7 ustawy o pomocy społecznej, kwalifikował osoby do przyznania pomocy.

1. Osoby potrzebujące otrzymały bezpłatnie artykuły spożywcze:
 - warzywne i owocowe (powidła śliwkowe);
 - skrobiowe (makaron jajeczny);
 - mleczne (mleko UHT);
 - mięsne (szynka wieprzowa);
 - cukier (cukier biały);
 - tłuszcze (olej rzepakowy).
2. Pomoc żywnościowa trafiła do 216 osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej z terenu gminy Żarów. Wydano osobom potrzebującym:
 - 1,98720 ton żywności;
 - 216 paczek żywnościowych.

Sprawozdanie z realizacji zadań własnych gminy z zakresu wspierania rodziny w okresie od 01 stycznia 2023 r. – 31 grudnia 2023 r.

Artykuł 179 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej określa, iż w terminie do 31 marca każdego roku wójt gminy składa radzie gminy roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Zgodnie z art. 176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy:

- I. Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023 przyjęty został Uchwałą Nr XXV/190/2020 Rady Miejskiej w Żarowie z dnia 29 grudnia 2020 r. Cel główny Programu obejmuje rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb rodzin przejawiających trudności w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo- wychowawczych, a także profilaktykę środowiska lokalnego w zakresie promowania pozytywnego modelu rodziny.

Cele wskazane w Programie realizowane były na terenie gminy Żarów w 2023 roku poprzez następujące zadania:

- praca socjalna polegająca na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniedbań względem dzieci oraz systematyczne monitorowanie sytuacji rodzin,
- objęcie dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym dożywianiem (wskaźnik realizacji- 26 dzieci objętych dożywianiem),
- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom, spełniającym kryteria określone w ustawie o pomocy społecznej (wskaźnik realizacji zadania – 155 rodzin objętych wsparciem),
- zapewnienie dostępu do systemu świadczeń rodzinnych,
- realizacja programów wsparcia materialnego rodzin np. stypendia i zasiłki szkolne
- objęcie rodzin wsparciem ze strony asystenta rodziny, zapewnienie przez asystenta rodziny poradnictwa w zakresie rozwiązań wspierających rodzinę, zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz ustawą o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (wskaźnik realizacji zadania- 26 rodzin objętych wsparciem asystenta, w tym 1 rodzina, której udzielono porad w ramach programu „Za życiem”),
- zapewnienie bezpłatnego dostępu do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, terapeuta uzależnień, radca prawny, psychoterapeuta ds. pracy z osobami w kryzysie, konsultacje dla osób dotkniętych przemocą i stosujących przemoc w rodzinie – wskaźnik realizacji: 698 udzielonych konsultacji),

- umożliwienie dzieciom korzystania ze wsparcia udzielanego w grupach zajęciowych o charakterze opiekuńczo-wychowawczym (w 2023 r. funkcjonowały 2 grupy zajęciowe),
- pomoc rodzinie, w której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w prawidłowym funkcjonowaniu, ponoszenie odpłatności za pobyt dziecka w pieczy,
- podejmowanie interwencji kryzysowej, współpraca z Gminą Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym, sądem, Policją, szkołami, itp. w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz rodzin,
- udział w ogólnopolskich i lokalnych kampaniach społecznych,
- podnoszenie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin poprzez organizację na terenie gminy szkoleń tematycznych (wskaźnik realizacji zadania – 25 uczestników),
- organizowanie i finansowanie zajęć profilaktycznych dla dzieci i młodzieży z terenu gminy (przedszkole, szkoły podstawowe, szkoła ponadpodstawowa), w tym także programów rekomendowanych np. „Debata”, „Poruszające bajki o emocjach”, „ARS czyli jak dbać o miłość” (wskaźnik realizacji zadania – ponad 700 uczniów uczestniczyło w warsztatach profilaktycznych w 2023 roku),
- realizacja rekomendowanego programu „Szkoła dla rodziców i wychowawców” – jego głównym celem jest wspieranie rodziców i wychowawców w radzeniu sobie w codziennych kontaktach z dziećmi i młodzieżą (wskaźnik realizacji zadania- 10 uczestników),
- realizacja warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych dla rodziców, służących zwiększeniu więzi rodziców z dziećmi, a także nabyciu wiedzy w zakresie pomocy dziecku w kształtowaniu pewności siebie, zapoznanie rodziców ze sposobem rozpoznawania czy dziecko ma kontakt z substancjami psychoaktywnymi oraz zwiększenie wiedzy i umiejętności w zakresie uświadamiania dzieci nt. negatywnych konsekwencji zażywania substancji psychoaktywnych (wskaźnik realizacji zadania – 32rodziców wzięło udział w w/w warsztatach).

II. Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny.

W ramach podnoszenia kwalifikacji zawodowych asystenci rodziny w 2023 r. uczestniczyli w szkoleniach tematycznych:

- „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie”
- „Praca z osobą stosującą przemoc”
- „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”.

III. Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem.

a) Zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa:

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie zatrudnia 2 asystentów rodziny. W 2023 roku OPS pozyskał środki na dofinansowanie dodatków do wynagrodzenia dla asystentów rodziny oraz kosztów wynagrodzeń należnych za okres listopad i grudzień 2023 r. w wysokości 16.581,36 zł w ramach „Programu asystent rodziny na 2023 rok”. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, za jej zgodą, przydziela się asystenta rodziny. Rolą asystenta jest pomoc rodzinie oraz określenie planu działania, mającego na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Szczegółowy zakres zadań asystenta rodziny, określa art. 15 ust. 1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W ubiegłym roku łączenie asystenturą objętych zostało 26 rodzin, z związku z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto niejednokrotnie powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych pomocą asystenta są: ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, alkoholizm, przemoc domowa, niepełnosprawność.

Rodziny potrzebujące wsparcia w 2023 r. miały możliwość skorzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego (tj. terapeuty uzależnień, psychologa, psychoterapeuty ds. pracy z osobami w kryzysie, specjalisty przeciwdziałania przemocy w rodzinie, pracownika socjalnego – trenera treningu zastępowania agresji oraz radcy prawnego) w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej. Ogółem z poradnictwa specjalistycznego w 2023 r. skorzystało 307 osób, a udzielono 698 konsultacji.

b) Organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających – brak zgłoszonych potrzeb w tym zakresie. W związku z powyższym nie ponoszono żadnych kosztów związanych z udzieleniem pomocy przez rodziny wspierające.

c) Organizacja działań środowiskowych:

W ubiegłym roku GCKIS w Żarowie otrzymało dotację z budżetu gminy Żarów na organizację wakacyjnych półkolonii dla dzieci i młodzieży, promujących zdrowy i aktywny styl życia.

IV. Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 oraz ust. 10 w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w placówce opiekuńczo-wychowawczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki w wysokości:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- b) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej
- c) 50% w trzecim roku i następnym latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 roku środki finansowe wydatkowane na powyższy cel to:

- a) na 18 dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych wydatkowano 151.489,70 złotych,
- b) na 6 dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczych poniesiono odpłatność w wysokości 100.769,71 złotych.

V. Sporządzanie sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie w wersji elektronicznej.

Sprawozdania z wykonywania zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie przekazał wojewodzie w wersji elektronicznej, zgodnie z terminem określonym w Rozporządzeniu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej.

VI. Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem i przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Na bieżąco prowadzona jest interwencja kryzysowa i praca socjalna na poszczególnych mikroregionach. Ponadto rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, na wniosek pracownika socjalnego i za zgodą rodziny, kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej przydzielił asystenta rodziny. Asystent rodziny systematycznie monitoruje funkcjonowanie rodziny oraz podejmuje działania interwencyjne. Ponadto w zakresie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie, Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie współpracuje ze szkołami, kuratorami, policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami, działającymi w obszarze wsparcia rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub niepokojącej sytuacji w rodzinie, pracownicy powiadamiają odpowiednie instytucje m.in. policję, prokuraturę, sąd.

VII. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej

W 2023 r. przy współpracy z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Żarowie zrealizowana została lokalna kampania edukacyjno-informacyjna „Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym”. Celem kampanii było zwrócenie uwagi społecznej na problemy dzieci wychowujących się w rodzinach dotkniętych chorobą alkoholową oraz podniesienie kompetencji kadry pedagogicznej w zakresie pomocy dzieciom z rodzin z problemem alkoholowym. W ramach kampanii zrealizowano następujące działania: edukacja publiczna poprzez zamieszczenie artykułów na stronie internetowej um.zarow.pl oraz ops.zarow.pl („Funkcjonowanie dziecka w rodzinie z problemem alkoholowym” oraz „Syndrom Dorosłego Dziecka Alkoholika”), zakup i rozpowszechnianie materiałów profilaktyczno-edukacyjnych (ulotki, plakaty, broszury), współpraca z szkołami w zakresie rozpowszechnienia broszur profilaktyczno-edukacyjnych wśród kadry pedagogicznej oraz ulotek informacyjnych podczas spotkań z rodzicami, a także zamieszczenie plakatów edukacyjnych w budynku placówki, zrealizowanie szkolenia pn. „Dziecko z rodziny z problemem alkoholowym – kompendium wiedzy na temat wsparcia psychologicznego” dla przedstawicieli oświaty i pomocy społecznej, wyświetlanie informacji na temat kampanii na telebimie w centrum miasta, celem dotarcia do jak największej liczby odbiorców, Ponadto tradycyjnie już Gmina Żarów przystąpiła do ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj Trzeźwy Umysł”, która w ubiegłym roku przebiegła pod hasłem „Rosną zdrowo!”. Każdego roku nowy zestaw materiałów w postaci różnorodnych wydawnictw edukacyjnych dotyczących profilaktyki zachowań niepożądanych i szkodliwych, adresowanych do dzieci, rodziców i nauczycieli umożliwia przeprowadzenie warsztatów tematycznych w placówkach oświatowych oraz promocję wiele lokalnych inicjatyw związanych z profilaktyką zachowań ryzykownych. Główne cele kampanii:

- edukacja uczniów w zakresie zdrowego stylu życia, uwzględniającego takie obszary jak: zdrowe odżywianie, aktywność fizyczna, zdrowie psychiczne, dobre relacje szkolne oraz rodzinne,
- promowanie konstruktywnych postaw zdrowego stylu życia oraz atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży aktywności prospołecznych jako alternatywy wobec wielu zachowań ryzykownych, szczególnie picia alkoholu, zażywania narkotyków czy stosowania przemocy,
- wsparcie wychowawcze rodziców, w tym wskazanie środowiska rodzinnego, jako tego, które stanowi najważniejszy czynnik ochronny przed zachowaniami ryzykownymi,
- edukacja uczniów i rodziców w zakresie umiejętnego planowania czasu (równowaga między aktywnością, wypoczynkiem a snem),
- wzmacnianie wśród uczniów kompetencji społecznych.

Sprawozdanie z realizacji zadań własnych gminy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Zgodnie z art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej do zadań własnych gminy należy:

1. Opracowanie i realizacja gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2022-2026 jest dokumentem opracowanym na podstawie wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, a także diagnozy zjawiska problemu przemocy w gminie Żarów. Rekomendacje w zakresie działań naprawczych z przeprowadzonej diagnozy pomogły w zaplanowaniu działań edukacyjno-profilaktycznych, pomocowych i interwencyjnych dla środowisk dotkniętych, bądź zagrożonych przemocą, oddziaływać na osoby stosujące przemoc w rodzinie oraz zwiększaniu poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Diagnoza jest integralną częścią Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

2. Prowadzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

W roku 2023 dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz rodzin zagrożonych przemocą świadczone było poradnictwo psychologiczne, terapeutyczne, prawne i psychoedukacyjne. Dane statystyczne osób korzystających z w/w form wsparcia przedstawia poniższa tabela.

Formy wsparcia:	Liczba osób doświadczających przemocy/ osób stosujących przemoc w rodzinie korzystająca z poradnictwa specjalistycznego
1. poradnictwo psychologiczne i terapeutyczne	53
2. konsultacje dla osób doświadczających przemocy	32
3. konsultacje dla osób stosujących przemoc	27
4. poradnictwo prawne:	8
5. poradnictwo socjalne	71
6. zajęcia psychoedukacyjne dla osób stosujących przemoc	5
7. warsztaty podnoszące umiejętności wychowawcze (promowanie metod wychowawczych alternatywnych wobec stosowania przemocy)	10

W roku 2023 członkowie zespołu interdyscyplinarnego, grup diagnostyczno-pomocowych podnosili swoje kompetencje zawodowe w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez uczestnictwo w szkoleniach organizowanych przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie.

Zwiększanie świadomości społecznej wobec przemocy w rodzinie poprzez edukowanie nauczycieli, pracowników socjalnych, funkcjonariuszy Policji	Liczba uczestniczących osób
Praca z osobą stosującą przemoc	20 uczestników
Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej	16 uczestników
Dziecko w rodzinie z problemem alkoholowym – wsparcie psychologiczne	13 uczestników
Trening regulacji emocji	11 uczestników

3. Zapewnienie osobom dotkniętym przemocą domową miejsc w ośrodkach wsparcia.

W roku 2023 r. nie podejmowano działań w zakresie umieszczenia osób doświadczających przemocy domowej w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia.

Większość działań związanych z ochroną osób doznających przemocy domowej skupia się na skutecznym izolowaniu sprawcy przemocy.

Działania mające na celu izolowanie osoby stosującej przemoc w rodzinie:	Liczba zastosowanych działań / złożonych wniosków
Wniosek z art. 11 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej o zobowiązanie osoby stosującej przemoc domową do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia oraz zakazie zbliżania lub kontaktowania się	2
Zawiadomienie SR z art. 244 o niestosowaniu się do orzeczonych przez sąd środków karnych	1
Przekazanie Informacji o ponownym stosowaniu przemocy	1
Zastosowanie środków zapobiegawczych przez PR	8
Zastosowanie aresztu tymczasowego	3
Zastosowanie Policyjnych nakazów i zakazów	1
Zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa znęcania się nad członkiem rodziny	23
Wydanie przez sąd rodzinny zakazu kontaktowania się z małoletnim	1

W ramach prowadzonych procedur „Niebieska Karta” członkowie grup diagnostyczno- pomocowych podejmowali działania mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom:

Rodzaj podejmowanych działań	Liczba dzieci:
Odebranie dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie	0
Umieszczenie dzieci u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej w rozumieniu art. 115 § 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – kodeks karny	0
Umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej	3
Wniosek do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o wgląd w sytuację rodzinną małoletnich	18
Wniosek do Sądu Rejonowego III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich o zabezpieczenie małoletnich	3
Liczba nadzorów kuratorskich w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie karty”	13

4. Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Zarządzeniem Nr 163a/2023 Burmistrza Miasta Żarów z dnia 14 września 2023 r. w gminie Żarów powołany został Zespół Interdyscyplinarny ds. przeciwdziałania przemocy domowej w gminie Żarów. W skład zespołu funkcjonującego na terenie gminy Żarów wchodzi przedstawiciele następujących podmiotów: Ośrodka Pomocy Społecznej w Żarowie, Komisariatu Policji w Żarowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Szkół Podstawowych z terenów wiejskich, Szkoły Podstawowej w Żarowie, Zespołu Szkół w Żarowie, przedszkola, Stowarzyszenia „Nasze dzieci – Wspólna Szkoła”, Sądu Rejonowego w Świdnicy – Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki Zdrowotnej w Świdnicy.

Dane statystyczne dotyczące działalności Zespołu Interdyscyplinarnego:

Lp.	Realizacja procedury „Niebieskie Karty” w roku 2023 przez uprawnione podmioty. Liczba wszczętych procedur NK.	Liczba założonych w roku 2023 „Niebieskich Kart”
1	Przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej	20
2	Przedstawiciele gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych	0
3	Przedstawiciele Policji	21
4	Przedstawiciele oświaty	3
5	Przedstawiciele ochrony zdrowia	0
Liczba NK ogółem:		44
Liczba kontynuowanych procedur NK w danych roku wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy		28
Liczba wypełnionych formularzy NK A dokumentujących kolejne zdarzenie stosowania przemocy w sprawach toczących się procedur NK		15

Działania podejmowane przez grupy diagnostyczno- pomocowe:

Dane w zakresie:	Rok 2023
Liczba posiedzeń zespołu interdyscyplinarnego	8
Liczba posiedzeń grup diagnostyczno-pomocowych	248
Liczba sporządzonych niebieskich kart c	41
Liczba sporządzonych niebieskich kart d	41
Liczba zakończonych przez zespół interdyscyplinarny procedur niebieskie karty na skutek ustania przemocy domowej	41
Liczba zakończonych przez zespół interdyscyplinarny procedur niebieskie karty na skutek rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań	10
Liczba przekazanych zawiadomień do organów ścigania o popełnieniu przestępstwa w związku z użyciem przemocy w rodzinie	23
Liczba przekazanych wniosków do gkrpa o zobowiązanie do leczenia odwykowego w ramach prowadzonej procedury nk	5
Wnioski do urzędu miejskiego w Żarowie o przydzielenie lokalu mieszkalnego	0

Liczba osób objętych procedurą Niebieskie Karty w roku 2023:

Wskaźnik	Liczba:	
Liczba rodzin objętych pomocą zespołu interdyscyplinarnego/ grup roboczych	71	
Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno pomocowych		
Liczba osób doświadczających przemocy:	kobiety	Ogółem: 61
		w tym niepełnosprawne: 1
		w tym starsze: 9
	Mężczyźni	Ogółem: 10
		w tym niepełnosprawni: 2
		w tym starsi: 2
	dzieci	Ogółem: 39
	w tym niepełnosprawne: 0	
Razem:	110	
Liczba osób stosujących przemoc:	kobiety	Ogółem: 16
	Mężczyźni	Ogółem: 61
	Razem:	77

Podsumowanie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie, aby mógł skutecznie udzielać wsparcia i koncentrować się przede wszystkim na osobach, które mimo osobistego zaangażowania nie są w stanie samodzielnie rozwiązywać swoich problemów, musi upowszechnić metodę pracy interdyscyplinarnej, nie tylko w zakresie współpracy instytucjonalnej, lecz również wewnątrz Ośrodka. Poszczególne działy oraz osoby w nich zatrudnione zobowiązane są do wspólnego wypracowywania procedur dotyczących określonych problemów, w tym również diagnozowania zasobów występujących w naszej gminie. Właściwa współpraca, wymiana doświadczeń między poszczególnymi działami, ma bezpośredni wpływ na skuteczne działania. Ośrodek Pomocy Społecznej w Żarowie stara się łagodzić sytuację osób i rodzin poprzez wdrażanie pozamaterialnych form pomocy, w tym pracy socjalnej wobec indywidualnych osób i rodzin, pracy poprzez grupę, aktywizowania społeczności lokalnej oraz poprzez realizację projektów dofinansowanych z budżetu państwa oraz pozyskiwaniem środków w ramach ogłaszanych konkursów. Ich głównym celem jest pomoc oraz zapobieganie marginalizacji osób i rodzin, poprzez ich społeczne aktywizowanie, psychiczne wzmacnianie i mobilizowanie ich do podejmowania starań w celu poprawy swojej sytuacji. Należy jednak zaznaczyć, że same tego rodzaju działania mimo, że są niezwykle ważne i potrzebne, nie rozwiążą wszystkich instytucjonalnych problemów. Osobom i rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej należy w pierwszej kolejności udzielić odpowiedniego wsparcia finansowego na zaspokojenie podstawowych potrzeb.

W kolejnym roku będą kontynuowane działania w zakresie:

- a)** podnoszenia poziomu i skuteczności funkcjonowania pomocy społecznej m.in. poprzez podnoszenie kwalifikacji zawodowych kadry Ośrodka, rozwój współpracy z instytucjami i organizacjami służącymi realizacji zadań aktywnej polityki społecznej,
- d)** tworzenie systemowych rozwiązań problemów społecznych z uwzględnieniem procedur prawnych w związku z pojawieniem się nowych zadań oraz zagrożeń społecznych,
- e)** wspieranie rodzin w wypełnianiu przez nich podstawowych funkcji rodzicielskich, w tym funkcji opiekuńczo-wychowawczej i zaradności w prowadzeniu gospodarstwa domowego,
- f)** podejmowanie działań edukacyjnych służących kształtowaniu właściwych postaw prospołecznych i uwrażliwieniu społeczeństwa na istniejące zagrożenia dotyczące przemocy w rodzinie, handlu ludźmi i marginalizacji osób wykluczonych społecznie,
- g)** poszerzania systemu wsparcia dla osób długotrwale i ciężko chorych oraz osób w podeszłym wieku,
- h)** rozwój działań w kwestii seniorów,
- i)** podejmowania działań wspierających osoby bezdomne w wychodzeniu z bezdomności,
- j)** działania aktywizacyjne poprzez realizację programów konkursowych i programów rządowych
- k)** wykorzystywanie środków zewnętrznych do realizacji zadań pomocy społecznej.

Potrzeby

Podstawą do określenia potrzeb w zakresie pomocy społecznej jest diagnoza problemów społecznych prowadzona na bieżąco. Ośrodek gromadzi dane dotyczące sytuacji rodzinnej, zawodowej, zdrowotnej mieszkańców gminy korzystających z pomocy oraz dane przekazywane przez inne podmioty, działające w systemie pomocy społecznej.

W związku z powyższym Ośrodek Pomocy Społecznej określa następujące, najważniejsze potrzeby w zakresie pomocy społecznej:

- podnoszenie poziomu i doskonalenie sprawności funkcjonowania pomocy społecznej poprzez stałe podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadry pomocy społecznej;
- poszerzanie działań służących aktywizacji (społecznej, zdrowotnej, edukacyjnej) osób marginalizowanych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, między innymi w oparciu o projekty dofinansowywane z funduszy europejskich oraz przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej;
- wspieranie rodzin w pełnieniu ich podstawowych funkcji, głównie w zakresie opieki i wychowywania dzieci;
- zapewnianie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania;
- zapewnienie wsparcia osobom w wieku senioralnym.

W aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej pomoc społeczna ma do spełnienia ważną rolę. Powinna stwarzać poczucie bezpieczeństwa socjalnego, pomagać w tworzeniu właściwych warunków życia i zaspokajania potrzeb społeczności lokal-

nej, wspomagać rodzinę w pełnieniu jej funkcji. Działania pracowników pomocy społecznej to nie tylko udzielanie świadczeń pieniężnych, to także praca socjalna oraz działania zmierzające do wykorzystywania aktywizacyjnych instrumentów wsparcia. Odnosząc się do kwestii potrzeb pomocy społecznej należy również wspomnieć o miejscu instytucji pomocy społecznej we współczesnych realiach – pomoc społeczna nie jest w stanie funkcjonować i skutecznie wypełniać swoich zadań bez odpowiedniego wsparcia otoczenia – samorządu terytorialnego, sektora zdrowotnego, edukacji, policji, organizacji pozarządowych, itp. Tylko stała i systematyczna współpraca między tymi jednostkami pozwoli na skuteczne pomaganie i wdrażanie aktywnej polityki społecznej, której ośrodek pomocy społecznej powinien być animatorem w środowisku lokalnym.